

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente...

Programi za podjetja in sam. podjetnike...

...za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si>e-mail: lamas@lamas.si

PREŠEREN NAŠ VSAKDANJI

Prešernov dan ni samo dan, ko beremo ali recitiramo njegove pesmi, ampak je simboli dan, ko si posebej jasno priključujemo v zavest kulturne vrednote. Pesnik je pač znal kot posebej nadarjen in tenkočutno doživljajoč subjekt z umetniško silo ubesediti splošnoveljavna občutja ljubezenske sreče in nesreče, osebnih, socialnih in nacionalnih stisk, ki jih preživljamo vsi. Vsak dan in vsak na svoj način. Zato naj bo Prešeren naš vsakdanji.

Slovenci radi in pogosto govorimo o kulturi, zlasti ob praznikih, še posebej ob kulturnem dnevu, za katerega smo si privzeli smrtni dan našega velikega pesnika. Toda veliko bolj smiselno je kulturo živeti, jo ustvarjati, jo razvijati, jo poglobljati. Vsak dan in povsod: doma, na delu, v svojem lokalnem okolju, pa tudi širše v nacionalnem smislu. Narodi se v svetovni skupnosti prepoznavajo predvsem po svoji kulturi, po svojem samostojnem duhovnem profilu, ki je drugim podoben, a vendarle samosvoj. Zato ni treba, da je narod mnogoštevilčen. Tudi če je številčno majhen, je lahko kulturno velik, in tudi v podeželskem okolju lahko nastajajo dragoceni kulturni dogodki. Kulturna dejavnost je pomembna tudi za državo, občino in vsako krajevno skupnost, ker je ustvarjalno delo, naložba v vsakega posameznika, ki deluje aktivno ali pa sodeluje kot poslušalec, gledalec, bralec ... in se tako duhovno in čustveno spreminja in bogati. Zato je tako poniglavo govoriti o kulturi kot o potrošnji, ki izsesava državo in gospodarstvo, in se ne zavedati, da je kulturno razvit človek veliko bolj sproščen, svoboden, odprt, vitalen skratka, duhovno razvit, zato pa tudi sposoben delati več in bolje; je zrelejši za ustvarjanje plemenitejših medsebojnih razmerij, zato lahko tudi več prispeva in vrača svojemu okolju in narodu.

Brez velikih besed skušamo povedati, da je kultura tukaj in zmeraj z nami, da je prisotna v vsakem človeku. Tudi če vsak od nas ne zna prepoznati svoje celostne podobe, je vendarle sam po sebi dokaz, da poleg njegove zemeljske, fizične obstaja tudi tista njegova druga duhovna, nematerialna podoba, ki usmerja njegovo bivanje in ravnanje. In ta slednja določa njegovo kulturo, njegove nematerialne potrebe, ki se izražajo v razmerju do njega samega, do sobivajočih in do vsega, s čimer prihaja v stik.

Mihael Glavan

Kljub zelo hladnemu vremenu se je protestnega zborovanja proti cestninski postaji v Ivančni Gorici udeležilo kar precej več kot desetina njenih prebivalcev. Nasprotovanje cestninski postaji so izrazili tudi predstavniki vseh strank v občinskem svetu, razen NSi.

str. 9

ZGODBA O POKOPALIŠČU V ŠENTVIDU PRI STIČNI ŠE VEDNO NI KONČANA

str. 8

NOVI RAVNATELJ MILAN JEVNIKAR

str. 15

NAJ ŠPORTNIKI OBČINE IVANČNA GORICA V LETU 2003

str. 21

Utrinki iz zadnje
lanskoletne in
letošnje prve
seje občinskega
sveta

str. 2

SEŇČILA
OVEN

IZDELAVA IN MONTAŽA

- ŽALUZIJE
- ROLETE
- KOMARNIKI
- ROLO
- PLISE ZAVESE
- TENDE
- LAMELNE ZAVESE

Tomaž Oven s.p.

Pot v resje 1

1295 IVANČNA GORICA

GSM: 031/679-079

Tel./fax: 01/7878-266

NOVE ZNAMKE

POŠTA SLOVENIJE

Iz Jernejeve malhe

Namesto da bi januarja in februarja mirno vzdrževali lokalne in krajevne ceste ter čistili z njih tanjšo ali debelejšo snežno odejo, imamo opravka z oblastniki avtocestnega programa, ki trmasto vztrajajo pri nikoli dogovorjeni cestninski postaji pri vstopu in izstopu na avtocesto v Ivančni Gorici.

Srd občanov je upravičen, kar se je lepo dokazalo na množičnem shodu, na katerem so ljudje povedali, da je tam, kjer odpove pravni dogovor in se začne izigravanje lokalne oblasti, ki je bila postavljena od ljudi za ljudi, treba nastopiti množično in z uporabo vseh sredstev.

Uveljavljanju enakopravnega položaja vseh državljanov bi moralo pritrđiti že ustavno sodišče, ki pa je iz nerazumljivih razlogov ostalo modro tiho. Mnogo lažje bi nam bilo povedati, da se strinjamo s plačevanjem cestnine, vendar ne na tak način, ko je bil prelomljen že dosežen dogovor, potrjen na izvedbenem projektu Višnja Gora-Bič. Med številnimi cestnimi objekti leta 1996 ni bilo v načrtu cestninske postaje v Ivančni Gorici zato, ker se je "povozila" stara magistralna cesta in so ljudje ostali brez vzporedne povezave z upravnim središčem in glavnim mestom. Kdo in komu naj verjame, če ni mogoče zaupati oblasti, ki trdne dogovore spreminja z dodatno zakonodajo samo zato, da izključi mnenja in soglasja lokalne skupnosti?

Vprašanja DARS- u, Ministrstvu za promet in zveze ter Direkciji za ceste, nenazadnje pa tudi državnemu zboru, zahtevajo korekten odgovor, komu se v našem in podobnih primerih dela resnična škoda. Morda prav zaradi tega gradnja avtocest ni taka, kot bi si jo želeli, saj zaupanja ni pri nas, še manj pa tam, kamor taka opozorila sežejo. Trasa avtoceste je še dolga.

Odločujoča moč oblastnikov pa se tudi izgubi v konfrontaciji z množico. Cestninsko postajo bomo sprejeli takrat, ko bomo imeli možnost, tako kot prebivalci ostalih regij v državi, da si sami izberemo plačljivo moderno avtocesto ali vzporedno varianto.

Svetniki in delovna telesa Občinskega sveta občine Ivančna Gorica že vneto dajejo pripombe na osnutek proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 2004. Proračun je pripravljen po predhodno dogovorjenih postavkah za vsak segment porabe posebej. Ponovno lahko ugotovljamo, da smo ponekod pri infrastrukturi in objektih, ki so potrebni za izvajanje najosnovnejših dejavnosti, kot so šolstvo, zdravstvo, kultura v najširšem pomenu in nenazadnje komunalna infrastruktura, še dokaj daleč od zelenih strateških usmeritev.

Proračunsko leto, ki smo ga zaključili, kaže dobro osnovo tudi za delo naprej. Poraba sredstev je sledila prihodkom in izpolniti zastavljenih nalog, ki so stalnega ali začasnega značaja. Nadaljujemo investicije v šolstvu (telovadnica Stična, šola Šentvid), v komunalni infrastrukturi (vodovod Polževska planota, visoka cona Stična, čistilna naprava Šentvid), pri izgradnji in modernizaciji cest v vseh krajevnih skupnostih, s poudarki na prioritetah, ki so jih pripravile krajevne skupnosti.

Nadaljujemo tudi prizadevanja za pridobitev izvedbenih aktov in zemljišč, da se bo z izvajanjem del lahko začelo takoj po zaključku prej omenjenih investicij (šola Zagradec in Krka, vodovod Leskovec, prioritarna kanalizacija). Čaka nas še veliko dela na regionalni cesti Žužemberk-Ivančna Gorica, kjer bo tudi občina uveljavljala svoj občinski in krajevni interes. Pridobili smo in še pridobivamo kar nekaj republiških in evropskih sredstev, kajti občinskega denarja bo premalo, še posebej zato, ker je osnovnih dejavnosti v primarni zakonodajni obliki iz leta v leto več.

Letošnja zima se je prevesila v drugo polovico. Zapirajte vrata, energija je draga. Toplota naj pa le ostane v naših srcih, da bomo znali prisluhniti ljudem, ki so potrebni pomoči, kot tolikokrat do sedaj. Varujmo naravo in vse živo, da bomo spomlad čutili topli dih in uživali ob žvrgolenju ptic.

Župan Jernej

Prva letošnja seja Občinskega sveta Občine Ivančna Gorica

SPREJET OSNUTEK ODLOKA O PRORAČUNU

V ponedeljek, 2. februarja, je potekala 10. seja občinskega sveta Občine Ivančna Gorica. Vzdušje je bilo nemirno, saj je bila glavna točka sprejetje osnutka Odloka o proračunu za leto 2004.

Načrtovani prihodki za leto 2004 so 1.661.347.500 tolarjev, medtem ko so načrtovani odhodki 2.323.697.500 tolarjev. Primanjkljaj v višini 662.350.000 tolarjev se bo pokrival predvsem z odprodajo kapitalskih deležev in s sredstvi na računih. Predlagan osnutek proračuna je letos bolj pregleden, saj je dodatno specifičan tudi s proračuni krajevnih skupnosti in z načrti razvojnih programov za posamezna področja.

Prihodki v proračunu so načrtovani iz davčnih (okoli 897 mio tolarjev) in nedavčnih prihodkov (okoli 132 mio tolarjev), iz odprodaje stanovanj v Grosupljem (okoli 60 mio tolarjev) ter iz državnih in evropskih skladov - čistilna naprava v Šentvidu pri Stični in Visoka cona Stična (okoli 180 mio tolarjev).

Župan Jernej Lampret je v nadaljevanju poudaril, da mora Občina večino sredstev iz proračuna (skoraj 85%) razdeliti glede na zakonske obveznosti oz. standarde, ki jih predpisuje država. Ostala sredstva pa se porazdelijo glede na prioriteto, ki jo imajo posamezna področja. V letošnjem letu tako načrtujejo največ odhodkov za investicije v šolstvu: dokončna izgradnja OŠ Stična, vključno s telovadnico (okoli 300 mio tolarjev), adaptacija in dograditev OŠ Šentvid pri Stični (okoli 130 mio tolarjev) ter projektna dokumentacija

za OŠ Krka in Zagradec (okoli 10 mio tolarjev). Načrtovane investicije pa se nanašajo tudi na izgradnjo čistilne naprave v Šentvidu pri Stični (okoli 100 mio tolarjev), vodovoda na Polževski planoti (okoli 45 mio tolarjev), vodovoda Visoka cona Stična (okoli 95 mio tolarjev) ter izgradnjo kanalizacije od Ivančne Gorice proti Višnji Gori, v Šentvidu pri Stični in na Mleščevem (okoli 76 mio tolarjev). Načrtujejo tudi rekonstrukcije posameznih cest, prioriteto glede na število prebivalcev.

Na osnutek proračuna so dali veliko pripomb tako odbori kot tudi

posamezni svetniki vseh svetniških skupin. Pripombe so se nanašale predvsem na prerazporeditev sredstev znotraj posameznih proračunskih postavk in tudi na dodatna sredstva za nekatera področja. Župan je po končani triurni razpravi predlagal, da se sprejme osnutek proračuna s predlaganimi spremembami in amandmaji, ki jih bodo (kolikor se bo le dalo) vključili v Predlog proračuna za leto 2004; ta se bo obravnaval na naslednji seji občinskega sveta. Svetniki so z 21 glasovi ZA sprejeli ta predlog.

Natalija Pavlin

NESTRINJANJE S POSTAVITVIJO CESTNINSKE POSTAJE

Na predlog župana so svetniki na dnevni red seje uvrstili tudi informacijo v zvezi s problematiko cestninske postaje v Ivančni Gorici. Po razpravi so sprejeli kar nekaj sklepov, katerih kratke povzetke navajamo v nadaljevanju.

Občinski svet naj predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije sprejem Odloka o spremembi Odloka o letnem planu razvoja in vzdrževanja avtocest za leto 2003, tako da se črta izgradnja cestninske postaje v Ivančni Gorici. Občinski odbori tistih političnih strank, ki imajo svoje poslance v Državnem zboru, naj pri njih dosežejo, da bodo predlagan Odlok o spremembi Odloka o letnem planu razvoja in vzdrževanja avtocest za leto 2003 s svojimi glasovi tudi podprli. Če ne bo pozitivnega odgovora Ustavnega sodišča Republike Slovenije na vloženo zahtevo za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka državnega zbora Republike Slovenije o letnem planu in vzdrževanju avtocest za leto 2003, je Občina pripravljena tudi na nadaljnje, bolj radikalne ukrepe.

V nadaljevanju je Občinski svet sprejel tudi sklep, da umika pooblastilo Javnemu komunalnemu podjetju Grosuplje, za izdajo soglasja za priključitev cestninske postaje v Ivančni Gorici na vodovodno in kanalizacijsko omrežje.

Kot peto točko dnevnega reda so svetniki obravnavali predlog Sklepa o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Ivančna Gorica za leto 2004. Sklep je bil soglasno sprejet, v 1. členu pa je zapisano: "Vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Ivančna Gorica za leto 2004 znaša za poslovne prostore 0,2004 SIT/m², za stanovanjske prostore pa 0,3054 SIT/m²." Različna območja v Občini imajo različno število točk, ki pa so določene glede na komunalno opremljenost stavbnega zemljišča. Sedaj je že v pripravi nov Odlok nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, ki bo zajemal celotno območje Občine Ivančna Gorica in ne samo vodilna naselja kot sedaj.

Sprejet je bil tudi Sklep o izhodiščni ceni za izračun sorazmernega dela stroška za pripravo in opremljanje stavbnega zemljišča izven območja urejanja stavbnega zemljišča za Občino Ivančna Gorica, izhodiščna cena pa znaša 954.000 SIT.

Ivanški svetniki so na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja izrazili podporo Milanu Jevnikarju kot kandidatu za ravnatelja Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica.

Na seji so predstavili tudi informacijo o občinskih stanovanjih. Občina Ivančna Gorica razpolaga z 18 stanovanji na območju občine Grosuplje in z 20 stanovanji na območju občine Ivančne Gorice. Večino stanovanj zasedajo najemniki, občina pa načrtuje odprodajo stanovanj, ki se nahajajo na območju občine Grosuplje. Ocenjena vrednost teh stanovanj je okvirno 107 milijonov tolarjev. V postopku pa je tudi že izdelava idejne zasnove za graditev novih stanovanj na območju občine Ivančna Gorica.

Na koncu se je župan Jernej Lampret seznanil občinski svet s Sklepom o začasnem financiranju Občine Ivančna Gorica za leto 2004, svetniki pa so izpostavili predvsem probleme v povezavi s cestami: problematična signalizacija pri cerkvi sv. Tiina, problematično križišče pri sv. Roku in neustrezna signalizacija na cesti Krka-Muljava ter vprašanje odlaganja nevarnih odpadkov na odlagališču Špaja dolina.

Sejo so "prekinili" skavti, ki so prinesli lučko miru. Skavta sta vsem svetnicam in svetnikom zaželela dobro, složno delovanje v mirnem duhu - in zadnja lanska seja je potekla v prav takem vzdušju.

S&N

IVANŠKI SVETNIKI NA ZADNJI LANSKI SEJI

Ivanški občinski svetniki in svetnice so se malo pred božičem zbrali na zadnji lanski seji. Sprejeli so kar nekaj pomembnih odlokov in sklepov, med drugim Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Grosuplje, Odlok o ureditvi zimske službe in Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Ivančna Gorica.

Seja je potekala po usklajenem vrstnem redu, saj so najprej potrdili zapisnik prejšnje seje. Temu je sledilo poročilo (oz. informacija - tako oznako je ponudila svetniška skupina LDS, predsednik Kos se je s tem strinjal) Nadzornega odbora Občine Ivančna Gorica, ki ga je predstavil predsednik nadzornega

odbora Jurij Kos.

Soglasno pa je bil sprejet, kot že omenjeno, tudi Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Grosuplje, v katerem so zapisane določbe o delovanju javnega zavoda. Do sprememb odloka je prišlo predvsem zaradi sprememb zakona, ki je urejal to področje. V Odloku so natančno opredeljene organizacija in dejavnost ter naloge in obveznosti zavoda, pa tudi naloge in način imenovanja obeh organov zavoda: direktorja in sveta. Pri sprejemanju tega odloka se je vmešala svetniška skupina LDS, ki je vložila pet amandmajev. Bogomir Sušič, strokovni sodelavec za družbene dejavnosti, je

obrazložil (ne)upravičenost amandmajev in tako jih je svetniška skupina LDS večino umaknila. Sprejet je bil le prvi vloženi amandma, s katerim pa se je popravila le napačno zapisana številka. Odlok o javnemu zavodu sta sprejeli tudi ostali dve občini, in sicer Grosuplje in Dobropolje, saj je v pristojnosti vseh treh.

Eden najpomembnejših odlokov za sprejetje je bil prav gotovo Odlok o ureditvi zimske službe, ki opredeljuje izvajanje zimske službe, naloge izvajalca, obveznosti pravnih in fizičnih oseb v času zimskih razmer, pa tudi kazenske določbe v primeru kršitev tega odloka. Tudi pri tem odloku je svetniška skupina LDS vložila amandmaje. Sprejeti so bili vsi trije, prinesli pa so le rahle popravke treh členov. Odlok je bil sprejet soglasno.

Soglasno pa je bil sprejet tudi Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Ivančna Gorica, ki določa, katere so gospodarske javne službe oz. kakšne dejavnosti opravljajo, način opravljanja javnih služb, opredeljuje pa tudi varstvo uporabnikov, financiranje javnih služb in nadzor. Odlok so sprejeli, ker ga Občina še ni imela; v veljavi je bil namreč Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Grosuplje.

ŽUPAN IN OBČINSKI SVETNIKI O KULTURI

Glede na to, da je februar predvsem mesec, ki je zaznamovan z državnim kulturnim praznikom, smo občinskim svetnikom in svetnicam zastavili vprašanje, povezano z omenjenim področjem.

V lanskem letu je bilo realiziranih proračunskih sredstev na področju kulture (kulturna društva, Sklad za ljubiteljske in kulturne dejavnosti, ZKD, Knjižnica Grosuplje - enota Ivančna Gorica, Muzej Jurčičeva domačija in kulturni spomeniki, domovi) za 67.069.580,00 SIT (primerjava s športom 42.419.444,00 SIT). Glede na proračunsko razdelitev sredstev, smo svetnikom zastavili kar nekaj vprašanj.

Ali menite, da se za kulturo v naši občini nameni dovolj sredstev in če so sredstva pravično porazdeljena glede na število udeležencev - nastopajočih in glede na število obiskovalcev oz. gledalcev? Poleg tega pa nas zanima še, kolikokrat mesečno se udeležujete občinskih kulturnih prireditev?

ŽUPAN ODGOVARJA

Kot dolgoletni kulturni delavec, organizator velikih nacionalnih prireditev in kulturni ustvarjalec sem izredno dobro seznanjen s celostno podobo kulture. Srečo imam, da delam tudi v šolstvu in da je moja profesija tudi šport, zaradi česar lahko razumem kulturo v najširšem pomenu besede.

Ko torej govorimo o tako razumljeni kulturi, ne moremo izbrati nekaj števil iz proračuna in jih primerjati med seboj kot hruške in jabolka. Če bi to počel, bi pomenilo, da je moj pogled ozek, kot bi lahko trdil za vsakega izmed tistih, ki bo dajal splošne odgovore. Pri kulturi v občinskem merilu gre izključno za amatersko dejavnost, pri kateri so v ospredju ljudje s profesionalnim znanjem, ki se zaradi izkušenj in zanesenjastva lahko merijo z visoko profesionalnimi kulturnimi delavci in ustvarjalci. Te ljudi zelo cenim.

Pri profesionalizaciji delovnih mest pa gre za ljudi, katerih delovno mesto je opredeljeno s profesionalno obveznostjo. Prav zaradi takih mojih pogledov sem se še kako zavzemal za ustanovitev knjižnice v Ivančni Gorici, ker vem, da bližina ustanove pomeni bogatenje kulture v kraju, zato je bilo treba pridobiti ustrezen prostor, ki morda danes več ne ustreza normativom, je pa bila to rešitev za določen čas. Porast števila bralcev zahteva obširnejši fond knjig, večje število zaposlenih in s tem boljše ponudbo.

V zvezi s številskimi, ki ponazarjajo sredstva za občinsko kulturo oziroma šport, bi pa omenil, da se te lahko dopolnjuje z namenskimi sredstvi za občinski časopis in s sredstvi, namenjenimi za društva, ki imajo v svojem programu poleg glavne tudi kulturno dejavnost (turistična društva, gasilska društva, društva upokojencev, humanitarne organizacije, ZŠAM, društva, povezana s kmetijstvom).

In zdaj odgovor. V naši občini lahko razpolagamo z določenimi sredstvi, ki jih je v vsakem primeru premalo. Subjekti z večjim deležem lastnih virov imajo običajno tudi bogatejše programe, kar spodbuja tudi občinski svet k večji podpori. Tu pa so še republiška sredstva, ki jih nekatera uspešna društva tudi dobivajo. Vprašanje o pravičnosti razdeljenih sredstev pa kaže, da bi bilo treba besedo "pravično" zamenjati z besedo "prednostno", in sicer glede na dosežene rezultate in ceno programa.

Na kulturnih prireditvah v občini, če že nisem sam akter, sem redno vabljen gost. Udeležim se vseh, če se le termini ne prekrivajo in mi delovne obveznosti to dopuščajo. Sem pa slabe volje v žal večinoma praznih dvoranah po občini, še posebej takrat, ko se predstavljajo gostujoča društva.

Rad bi se, posebej ob kulturnem prazniku, zahvalil vsem posameznikom, ki negujejo kulturo zase in jo razdajajo tudi drugim. Tega ni nikoli preveč.

Župan Jernej Lampret

imamo na voljo, pravično porazdeljen. Občina premore kar nekaj kulturnih domov, za katere pa ne bi mogel reči, da so polno izkoriščeni. Lahko bi se v njih več dogajalo.

Mnoga društva zelo lepo delajo, tako da dobivajo pohvale tudi na republiškem nivoju. Torej je mogoče tudi s skromnimi sredstvi, voljo in zavzetostjo marsikaj doseči.

Kako? Zanimanje za kulturo se začne z otroki. Starši smo jim zgled. Vzgajamo jih v duhu, da ljudi ne merimo po tem, koliko denarja ima nekdo, ampak je vrednota to, da velja veliko ali še več, če si kulturni, pošten, izobražen. Od malega je treba v njih vzbujati ljubezen do kulture, in ko bodo starejši, se jim bo zdelo samoumevno, da so tudi sami dejavni na kulturnem področju.

Mnogi starši svoje otroke vozijo v Ljubljano na razne aktivnosti. Zakaj, če pa bi se le-te lahko odvijale v domačem kraju? Veliko imamo zelo sposobnih ljudi, ki bi morda pristo- voljno ali za majhno vsoto denarja vodili delavnice - morda jih je treba samo vprašati.

Francišek Grabljevec
občinski svetnik SDS

Sistem, po katerem Občina dodeljuje denar raznim kulturnim in športnim društvom, mi je v lanskem letu zadal kar nekaj problemov. Vsa moja vprašanja v zvezi s tem so naletela na gluha ušesa, in tudi povsod so preglasovali moje predloge. Mislim, da se premalo zavedamo, da porabljamo proračunski ali z drugimi besedami davkoplačevalski denar. Za pravično razdelitev teh denarnih sredstev bi morala biti izdelana merila. Kdo je zadolžen za izdelavo teh meril? Verjetno tisti, ki so mu ta sredstva dana v gospodarjenju. Zakaj ta merila niso izdelana? Zato, ker ni celostnega dolgoročnega načrta razvoja Občine in se namesto tega samo vsako leto naredi načrt za naslednje leto. Ta pa je odvisen od prodornosti interesata za denarna sredstva - to smo doživeli lansko leto na seji Sveta, ko se je dodeljeval denar za nogometni klub. Lepo prosim, da me ne razumete napačno, češ da klub ni potreboval denarja. Še kako ga je. Toda način za pridobitev teh sredstev ni ustrezal nobenim zakonskim podlagam razdeljevanja proračunskih sredstev.

Prav tako se pojavlja problem v krajevnih skupnostih, pri katerih ima včasih človek občutek, da so same sebi namen. Za vsako mandatno obdobje bi moral biti sprejet razvojni in delovni načrt (jasno v realnih možnostih in ne, kot se največkrat zgodi, na osnovi imaginarnih idej), ki bi vključeval tudi dolgoročni načrt razvoja posamezne krajevne skupnosti. In v tem sklopu je seveda tudi kultura in vse ostale družbene dejavnosti.

Upam, da nisem bila preveč kritična, ker ne želim samo kritizirati, ampak hočem konstruktivno delo, ki bo v ponos Občini in tudi nam svetnikom, predvsem pa bo prineslo zadovoljstvo vsem, ki živimo tu in nam ta občina pomeni dom.

Magdalena Urbančič, dr. med.

NOVA DEMOKRACIJA SLOVENIJE

Postavljenemu vprašanju se kratko malo nisem mogel načuditi, saj Klasje enostavno želi zanetiti boj med

področjem kulture in športa v naši občini. V proračunu pač dobivajo postavke svoje mesto glede na pogajalske zmožnosti zagovornikov; če pa mora Klasje delati primerjavo, naj jo dela še z drugimi dejavnostmi. Ker sem prisoten v tem občinskem svetu vsa leta, iz leta v leto opozarjam predlagatelja (župana in občinske službe) in tudi svetnike drugih političnih strank, da se proračun vsako leto nagne za kakšen procent več v dobro porabe (šolstvo, kultura, šport ...), in to na račun gospodarstva. Torej smatram, da še zdaleč ni problematična delitev proračunskih sredstev na posamezne porabnike, pač pa je problematično vlaganje v gospodarsko infrastrukturo občine. Klasju zato predlagam, naj usmeri svojo pozornost bolj na to področje.

P.S.: Naš občinski svet je že daljnega leta 1998 sklenil, naj se spremeni občinski družbeni načrt tako, da bo občina imela jasno opredeljene gospodarske oz. obrtne cone (zazidljiva območja). Ta načrt je žal še vedno le v fazi nekakšnega predloga, ki neumorno potuje od vrat do vrat posameznih ministrskih resorjev ... Skratka: grozljiva zgodba "o jari kači"!

Klasju si zato dovoljujem predlagati, naj odpre ta vprašanja, ki predstavljajo resno problematiko naše občine. Smešno je, da nekatere občine pridobijo vsa potrebna ministrska soglasja v nekaj mesecih, čeprav se širijo na prvovrstna kmetijska zemljišča.

Nikolaj Erjavec,
občinski svetnik

Svetniška skupina SLS meni, da ima kultura v občinskem proračunu primerno mesto, tako sedaj kot tudi leta nazaj. Denarja sicer ni nikoli dovolj, vendar je glede na višino proračuna in na potrebe naše občine na vseh področjih znesek zadovoljiv.

Knjižnica v Ivančni Gorici je postala po petih letih delovanja, čeprav v manj funkcionalnih, pa tudi premajhnih prostorih, stičišče mnogih občanov, ki iščejo znanje in gojijo ljubezen do branja.

V naši občini deluje tudi ogromno društev, skupin, ki se na tak ali drugačen način ukvarjajo s kulturo in popestrijo mnogo domačih prireditev, sežejo pa tudi izven naše občine in celo države. Za vsa ta društva in skupine pa je določen znesek, ki ga sicer razdeli Zveza kulturnih organizacij, premajhen.

Lahko pa rečemo, da vsa leta od ustanovitve občine izstopa po finančnih sredstvih Muzej Josipa Jurčiča z Muljave. Za obnovo in vzdrževanje muzeja bi morali del sredstev dobiti tudi iz državne blagajne. Jurčičevina je vsekakor tudi državnega, ne samo občinskega pomena.

Kulturnih prireditev, kadar so na področju naše občine, se praviloma redno in z veseljem udeležujem. Vse so na primerjem ali celo zavidljivem nivoju, žal pa so včasih dvorane tudi prazne.

V imenu skupine SLS
Milena Vrhovc

Menimo, da bi bil že čas, da bi pristojne službe pripravile program investicij in vzdrževanja kulturnih objektov,

da bi se tako končala zmešnjava, ki je nastala z mešanjem kulture in vzdrževanjem kulturnozgodovinskih objektov, predvsem tistih s sakralno vsebino.

Knjižnici Ivančna Gorica bi bilo treba zagotoviti dodatne prostore za nemoteno delovanje. Predlagamo, da se preverijo možnosti za selitev uprave zdravstvenega doma, vrtca, uredništva Klasja, ZKD in drugih, ki zasedajo prostor v stavbi bivšega Avtoprevoza, katere lastnica je Občina, na druge ustrezne lokacije, ki so prav tako last občine, so pa prazne in propadajo (stara šola v Višnji Gori).

Proračunskih sredstev za področje kulture je dovolj, še zlasti, če jih primerjamo z gospodarstvom. Res je, da se jih zelo veliko porabi za plače zaposlenih. Verjetno pa tudi niso izrabljene vse možnosti, da bi se dodatna sredstva lahko še pridobila od države na podlagi razpisov.

Ali je namenskost porabe proračunskih sredstev pravilna, bi vsekakor moral ugotoviti Nadzorni odbor občine, kar je tudi ena izmed njegovih nalog. Prav bi bilo, da bi svetnice in svetniki tako poročilo tudi dobili.

Občinskih kulturnih prireditev se udeležujemo glede na razpoložljivi čas, ki nam ostane, glede na obveznosti, ki jih imamo.

Svetnice in svetniki LDS:
Sonja Maravič, Marina Koščak,
Nataša Lukman, Bogomir Volkar,
Zdravko Skubic in Jože Rus

Osebnostno se mi poraja neko drugo vprašanje, ki pa je tesno povezano z vašim: "Koliko denarja porabimo za promocijo kulturnih prireditev v naši občini?" Če bi odgovoril na vaše vprašanje, da občina namenja dovolj denarja za kulturo (v letošnjem letu so sredstva višja za indeks 160), lahko z gotovostjo zatrdim, da občina premalo financira njeno promocijo. Če bi kulturo povezali s turizmom in pogledali v proračunu postavko za promocijo turizma v naši občini, je ta za lansko leto (glede na to, da se vaše vprašanje nanaša na leto 2003) znašala le 1.180.000 SIT oziroma 1,7% vrednosti sredstev za kulturo. Po mojem mnenju bi morali za promocijo turizma (in s tem posredno tudi za kulturo) nameniti vsaj 5% sredstev, namenjenih za kulturo. Če pogledamo proračun za letošnje leto, opazimo, da se sredstva za kulturo zvišujejo, sredstva za promocijo turizma pa se glede na kulturo v odstotkih znižujejo. Kaj nam pomaga investicija v kulturo, če pa ljudje niso obveščeni o dogodkih in se vsa stvar v nekaterih primerih omeji na nekaj plakatov, ki jih včasih opazimo, največkrat pa sploh ne.

Kot svetnik lahko zatrdim, da bi za marsikatero prireditev sploh ne vedel, če ne bi dobil osebnega vabila. Da o turističnih potencialih naše občine sploh ne govorim. Ker sem navdušen kolesar, sem prevozil že marsikateri del naše čudovite občine. Prepričan sem, da bi lahko iztržili več, tako v kulturi kot v turizmu, če bi le znali našo občino predstaviti v vsej njeni naravni in kulturni lepoti. Predlagam, da vsaj za začetek preuredimo spletno stran www.ivančna-gorica.si. Naša občina ni samo dežela Desetega brata. Je tudi dežela človeške ribice, Krške jame in bisera vseh kulturnih spomenikov v Sloveniji, samostana Stična.

Andrej Sekirnik
svetnik in predsednik
OO N.Si Ivančna Gorica

SDSSlovenska demokratska stranka
Občinski odbor Ivančna Gorica**OTVORITEV PISARNE SDS V
POSLOVNEM CENTRU ŽOLNIR
V IVANČNI GORICI**

Pridobitev prostora, v katerem se bodo lahko srečevali člani in članice Slovenske demokratske stranke - SDS - in v katerem bodo lahko občanke in občani občine Ivančna Gorica dobili vse informacije o delu stranke, tako na občinski kot tudi na državni ravni, je bila že dolgo ena od največjih želja občinskega odbora Slovenske demokratske stranke Ivančna Gorica. Zato smo bili v prednovoletnem času še posebej veseli, ker smo skupaj s predsednikom SDS Janezom Janšo in ob udeležbi velikega števila občank in občanov slavnostno odprli poslovni prostor. Ob tej priložnosti smo zapeli skupaj s šentviškimi Slavčki; kot se za Slovence spodobi, pa nista manjkala niti kozarček dobrega vina niti harmonika.

Želimo, da bi nova pridobitev zares služila svojemu namenu, zato vas vabimo, da nas obiščete.

Morda bi se nam želeli pridružiti ali pa želite kakršnokoli informacijo o delu stranke?

Želite kaj vprašati ali pa dati pobudo našim občinskim svetnikom?

Se želite preprosto pogovoriti o aktualnih razmerah v občini ali državi?

Če je samo eden izmed odgovorov pritriljen, potem je to gotovo razlog, da se oglasite v naši pisarni v poslovnem centru Žolnir v Ivančni Gorici.

Vsako sredo od 16. do 19. ure vas bosta tam čakala eden izmed občinskih svetnikov in vsaj en član ali članica IO OO SDS Ivančna Gorica.

Dušan Strnad,
predsednik

www.ivancnagorica.sds.si
ivancna.gorica@sds.si

SLS.**SPREMEMBA ZAKONA O
LOKALNI SAMOUPRAVI**

Zakon o lokalni samoupravi je bil v desetih letih, odkar velja, osemkrat spremenjen in je s številnimi dopolnili nepregleden. Vlada je ta čistopis z nekaterimi novostmi vložila v parlament in ravno na te dodatne spremembe bi rad opozoril.

Po novem naj bi kot predsedujoči občinskemu svetu imel župan enako pravico glasovanja kot svetniki. Vloga nadzornega odbora občine naj bi se spremenila in naj bi deloval kot eno izmed delovnih teles občinskega sveta (komisija za nadzor javne porabe). V predlogu je predvidena tudi možnost za razpustitev občinskega sveta oziroma predčasno razrešitev župana. To velja v primerih, ko občinski svet ne izvršuje ustavnih in zakonskih določb in eno leto ne sprejme občinskega proračuna. Župana lahko razreši vlada, če ne izvršuje ustavnih in zakonskih določb in ne opravlja z zakonom predpisanih nalog, za katere je po zakonu edini predlagatelj. To velja tudi v primeru, če pristojni organ ugotovi, da nezakonito razpolaga z občinskim premoženjem.

V tem predlogu zakona je tudi možnost ustanavljanja novih občin, vendar samo v smislu združevanja dveh ali več občin v eno. V predlogu zakona ne najdemo več imena Krajevna skupnost, temveč Ožji deli skupnosti, ki imajo še svoje organe, pristojnosti pa samo v okviru določil občine. Kot novost opazimo, da imajo tuji volilno pravico. To pomeni, da imajo pravico voliti in biti izvoljeni tudi tuji s stalnim prebivališčem v občini.

Zdi se mi potrebno, da na določene spremembe opozorim, ker se ta zakon nanaša seveda tudi na našo občino. Kot predsednik SLS Ivančna Gorica bom na določene zadeve opozoril, dobro bi pa bilo imeti še stališče občinskega sveta in župana.

Državni svetnik in predsednik OO SLS Ivančna Gorica
Cveto Zupančič

**ZATIŠJE PRED
NEVIHTO**

Prazniki so za nami. Marsikdo si je po štirinajstih dnevih oddahnil in v ponedeljek po novem letu z veseljem spet odšel v službo. Odvečni kilogrami, ki smo jih (nekateri) pridno pridelali, bodo še kako prav prišli v letošnjem letu, ko bodo vsi prazniki (razen velikonočnega ponedeljka) na soboto ali nedeljo. Tako so nekateri zelo pametno stuhtali, da bomo letos v Sloveniji še prav posebej produktivni. Seveda se tega najbolj veselijo podjetniki in gospodarstveniki. Bog daj, da bo res tako.

Pravijo, da še cel januar veljajo voščila ob dočakanem novem letu. Tako se mi dogaja, da srečujem ljudi, s katerimi si izmenjamo najboljše želje za leto, ki je že zakarakalo v drugo polovico januarja.

Poleg čestitk nanese beseda tudi na politiko. Zanima jih, kako kaj politika v naši občini. "Ni za prehvalit," bi rekli Primorci. Občinski svet je uglasen tako, kot že dolgo ni bil. Tudi sam župan je povedal, da tako "kompaknega" občinskega sveta že dolgo ni bilo. Če povem s svojimi besedami, lahko rečem, da "smo vsi maksimalno zagreti za politiko." V občinskem svetu se čuti neke vrste pozitivna tekmovalnost. Več kot očitno je, da so lahko občani in občanke ponosni na svoje svetnike (še posebej na svetnike Nove Slovenije). Da vlada spoštljivo sožitje med svetniki, je še najbolje pokazala decembrska zabava, ko smo skupaj z županom nazdravili odhajajočemu letu. Je že tako, da cvček razveže jezik in človek pove tisto, česar morda sicer ne bi. Navsezadnje smo vsi ljudje.

Vse pa kaže, da gre vendarle za zatišje pred nevihto. Pred nami je proračunska seja. Vemo, da je bilo lani na to temo veliko hude krvi. Od župana vsi veliko pričakujemo, zato ni rečeno, da bo lahko vsem željam tudi ustregel. Ne glede na to smo svetniki v Novi Sloveniji tokrat bolj "opremljeni" z znanjem, kot smo bili pri sprejemanju lanskega proračuna. Človek se uči celo življenje, in tako je tudi z nami, ki opravljamo delo svetnikov. Na proračunsko sejo se bomo v Novi Sloveniji temeljito

N.Si
Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

pripravili. Pred nami je tudi odločitev glede podžupana. Trenutno še nismo zmogli toliko politične modrosti, da bi se glede kandidata zedinili.

Ne glede na vse, upam, da bo v letu 2004 v občinskem svetu veliko dobre volje, lepih besed, dobrih idej in konkretnih dejanj za blagor vseh občank in občanov naše občine. Ker pa je leto 2004 tudi volilno leto, bo poleg dela v občinskem svetu tudi dovolj dela za priprave na volitve. Nekateri bomo pri tem polno angažirani, drugi malo manj, tretji pa se bodo volitev enostavno samo udeležili in tako izpolnili svojo državljansko dolžnost in pravico. Vem, da se nekaterim volitve upirajo, a vendar je to eden od ključnih elementov sprememb v naši sodobni družbi. Vsi smo soodgovorni za razvoj naše države. Bodimo ponosni, da imamo svojo državo in da v njej lahko soodločamo. Že sedaj vas pozivam, da se udeležite volitev in glasujete za tisto politično opcijo, ki vam je najbolj pri srcu. V Novi Sloveniji se bomo trudili, da boste naše kandidate z veseljem obkrožili. Pri nas še vedno velja, da "prihajamo od ljudi zaradi ljudi". Gledamo v prihodnost in na vrhu vidimo Novo Slovenijo.

Andrej Sekirnik
svetnik in predsednik
OO N.Si Ivančna Gorica

Občina Ivančna Gorica Sokolska 8, Ivančna Gorica
Tel.: (01) 787-83-84, 787-83-85**PONOVO PREVERJANJE PRIJAV ZARADI
ŠKODE PO SUŠI V LETU 2003**

Občina Ivančna Gorica bo po navodilih Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ponovno preverjala prijave upravičencev o poškodovanosti kultur zaradi suše v letu 2003, ki so bile oddane do konca julija 2003. Rok za preverjanje vlog upravičencev se podaljša do 31. marca 2004.

Ocena poškodovanosti zaradi suše se bo opravila za vse kmetijske pridelovalce, ki imajo registrirano kmetijsko gospodarstvo - KMG MID. Kmetijski proizvajalci, ki bodo prijavili škodo le na travinju, morajo obvezno imeti tudi živino, ker sicer niso upravičeni do sredstev za odpravo posledic škode po suši. Pod enakimi pogoji so možne tudi nove prijave.

Čimprej pa naj na občinsko upravo pokličejo upravičenci, ki so imeli pridelke dodatno zavarovane (priložiti morajo dokazila), saj so v tem primeru upravičeni do višje odškodnine, in kmetijski proizvajalci, ki bodo prijavili škodo po suši prvič (tel. št.: 01/787-83-84, 787-83-85 - Marija Okorn).

Glede podpisa preverjenih končnih vlog vas prosimo, da **počakate na naša nadaljnja navodila, ki vam jih bomo pravočasno posredovali** in tako zagotovili obdelavo vaše vloge.

ŽUPAN
Jernej Lampret, prof., l.r.

OBVESTILO LASTNIKOM GOZDOV

Zaradi hude in dolgotrajne suše je v letošnjem letu veliko smrek napadel lubadar.

Zato vse lastnike gozdov prosimo, da pregledajo svoje gozdove, in če opazijo "lubadarke", o tem **obvestijo svojega revirnega gozdarja**. Z njim se bodo dogovoril o zatiralnih ukrepih, ki so potrebni, da bi preprečili širjenje lubadarja v spomladanskem času.

Kakšni so znaki napada lubadarja v jesenskem in zimskem času?

V jesenskem in zimskem času so smreke, ki jih je napadel

lubadar, še zelene (imajo zelene iglice), vendar pa jim odstopi lubje (so obeljene). V jesenskem času so obeljene le na delih debla, pozimi pa lubje odpade s celotnega debla. Spomladi nato krošnje posivijo in iglice odpadejo.

Seveda pa so na deblu in vejah majhne luknjice, dobro vidne le na gladkem lubju, sicer pa skrite pod luskami lubja.

Lastnike gozdov, ki so imeli letos v gozdu jedra lubadark, prosimo, da pogledajo tudi okoli posekanih in že saniranih jeder, saj je bil lubadar leta 2003 akti-

ven pozno v jesen, tako da se je veliko novonastalih lubadark pokazalo šele v spomladanskem času. Ta drevesa morajo biti posekana do 31. 3. 2004.

Vse lastnike prosim: če imate kakšno vprašanje v zvezi z gozdom, to sporočite na tel št.: 786 94 00, ali po pošti na naslov časopisa Klasje ali pa po e-mailu na naslov gozdarroman@hotmail.com.

Revirni gozdar
Roman Črnič, inž. gozd.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA SLOVENIJE
KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD LJUBLJANA
Oddelek za kmetijsko svetovanje
Enota Ivančna Gorica
C. II. Grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica

Tel.: 01/786-93-15
E - mail: kss.ivancna@lj.kgzs.si

KMETIJSKA
SVETOVALNA
SLUŽBA
SLOVENIJE

OBVESTILA O IZOBRAŽEVANJU IMETNIKOV TURISTIČNIH KMETIJ, DOPOLNILNIH DEJAVNOSTI IN ČLANIC DPŽ IVANČNA GORICA

Februarja in marca je predvidenih kar nekaj aktivnosti na področju izobraževanja, ki se bodo zvrstile po naslednjem vrstnem redu:

- torek, 3. februar, ob 9. uri: sestanek DPŽ Ivančna Gorica (sejna soba KZ)
- torek, 10. februar, ob 10. uri: nadaljevanje delavnice o HACCP - sistemu (sejna soba KZ)
- ponedeljek, 1. marec, ob 9. uri: enotedenski seminar o predelavi mesa - Zavod Novo mesto
- torek, 9. marec, ob 9.30: skupščina DPŽ Ivančna Gorica (lokacija dogovorjena na sestanku)
- sreda, 10. marec: sklop predavanj na temo Kako postati uspešna turistična kmetija (trženje, popestritev ponudbe ...) - na TK Grofija, ob 9.30
- petek, 12. marec: regijski kviz Mladi in kmetijstvo (udeležba DPM v Moravčah)

Vse natančnejše informacije dobite na telefonskih številkah 78 69 310 in 78 69 315.

Svetovalka za KD (kmečka družina)
in DD (dopolnilne dejavnosti)
Irma Lekan

OBVESTILO ZA KMETOVALCE

Vse kmetovalce, ki sodelujete s Kmetijsko zadrugo Stična, obveščamo, da morate čimprej na upravo zadruge poslati ali prinesiti kopijo odločbe za dovoljenje za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila. Če odločbe ne boste dostavili, vam ne bomo obračunali 4% pavšalnega nadomestila pri oddaji vaših proizvodov oziroma živine.

Prav tako vas obveščamo, da ste bili že do 31. 1. 2004 dolžni poslati na Davčni urad Ljubljana poročilo o koriščenju pavšalnega nadomestila za leto 2003.

Če ste pozabili, to storite nemudoma.

KZ STIČNA

Kmetijska zadruga Stična z.o.o.

se priporoča za nakupe v svojih poslovalnicah:

ŽELEZNINA RADOHOVA VAS - tel.: 01/7887-628

- sredstva za zaščito in varstvo rastlin
- umetna gnojila po PREDSEZONSKIH CENAH
- semenska koruza
- krmila, žita
- akumulatorji po akcijskih cenah
- gospodinjski plin

ŽELEZNINA ZAGRADEC - tel.: 01/7888-032

- sredstva za zaščito in varstvo rastlin
- umetna gnojila po PREDSEZONSKIH CENAH
- semenska koruza
- gradbeni material
- vodovodni in elektromaterial
- bela tehnika, akustika

KMETIJSKO-VRTNI CENTER IVANČNA GORICA:

KMETIJSKI DEL tel.: 01/7887-624

- sredstva za zaščito in varstvo rastlin
- razsuta žita - koruza, ječmen
- umetna gnojila po PREDSEZONSKIH CENAH
- semenska koruza, semenski krompir
- gospodinjski plin
- zbiramo naročila za kokoši nesnice (01/7887-624)

VRTNI DEL - tel.: 01/7887-622

- semena vrtnin,
- zemlja za pikiranje, lonci, korita
- hrana in pripomočki za male živali ter hrana za zunanje ptice
- darilni program

ZA NAKUPE SE PRIPOROČAJO TUDI MERCATORJEVE FRANŠIZNE

TRGOVINE Z ŽIVILI:

- DELIKATESA IN MESNICA IVANČNA GORICA (tel.: 01/7887-620)
- SP TRGOVINA MULJAVA (tel.: 01/7876-303)
- SP TRGOVINA ZAGRADEC (tel.: 01/7887-030)
- SP TRGOVINA RADOHOVA VAS (tel.: 01/7887-626)

HRANILNO-KREDITNA SLUŽBA, blagajniško mesto IVANČNA GORICA

Poslovalnico najdete v Kmetijsko-vrtnem centru Ivančna Gorica, Ljubljanska cesta 4.
Nudi vse vrste finančnih storitev (transakcijski računi, plačilo položnic, vezave ...)
Informacije na tel.: 01/7887-080

Gospa Helena in gospod Robi Kutnar sta v Radohovi vasi vpeljala sedaj že tradicionalno navado, da na prvi novoletni dan za slučajne goste zapreta svojo picerijo, povabita pa k sebi vse vaščane. Radi smo se odzvali in napolnili domala ves prostor. S to lepo gesto zakonca Kutnar nista le dokazala svojo sicer že znano prijaznost in odprtost - storila sta še veliko več. Koliko besed "srečno" je bilo izgovorjenih na tem srečanju, koliko prisrčnih stiskov rok, pospremljenih z lepimi željami, ki so si jih izrekli vaščani med seboj. Prepričan sem, da so bile izrečene želje iskrene.

Helena in Robi, hvala! Čeprav vem, da posebne zahvale ne potrebujeta, sem to zapisal le zato, ker želim, da bi bilo v naši vasi vedno tako in enako tudi drugod.

V imenu skupine vaščanov
T.D.

OBVESTILA kmetijske svetovalne službe

Do 31. marca 2004 lahko na Carinski upravi v Ljubljani vložite zahtevek za polovično vračilo trošarine za goriva in maziva za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije. Obvezne priloge so:

- oštevilčeni računi
- izjave o zakupu (če jih imate)
- podpisano pooblastilo vseh polnoletnih članov gospodinjstva, če je več upravičencev

Na ha njive ali travnika pripada 150 l D-2,
na ha gozda 60 l D-2,
na ha trajnega nasada pa 420 l D-2.

Izpolnjene obrazce pošljite na naslov:

Carinski urad Ljubljana
Oddelek za trošarine
Šmartinska 152 A
1000 LJUBLJANA

Ponovno pozivamo vse kmetovalce, ki še niso opravili tridnevnega izobraževanja o varni in pravilni uporabi fitofarmaceutskih sredstev, da se prijavijo pri Kmetijski svetovalni službi. Tečaj bo organiziran predvidoma v jesenskem roku.

Klavno in posebno premijo za živino, ki ste jo oddali od
1. jan. do 30. jun. 2004, lahko uveljavljate od 1. do 15. julija 2004.

Darka Zupanc Puš

REPUBLIKA SLOVENIJA
UPRAVNA ENOTA GROSUPLJE
Oddelek za upravno notranje zadeve
Kolodvorska 2, 1290 GROSUPLJE
Tel.: 01 7810 900 / Fax: 01 7810 919

RAZPORED TEHNIČNIH PREGLEDOV TRAKTORJEV NA OBMOČJU UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE V LETU 2004

VIDEM DOBREPOLJE

(pri gostilni Majolka)

torek,	9. 3. 2004,	od 8. do 16. ure
četrtek,	11. 3. 2004,	od 13. do 17. ure
torek,	7. 9. 2004,	od 8. do 11. ure

MULJAVA

(pri trgovini Kmetijske zadruge)

torek,	16. 3. 2004,	od 8. do 16. ure
--------	--------------	------------------

ZAGRADEC

(pri trgovini Kmetijske zadruge)

četrtek,	18. 3. 2004,	od 8. do 16. ure
torek,	7. 9. 2004,	od 13. do 16. ure

RADOHOVA VAS

(pri gostilni Johan)

torek,	23. 3. 2004,	od 8. do 16. ure
četrtek,	25. 3. 2004,	od 13. do 17. ure
torek,	14. 9. 2004,	od 8. do 12. ure

Nevenka Dolgan, univ. dipl. prav.
načelnica

ANDREJ RUS s.p.

Šentvid pri Stični 97 a, 1296 Šentvid pri Stični
GSM: 041 620 179, Fax: 01 780 00 05

POPRAVILA

- VSEH VRST MOTORNIH ŽAG
- KOSILNIC
- MANJŠIH KMETIJSKIH STROJEV

OBČINA IVANČNA GORICA
ORGANIZACIJSKI ODBOR
POHODA PO JURČIČEVI POTI

VAS
V
LETU
VELIKEGA
PRAZNOVANJA
160- LETNICE

ROJSTVA JOSIPA JURČIČA

PRIJAZNO
VABI
NA
TRADICIONALNI

XI. POHOD PO JURČIČEVI POTI,

KI
BO
V
SOBOTO, 6. MARCA 2004.

ZAČETEK POHODA JE V VIŠNJI GORI MED 7. IN 10. URO.

SVEČANI ZAKLJUČEK POHODA S PESTRIM KULTURNIM PROGRAMOM
- NASTOP MPZ IZ LOPARJA NAD KOPROM IN PRIZNANEGA
HUMORISTA SAŠA HRIBARJA -
BO NA JURČIČEVI DOMAČIJI NA MULJAVI OB 11.30.

SLAVNOSTNI GOVORNIK BO VLADO ŽABOT,
PREDSEDNIK DRUŠTVA SLOVENSkih PISATELJEV.

PREŽIVITE DAN V ČUDOVITI NARAVI!

SITIK d. o. o. Proizvodnja čajev, jabolčnega kisa in drugih zdravilnih pripravkov po izvirnih recepturah p. Simona Ašiča. Vrtnarstvo, storitev, trgovina na drobno in debelo.

Cistercijska opatija Stična
Stična 17
SI - 1295 Ivančna Gorica
SLOVENIJA

SAMOSTANSKA VRTNARIJA SVETUJE

TROBENTICA - Primula acaulis
Znanilka pomladi, jeglič

Zima se še ni končala, mi pa že komaj čakamo, da se končajo sivi dnevi in da nas čimprej razveseli toplo sonce. V tem času, ko narava počiva, pa se v Samostanski vrtnariji že razcvetajo trobentice v vseh mogočih pisanih barvah.

Opis
Trobentica zraste od 15 do 25 cm visoko, je kepaste okrogle rasti. Cveti od zime do pozne pomladi. Listi so podolgovati, na koncu rahlo zaobljeni. Rumeno cvetoče trobentice navadno prijetno dišijo.

Oskrba
Uspevajo na svetlem, malo hladnejšem prostoru. Zalivamo jih 1-2 x tedensko; če rastlino dalj časa pozabimo zaliti, jo potopimo v vedro z vodo (za 5 minut, da se substrat spet navlaži). Med cvetenjem jo gnojimo enkrat tedensko s pripravki za gnojenje cvetočih rastlin.

Posode
Trobentice lahko posadimo po več skupaj (npr. 3 ali 5) v nizke sklede. Kombiniramo jih lahko s spomladi cvetočimi čebulicami, kot so žafran, crocus, nizki tulipani. Takšen cvetoči nasad imamo lahko v zimskih vrtovih ali kje v zavetju, kjer se temperatura ne spusti pod -2 stopinj.

Zanimivosti
Trobentice so prvo cvetje, ki ga lahko zelo zgodaj posadimo na pokopališče. Ko rastlina odcveti, jo presadimo v vrt. Tam nas bo vsako pomlad razveseljevala še vrsto let.

V samostanski vrtnariji smo pripravili pisan izbor trobentic. Ker vemo, da nas že dobro poznate, o ceni ne bomo pisali in se ne bahali o kvaliteti.

Obilo cvetenja in obiščite nas!

PON-PET 8.00-15.00
SOBOTA 8.00-12.00
OB NEDELJAH in PRAZNIKI zaprto!

SAMOSTANSKA VRTNARIJA

JAVNO PISMO GOSPODU ODGOVORNEMU UREDNIKU: MOČ JE V INFORMACIJI IN ZNANJU

Obračam se na Vas kot odgovornega urednika glasila Klasje, da bi prekinili dosedanje prakso urejanja. Razlog, da se javno obračam k Vam, je moje nezadovoljstvo z vsebino Klasja, ki daje vtis šolskega glasila, bilo pa naj bi resen občinski mesečnik. Klasje omogoča samo monolog, in tako je odvzeta pravica bralcem do enakih možnosti. Pravica, jemati pravico drugim, ni nikogaršnja pravica, tudi ne pravica odgovornega urednika.

S takim načinom urejanja in skrbno precejnimi povzetki informacij o delu občinskih organov hranite nečimrnost občinskih unitaristov, ki so jih sebično vrinile koalicijske stranke v funkcije, katerih pa niso sposobni odgovorno opravljati.

Dopisniki Klasja so predvsem iz županove kaste plačanih honorarcev, ki pokrivajo le nekaj panog družbenega življenja, vsekakor pa ne gospodarstva. "Čudno, kaj?" Je mar to slednje tako nepomembna dejavnost, da ni potrebna presoje javnosti?

Odgovornosti ni brez javnosti.

S takšno politiko urejanja pitate samozadostnost ivanške oblasti in ji dajete možnost mlatiti prazno slamo. To oblast ste navadili, da ne bo nikoli pripravljena polagati računov javnosti. Komu so te cenzure iz real-socializma ostale?

Če je medij pogonska sila za razvoj družbe, kje je meja stroke pri asistiranju politiki, ki je brez kritičnega realizma? Menim, da gre za sprevrženo sprenevedanje. Dovolj je bilo škode, ki jo je lahko delala politika nekaterim krajem zaradi neprofesionalnosti tudi občinskih medijev. Zato Vas pozivam, da odstopite! Prepričan sem, da bi se našel poklicni gospodarski novinar, ki bi imel dovolj moralnih in etičnih kvalitete ter osebnega dostojanstva, da bi si dovolil pisati tudi komentarje in ne samo očiščene povzetke, ter bi tako s svojim profesionalnim delom končal z občinsko hegemonijo ivanškega nepotizma in egocentrizma, ki že presega meje sprejemljive legalnosti.

Tak plačani profesionalci bi med drugim javno ugotavljali smotrnost porabe investicij in bil v veliko korist globalnemu razvoju, pravičnosti, davkoplačevalcem, proračunu in projektom zgrešene egoistične politike.

Spomniti Vas moram na svoje prispevke o aktualni problematiki, ko ste zahtevali njihovo skrajšanje (samocenzuro), kar sem vedno storil, vendar pa niste objavili niti enega. Zadnji zavrjeni podpisani prispevek ima datum 9. september 2001. Potem sem nad pisanjem res obupal.

Ko sva se kasneje srečala, ste mi

povedali, da ste se dogovorili (s kom, Vas iz vpludnosti nisem vprašal), da ne boste objavljali prispevkov politične vsebine, ki kakorkoli posegajo v delo svetnikov in župana. Politika brez posluha za pluralizacijo idej in mišljenj ali druge alternative je diktatura. Je to ustvarjanje slovenskih vrednot na davkoplačevalske milijone? Oškodovani so resnica, poštenje in dostojanstvenost. Odsotnosti prebivalcev pa še vedno nihče noče zaznati. Klasje in oblast občine sta v mojih očeh izgubila zaupanje. Obljube so blef za prevaro večine volivcev, idealizirana stvarnost pa značilnost socialističnega realizma, ki je nastala z Vašo pomočjo na fotografijah funkcijarskih prispevkov in v že dolgo slavnati županovi malhi.

Prebivalci pa apeliramo na javno objavo prihodkov občinskih uslužbencev in nagrad svetnikov za leto 2003, ker nas za začetek žeja po njihovi objavi, kar bi bilo, glede na zakonodajo in objave plač državnih funkcionarjev, povsem normalna stvar. Bomo videli!

PS: "So časi slabi? Prav zdaj si ti na vrsti, da jih izboljšaš!" (Thomas Carlyle, ang. zgodovinar)

Lep pozdrav,

Jožef Mihelčič
V Višnji Gori, 24.1. 2004

ODGOVOR NA PISMO: MOČ JE V INFORMACIJI IN ZNANJU

O časopisu Klasje ima lahko vsak svoje mnenje, tudi gospod Mihelčič, pa čeprav se večina bralcev z njim najbrž ne bi strinjala. Še posebej, ker je žaljiv do ljudi, ki brezplačno ali pa za simboličen honorar ustvarjajo ta časopis.

Kot odgovorni urednik se zavedam, da vsebinsko ni tak, kot bi si sam želel. Za to pa je nešteto razlogov, tudi denar.

Morda pa je Mihelčičevo pisanje lahko izziv tudi za druge, da povejo svoje mišljenje o časopisu.

Želeli pa bi, da svoje mnenje napišejo na kulturnem način in po možnosti dobronamerno. Le tako bo naš časopis lahko boljši.

Odgovorni urednik
Andrej Agnič

GOVORI SE ...

Na zadnjem Božičnem odmevu je okoli 1500 obiskovalcev tako napolnilo podzemlje v Krški jami, da bi kmalu celo za človeške ribice zmanjkalo prostora. Organizatorji nadvse uspele prireditve mrzlično iščejo nove rešitve. Aktualni sta dve možnosti:

- da najamejo Ribničane, ki bodo jamo razrini, kot so storili s premajhno cerkvijo,
- da vključijo v prireditev še na novo odkrito jamo. Na žalost bi v slednjo lahko prišli le obiskovalci z manjšimi trebuščki.

Ljubitelje domačih krvavic močno skrbi prihajajoča splošna prepoved klanja živali na domu. Izvedenci predlagajo posnemanje nekaterih afriških nomadskih plemen. Ti domačo žival ujamejo, ji iz noge odvzamejo nekaj krvi, rano zavežejo in žival se lepo pase naprej. Rešitev bi po eni strani utišala evropske birokrate, po drugi pa bi bila tudi zelo ekonomična. (Da o humanosti ne govorimo).

Nekateri Klasju očitajo, da daje zelo skromne nagrade za križanke in druge rešitve. Preventiva, dragi moji, preventiva. Če bi se izvedelo, da ste dobili bogato nagrado, bi vas pri pričr okradli.

Govori se, da župan na kritiko v zadnji številki Klasja ni imel nobenih pripomb. Nekateri celo trdijo, da mu je bilo to všeč. Da se le piše o njem!

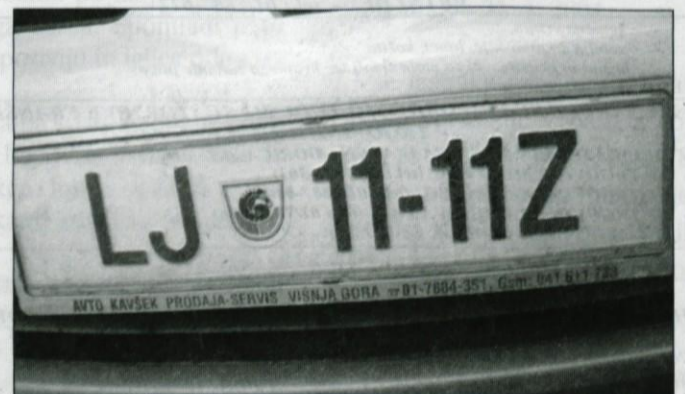
Še ena govornica o županu, ki pa ima že kar dolgo brado. Se je pa pred kratkim razvozla.

Avto, s katerim se vozi župan, ima registrsko številko LJ 11-11Z, ki si jo je očitno izbral sam.

Govornice in ugibanja so si bila enotna, da enojke pomenijo, da je tam prvi. Dolgo je bilo jasno, da je prvi doma, v občini, v šoli. Šele lani se je izvedelo, da je prvi tudi v kulturi, saj je na tem področju dobil visoko priznanje v republiki.

Dolgo pa ni bilo jasno, zakaj si je izbral Z na koncu; to naj bi pomenilo, da pa je nekje le zadnji. In pred dnevi se je to tudi pokazalo.

Župan je zadnji v svojem avtomobilu. To je povedal kar sam avto. Ne boste verjeli. Pred njegovo hišo parkirani avto mu je preprosto ušel po klanecu navzdol in pristal razbit nedaleč stran. Sedaj vemo, kaj pomenijo številke in črke na županovi tablici. Če pa ima kdo drugačno razlago, naj nam jo sporoči.

"Tam na ravnem polju stoji, stoji en beli grad" - zgodbe ivančnogoriških gradov (3)

Stari grad nad Višnjo Goro - drugi del

Pogled na Višnjo Goro z razvalinami gradu

Z višnjegorskim Starim gradom je povezana legenda o priklenjenem polžu, ki je znana že od Valvasorjevega časa dalje. Zapisana je tudi v zborniku V Višnjo Goro, ki ga je leta 1998 ob 520- letnici mesta izdala Krajevna skupnost Višnja Gora.

Po legendi naj bi Slovencem v boju s hunskim kraljem Atilo priskočil na pomoč kranjski vojvoda, ki je imel v svoji četi nekaj Višnjegorcev; med njimi je bil tudi grajski gospod s Starega gradu. Ko so se vračali z vojske domov, so ob cestnem jarku našli hudo ranjenega mladeniča. Naložili so ga na voz ter ga prepeljali na Stari grad. Stregla mu je graščakova hčerka in stanje se mu je hitro izboljšalo. Ko je okreval, je povedal, da je sin ovdovele grofice iz Benetk in da mu je oče umrl v boju s Huni. Višnjegorski gospod je k mladeničevi materi poslal sla z novico, da je njen sin še živ. Presrečna mati se je takoj odpravila na pot, da obiše sina v Višnji Gori. S seboj je vzela številne beneške dragocenosti, da bi jih podarila višnjegorskemu gospodu. Med njimi je bila tudi lepa polževa lupina, obrobljena z zlatom in posejana z dragocenimi kamni. To je višnjegorski gospod podaril mestni oblasti. Po nekaterih pripovedih naj bi dragocenost kasneje ukradli tatovi, po drugih pa razlagajo, da naj bi jo celo izgubili, zato naj bi jo dali narediti na novo. Danes predstavlja polževa lupina simbol Višnje Gore.

Hrib z grajskimi razvalinami je zanimiva razgledna točka, s katere se ponuja lep razgled proti okoliškim vrhovom, predvsem pa pogled na staro višnjegorsko mestno jedro. Od tod so bile v preteklosti posnete mnoge razglednice Višnje Gore. Po pripovedovanju dobrega poznavalca lokalne zgodovine in predsednika višnjegorskega turističnega društva Pavla Groznika so domačini pod grajskimi razvalinami v preteklosti prirejali veselice. Ena bolj znanih je bila tista, ki so jo priredili leta 1928. Od 1994 dalje vodi mimo razvalin tudi znana Jurčičeva pot, ki je iz leta v leto bolj obiskana. Vzpon do razvalin ponuja mnogim domačinom lep sprehod in rekreacijo, zato je turistično društvo pod vodstvom gospoda Pavla Groznika in ob pomoči Krajevne skupnosti Višnja Gora ter Občine Ivančna Gorica pred približno šestimi leti uredilo dostop do razvalin, jih delno očistilo ter postavilo drog z zastavo znotraj stolpa. Pod strokovnim vodstvom spomeniško-varstvene službe bi društvo želelo razvaline v prihodnosti sanirati in ustrezno predstaviti širši javnosti, saj imajo lahko tudi ostanki gradu zgodovinski pomen. Poleg tega je obiskovanje neurejenih razvalin lahko nevarno.

Slika z legendo o priklenjenem polžu, ki je delo domačina Leona Koporca. Slika visi v sejni dvorani v mestni hiši.

Razvaline gradu in mesto pod njimi so bili 1991 razglašeni za kulturni spomenik, zato sodi njihova obnova po strokovni plati pod okrilje spomeniškega varstva. Obnova grajskih razvalin zastavlja strokovnjakom s področja varstva kulturne dediščine vrsto vprašanj in dilem. Najtežja je odločitev za pravi model prenove. Torej: ali se odločiti za rekonstrukcijo (ponovna pozidava gradu v prvotno stanje) ali konservacijo (zgolj saniranje ruševin do takšne mere, da se le-te ne krusijo naprej). Potem pa je pomembno tudi, kakšno namembnost dati obnovljenemu objektu ter kako bo izgledalo njegovo upravljanje. Treba se je zavedati, da bo obnova kulturnega spomenika draga in dolgotrajna ter bo zahtevala uporabo avtentičnega gradbenega materiala in starih tehnologij, kar je dolgotrajnejši in zahtevnejši postopek, kot smo ga danes vajeni. Zaradi razmeroma visokih stroškov obnove mora imeti obnovljeni objekt tudi ustrezno funkcijo, s katero se lahko vsaj deloma opraviči finančni vložek. Predstavljenih vprašanj in dilem ter dobrega sodelovanja z lokalno skupnostjo se strokovnjaki še kako dobro zavedajo, saj imajo s tem vrsto izkušenj, med njimi tudi nekaj izredno dobrih. Med najzgodnejše tovrstne primere sodi obnova žužemberškega gradu. Požrtvovalnost, volja, vizija in jasen dolgoročni program žužemberške lokalne skupnosti pri obnovi gradu so bili doslej prava pot za njegovo dosedanjo obnovo. Podobno bi veljalo razmišljati tudi o obnovi razvalin višnjegorskega Starega gradu, saj bi le-ta pomenila tudi oživitve višnjegorskega mestnega jedra.

Dušan Štepec Dobernik

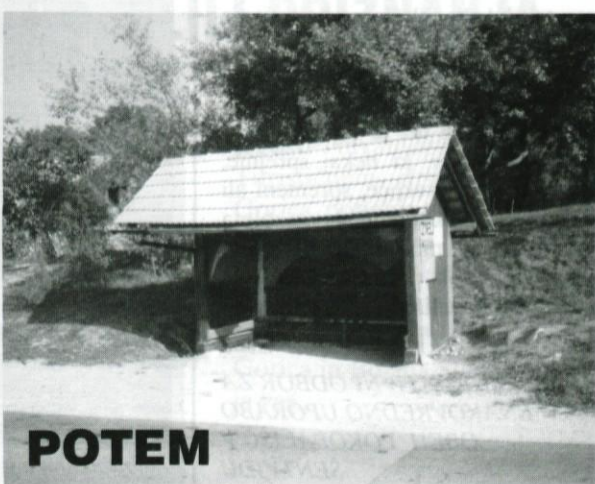

Tudi letos je silvestrovanje na Gradišču uspelo. Veselih in zadovoljni obrazov je bilo veliko, le vreme jo je malce zagodlo, saj ognjemeta ni bilo moč videti v vsej njegovi veličini.

AVTOBUSNO POSTAJALIŠČE MARINČA VAS

PREJ

POTEM

JOJ! TRGOVSKA ENIGMATIKA

Fotoaparat je zelo praktična in koristna zadevica, zato me vedno spremlja, če le kam potujem, pa tudi doma je naprava kar koristna. Stara vzhodnonemška EXA mi je dobro služila več kot trideset let, dokler je nisem zamenjal s sodobnim, popolnoma avtomatiziranim aparatičem. Toda pred kratkim kupljen aparat je že zastarel; na pohodu je nova, digitalna tehnologija. Fotografiraš brez filmov, takoj lahko preneseš posnetke na svoj računalnik in odtisneš. "To je čudovito," sem si mislil. "Kupil bom digitalni aparat. Z izbiro modela ne bo problem, saj prav zdaj, pred novoletnimi prazniki, poštar vsak dan moj nabiralnik napolni z reklamnim gradivom; med njim je veliko prospektov, ki ponujajo fototehniko." Gledam, izbiram, primerjam cene in se zapičim v tehnične podatke ob sliki.

Aha, tale ima ceno, ki bi jo zmozel. Gledam: na prospektu piše: za 72 tisočakov dobim CCD s 3,2 mil. pikslov, ima tudi kalibracijo CCD - pixel Mapping in 16 MB xD kartico. To berem v podatkih ob sličici; kaj pa vse to pomeni, se mi niti ne sanja. Skleпам, da je najbrž nekaj pomembnega. Strokovnjaki že vedo. Čeprav se s to enigmatiko ne mislim ukvarjati, sem si pa le ogledal precej dražji, torej boljši aparat. Ta ima Wide zoom, ima CCD s 5 milijoni pikslov, vrtljivi LCD, super makro način 3 cm, Hot shoe kontakt, funkcijo histograma, format zapisa: JPEG, TIFF, RAW, ima tudi konverterje, filtre in je kompatibilen s xD- Picture Card ter vsebuje Li-ion baterijo. Gotovo gre za boljši primerek. Sosedova gimnazijka bi na podlagi tehničnih podatkov rekla, da je "kul". Tega nisem mogel ugotoviti. Da pa je res "ful dober", mi pove njegova visoka cena ...

Dragi trgovci, menedžerji, oglaševalci! Mačka v žaklju ne maram. Fotoaparata ne kupujem več, pošiljam pa vam svoj PMVR (Ker tako kot jaz tudi vi ne poznate vseh šifer in kratic, ki si jih je nekdo izmislil, vam moram pojasniti, da tele moje pomenijo: "Pište me v rit!").

T. Drab

POMOČ PRI NAKUPU DIGITALNEGA FOTOAPARATA

Prispevek gospoda Toneta Draba nas je v uredništvu spodbudil, da smo se lotili digitalne fotografije. Za uvod vam bomo predstavili nekaj osnovnih pojmov, ki se pojavljajo na prospektih in embalažah fotoaparatom.

Razlika med analognim in digitalnim fotoaparatom

Na zunaj sta si oba zelo podobna, v resnici pa se močno razlikujeta. Pri analognem se slika skozi objektiv zajema na film, od katerega je v veliki meri odvisna tudi kvaliteta slike (poleg objektiv seveda). V dobrih pogojih se lahko tudi s cenejšim in bolj enostavnim aparatom z manj nastavitvami zajame sliko, ki vam jo bodo zavidali tudi profesionalni fotografi.

Vse to pa se je spremenilo s prihodom digitalnih fotoaparatom. Ti zajemajo sliko s tipalom CCD ali CMOS, ki je sestavljeno iz točk. Več kot je točk na tipalu, višja je ločljivost tipala. Trgovci radi govorijo o milijonih "pikslov", ki jih imajo fotoaparati na policah trgovin, redki pa znajo razložiti ta pojem. Najlažje je to razložiti z dobro staro fotografijo velikosti 15 x 10 cm. V digitalni tehniki potrebujemo 1772 x 1181 točk (2,1 milijona točk), da dosežemo primerljivo kvaliteto slike 15 x 10 cm, kot smo jo dobili s kvalitetnim analognim fotoaparatom. Z bolj kvalitetnim tipalom lahko delamo večje povečave slik, npr.: 3,2 milijona točk - 18 x 13 cm, 4 milijone točk - 21 x 15 cm.

Za družinsko fotografijo zadostuje dva do tri milijone točk, za bolj zahtevne fotografije, ki občasno delajo tudi povečave tja do formata A4, pa štiri do pet milijonov točk. Za zahtevnejše obstajajo seveda tudi bolj kakovostna tipala, ki pa so v večini vgrajena v dražje digitalne fotoaparate, namenjene profesionalcem.

Slovarček pojmov, ki jih je omenil gospod Drab:

Spominska kartica (Compact Flash, xD, Memory Stick itd.) je potrebna za shranjevanje zajetih slik. Velikost slike je odvisna od ločljivosti tipala (z ločljivostjo se veča tudi velikost datoteke, ki jo moramo shraniti na kartico). Velikost kartice je označena v MB (megabyte). Ta številka nam ne pomeni veliko, če ne vemo, koliko MB je velika slika, zajeta s fotoaparatom. Pri ločljivosti 3 milijone točk lahko na 1 MB shranimo od ene do treh slik, pri 4 milijonih točk pa le eno do dve itd. Skratka, boljši kot je fotoaparat, večjo spominsko kartico potrebujete za udobno slikanje.

Wide zoom pomeni objektiv, s katerim lahko spreminjamo goriščno razdaljo od širokega do ozkega kota (približujemo in oddaljujemo objekt, ki ga slikamo).

Super Makro način nam omogoči, da slikamo objekt zelo od blizu (1-5 cm).

Vrtljivi LCD je zaslon, na katerem vidimo objekt, ki ga slikamo. Lahko ga obračamo in si s tem prilagodimo pozicijo slikanja (aparati držimo visoko nad glavo, zaslon pa obrnemo proti sebi).

Hot shoe je električni kontakt na digitalnem fotoaparatu, na katerega lahko priključimo dodatno bliskavico.

Li-ion baterija lahko polnimo s priloženim polnilcem. Pred polnjenjem je ni potrebno popolnoma izprazniti, kot starejše vrste baterij. Pomembno je le, da prvo polnjenje baterije traja od 14 do 18 ur.

Histogram je diagram, ki fotografu pomaga oceniti osvetlitev slike.

Našteli smo le nekaj pojmov, ki se pojavljajo v digitalni fotografiji. Ker kvaliteta digitalne fotografije ni odvisna samo od ločljivosti tipala, bomo v naslednjih številkah Klasja obrazložili tudi druge lastnosti digitalnih fotoaparatom, ki so pomembne za kvalitetno fotografijo. Najbolj pomemben pa je še vedno, tudi v digitalnem svetu, skrbno izbran motiv in trenutek slikanja.

MM

RAZPRAVA O STAREM IN NOVEM POKOPALIŠČU V ŠENTVIDU PRI STIČNI

Kje bodo pokopavali pokojne v Šentvidu pri Stični, se sprašujejo krajanje krajevne skupnosti Šentvid, Dob, Sobrača in Temenica. Pred tremi leti je bil sprejet odlok o zaprtju oz. mirovanju starega pokopališča v Šentvidu in odprtju novega. Zdaj pa so se pojavile glasne zahteve po ponovni uporabi tudi starega pokopališča. Prav zato se je v Šentvidu organizirala javna razprava o starem in novem pokopališču, o razlogih za (ne)odprtje starega, skratka, razprava o možnih rešitvah trenutne situacije.

Razpravo je vodil župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret, ki je takoj na začetku pozval vse zbrane v polni šentvidski dvorani k strpnosti. Poudaril je, naj se ne obsoja tistih, ki so pred tremi leti pripravljali in sprejeli ta, sedaj veljavni odlok. Povedal je, da bi bila situacija povsem drugačna, če bi razpravljali takrat, a pred tremi leti teh vprašanj in zahtev ni bilo. Iz občinstva pa se je slišalo negodovanje, češ da občanov takrat ni nihče nič vprašal. Lampret je povedal, da je bil odlok nujno potreben, saj prostora na starem pokopališču ob cerkvi ni bilo več. Opozorjal pa je tudi na morebitno negodovanje tistih, ki so morali svojce pokopati na novem pokopališču.

Na novem pokopališču pa je tudi velik problem: voda podtalnica namreč zaliva grobove. Lampret je povedal, da se voda ravno v tem času sanira oz. se odplavlja v kanalizacijo in problem naj bi bil v kratkem rešen. Sanacija naj bi stala, kakor je dejal, okoli 25 milijonov tolarjev.

Predsednik krajevne skupnosti Šentvid pri Stični Igor Mihelič je predvsem opozarjal na probleme pri ponovni uporabi starega pokopališča. Mihelič, kot je poudaril, ne nasprotuje odprtju starega pokopališča, vendar pa je njegova dolžnost opozarjati na možne novonastale probleme. Nekako največji in glavni problem, ki se pojavlja na starem pokopališču, je izkop jame oz. groba. Po sedaj veljavnih pravilih mora biti jama globoka najmanj 1,8 metra v desetih letih, nad desetimi leti od zadnjega izkopa pa kar 2,4 metra. Take globine pa sedaj ni mogoče doseči, je rekel Mihelič. Jame je treba ročno kopati, saj za uporabo stroja na pokopališču ni prostora. Poleg tega pa naj bi bil ročni izkop tudi precej dražji (strojni izkop stane 33 tisoč tolarjev).

Predsednik Iniciativnega odbora za enakopravno uporabo obeh pokopališč Jože Golf je v zagovor poudaril, da bi moralo biti pokopališče ob cerkvi odprto že zaradi

tradicije, saj je staro že 950 let. Povedal je še, da se pri sprejemanju sedanjega odloka ni videlo sedaj vidnih pomanjkljivosti. Najbolj boleč in občutljiv problem, je poudaril Golf, je razdvajanje pokopanih družin, saj so svojci neke družine pokopani na starem in na novem pokopališču. Vsi pa si želimo, kot je dejal, da bi bili pokopani tam, kjer so pokopani stari starši ali starši. Glede globine grobov je povedal, da je sedaj trend pokopavanja v žarah, tako da naj bi izkop in globina jame ne bila problem.

Marko Kastelic, predsednik krajevne skupnosti Dob, je zagovornik ponovega odprtja starega pokopališča. Povedal je, da novo pokopališče ni zgrešen projekt, saj se Šentvid širi, nastajajo nove družine, in bo tako prostor na novem pokopališču sčasoma zapolnjen. Finance, za katere je zadolžena pristojna krajevna skupnost, pa naj ne bi predstavljale problema, saj občani za grobove plačujejo.

Besedo je dobilo tudi občinstvo. Mnogi so negodovali, kaj se bo zgodilo s starim pokopališčem: da bo tam park in da se to nikakor ne sme zgoditi, saj je pokopališče zelo lepo in predstavlja tudi zgodovino kraja. Golf in člani iniciativnega odbora so povedali, da so zbirali podpise, in tudi okoli 120 družin, ki imajo svojce na novem pokopališču, je podpisalo v prid ponovnega odprtja starega. Zdaj pa se je pojavilo negodovanje nasprotnikov odprtja, češ da bo tistim 13 družinam, ki so opravile prekop svojcev na novo pokopališče, storjena nova krivica. A kakor se je občinstvo strinjalo: nikoli ne morejo biti vsi zadovoljni.

Poudariti pa je treba tudi to, da je bila večina zbranih v šentvidski dvorani za ponovno uporabo tudi starega pokopališča oz. za enakopravno uporabo obeh pokopališč.

Saša Senica

POKOPAVANJE NA OBEH POKOPALIŠČIH V ŠENTVIDU PRI STIČNI LE ŠE VPRAŠANJE ČASA

Zaradi prostorske stiske na starem pokopališču ob farni cerkvi je prišlo do izgradnje novega, na katerem se je začelo pokopavati novembra leta 1999. Staro pokopališče pa je 1. januarja 2000 prešlo v 20-letno mirovalno dobo. Občinski odlok določa, da se grobne površine po mirovalni dobi uredijo v proste zelene površine. Z opustitvijo 950 let starega pokopališča bi kraj izgubil glavno znamenitost centra Šentvida, ki ga

sestavljata cerkev in pokopališče z obzidjem.

Že v prvem letu pokopavanja so se pokazale določene pomanjkljivosti te odločitve. Leta 2002 se je na pobudo župnijskega pastoralnega sveta in na tiho željo mnogih faranov začel postopek za enakovredno uporabo obeh pokopališč v Šentvidu pri Stični. Pobudo so podprli sveti krajevne skupnosti Dob, Temenica, Sobrača in 1750 podpisnikov, kar predstavlja 65% volilnih upravičencev. Svet krajevne skupnosti Šentvid kot upravljalec pokopališča te pobude še ni podprl.

Na 7. seji občinskega sveta je bila daljša razprava o pokopališču v Šentvidu pri Stični. Iz razprave je bilo razvidno, tudi po mnenju večine občinskih svetnikov, da se morajo dogovoriti za predlog o ponovnem odprtju krajanje sami.

Na pobudo iniciativnega odbora smo se sestajali z vsemi predsedniki štirih krajevne skupnosti, s člani pokopališkega odbora krajevne skupnosti Šentvid in člani občinskega sveta druge volilne enote. Posledica teh srečanj je bila sklic razširjene seje vseh članov svetov štirih krajevne skupnosti, ki so uporabniki pokopališča, vabljeni pa

so bili tudi župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret, občinski svetniki druge volilne enote in iniciativni odbor. Razširjena seja je bila odprta za javnost, zato so se je udeležili številni krajanje, za katere je bila dvorana Kulturnega doma v Šentvidu pretesna. Zaradi številne udeležbe se je seja spremenila v javno razpravo, iz katere je bilo razvidno, da večina krajanov podpira pobudo za enakovredno uporabo obeh pokopališč. Razpravo je vodil župan občine Ivančna Gorica, gospod Lampret; zagovarjal je trenutno veljavni odlok, ki ga je sprejel Občinski svet občine Ivančna Gorica; ta določa 20-letno mirovanje starega pokopališča.

Na večkrat zastavljeno vprašanje, ali je možno odprtje starega pokopališča ali ne, je župan odgovoril, da organ, ki nekaj sprejme, lahko to tudi prekliče, spremeni ali dopolni. Iz dosedanjega razpleta dogodkov je moč sklepati, da je ponovno pokopavanje tudi na starem pokopališču le še vprašanje časa.

INICIATIVNI ODBOR ZA
ENAKOVREDNO UPORABO
OBEH POKOPALIŠČ V
ŠENTVIDU

ALI SO ARHITEKTURNE OVIRE VEDNO LE FIZIČNE?

Po izteku leta vsi največkrat pregledujemo, kaj smo pridobili in pripravljamo načrte za prihodnost. Ko sem se z določenim namenom (da bi videl, kako je poskrbljeno za gibalno ovirane) prevažal po prestolnici naše občine, Ivančni Gorici, sem ugotovil, da tudi naša občina počasi stremi k bolj urbane mu okolju. Seveda je v nekaterih krajih bolje poskrbljeno za to, v drugih spet slabše, o tem pa lahko presodite tudi bralci. In kdo sodi v skupino gibalno oviranih? Vsi, ki so na invalidskih vozičkih, se gibljejo s pomočjo opornih palic, je njihovo gibanje zaradi starosti ali trenutnega stanja oteženo, pa tudi mame z otroškimi vozički.

Parkirišče pred Zdravstvenim domom

In kaj je oko opazilo! Pridobili smo štiri nove pravilno označene parkirne prostore. Trije so pred Zdravstvenim domom in eden pred poslovnim centrom Žolnir. Poleg tega je s primerno klančino poskrbljeno za dostop do parkirnišča do splošne ambulante. Opazil sem tudi nekaj zarisanih parkirnih prostorov, ki pa niso označeni v skladu s predpisi in niso dovolj vidni (bela barva), zato so največkrat zasedeni (Lekarna, gostišče pri Frenku, ZŠAM, restavracija Mini in Picerija Podobnik).

Primerne dostope, nekateri so opremljeni s ustreznimi klančinami, imajo zagotovljene vse trgovine, mesarije, banka, pošta (potrebno obnove), lekarna, slaščičarna, del zdravstvenega doma; župnijska cerkev sv. Jožefa in Petrol sta edina objekta v Ivančni Gorici, ki v popolnosti izpolnjujeta standarde o dostopnosti, ki veljajo v Sloveniji. Skoraj vsi gostinski lokali premorejo vsaj eno stopnico: eni večjo, drugi manjšo, nekateri celo več. Popolnoma brez ovir je le gostišče Mini in donedavnega Zadrži hram, ki pa je ob adaptaciji gibalno oviranim namenil dve čudoviti stopnici in nam s tem onemogočil vstop.

V prihodnje pa bi bilo smiselno, da bi v duhu humano grajenega okolja bil gibalno oviranim zagotovljen neodvisen dostop še v občinsko zgradbo, knjižnico, zobozdravstvene prostore in laboratorij zdravstvenega doma, skratka, v tiste objekte, kjer je kot stranka, uporabnik ali kot gost zaželen tudi občan, ki je gibalno oviran. Seveda boste o tem odločali posamezniki s svojo svetovljansko širino. Prav bi bilo, da bi se v prihodnje ob urejanju prostora zarisal še kakšen parkirni prostor na območju banke, pošte in trgovskih centrov, saj na tem prostoru velja zakon močnejšega. Zaradi boljše preglednosti bi bilo ob zarisanem posebnem parkirnem prostoru smotno postaviti tudi vertikalno tablo z opozorilom, da je parkirno mesto namenjeno invalidom, predvsem za tiste, ki niso iz naše občine. Veliko prebivalcev naše občine je tudi voznikov, in ravno tem bi namenil naslednjo misel: "Označen parkirni prostor z imitacijo invalidskega vozička je le namenjen nekemu, zato o upravičenosti do parkiranja ne odločajte samo z zornega kota vašega trenutnega interesa."

V tem sestavku sem opozoril na nekaj dobrih rešitev in poudaril pomanjkljivosti. Objekti so izbrani naključno, saj nisem imel namena preučevati arhitekturnih značilnosti posameznih javnih zgradb, ampak skušal spodbuditi vse institucije in subjekte, ki lahko vplivajo na politiko gradnje javnega okolja. Spodbuditi želim razpravo v celi občini in opozoriti na neurejeno stanje ustanov, ki so za državljane vitalnega pomena. Ugotavljam, da se gradi bolj humano, ker projektanti delno ali v celoti upoštevajo ureditev, prilagojeno invalidom. K temu jih zavezujejo tudi zakonska določila. Glede na veljavne pravne predpise (Zakon o graditvi objektov, Uradni list RS, št. 110/02, Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb, Uradni list RS, št. 97/2003 ter standard SIST ISO TR 9527 - Gradnja objektov - Potrebe invalidov in drugih funkcionalno oviranih ljudi v stavbah - Smernice za projektiranje) ni opravičila za nepravilne projektne rešitve.

Dane Kastelic

Zadrži hram: kateri inšpektor je izdal uporabno dovoljenje?

JAVNI SHOD PROTI CESTNINSKI POSTAJI

Občina Ivančna Gorica je v petek, 30. januarja 2004, organizirala javni opozorilni shod proti postavitvi cestninske postaje na avtocesti. Kljub mrazu se je protesta udeležilo ogromno ljudi, ki so imeli enako mnenje: Cestninske postaje v Ivančni Gorici ne bo, dokler ne bo urejena oz. izgrajena ustrezna vzporedna cesta!

Glavni akter boja proti cestninski postaji je vsekakor župan Občine Jernej Lampret, ki je bil tudi prvi govornik na protestu. Povedal je, da je država izigrala občane, ko je sprejela odlok o postavitvi več cestninskih postaj, med njimi tudi v Ivančni Gorici. Občina in občani so pripravljeni vztrajati pri svoji zahtevi, in če bo treba, tudi zapreti avtocesto.

Na govorniškem odru so se zvrstili še: predsednica OO LDS Sonja Maravič, predsednik OO SDS Dušan Strnad, občinski svetnik in predsednik Civilne iniciative Nikolaj Erjavec ter predsednik OO SLS in poslanec v državnem svetu Cveto Zupančič. Vsi so se strinjali z večinskim mnenjem, da je treba najprej zagotoviti ustrezno vzporedno cesto vsaj do upravnega središča, šele nato pa se lahko postavi cestninsko postajo.

Edini predstavnik države je bil Abdon Peklaj, direktor področja za tehnično pripravo in izvedbo del na DARS-u. Kljub žvižganju in neodobravanju množice je povedal, da cestnina bo. Za izgradnjo vzporedne ceste pa je odgovorna država, in sicer Ministrstvo za promet.

Podpora občini Ivančna Gorica sta zagotovila tudi župan občine Grosuplje Janez Lesjak in predsednik Civilne iniciative za avtocesto Trebnje Jože Vencelj. Svoj protest so izrazili tudi predsedniki krajevnih skupnosti, na koncu pa je Sašo

Sever prebral izjavo za javnost. Glavna misel izjave je: Cestninske postaje ne sme biti in v imenu pravice bomo vztrajali!

S & N

PLAČEVANJE CESTNINE TUDI V IVANČNI GORICI?

O postavitvi cestninske postaje se v Ivančni Gorici govori že kar nekaj časa. V tem trenutku pa je to najbolj napeta in najbolj pereča tema tako pri predstavnikih državnih kot lokalnih oblasti, predvsem pa med občani Ivančne Gorice ter seveda vsakodnevnimi uporabniki avtoceste.

Občina Ivančna Gorica se je odločila za "skrajne" poteze, saj kot je povedal župan Jernej Lampret, so pravne poti že vse izkoriščene.

Župan Lampret, ki je glavni akter v boju proti postavitvi cestninske postaje na izstopu in vstopu na avtocesto v Ivančni Gorici, je povedal, da je zdaj pravi čas, da pravico vzamejo v svoje roke, saj so vsa ostala pravna sredstva že izkoriščena. Kot smo poročali že v avgustovski številki Klasja, je občinski svet poslal na Ustavno sodišče zahtevo za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka Državnega zbora Republike Slovenije o letnem planu in vzdrževanju avtocest za leto 2003, s katerim je vladajoča koalicija (predvsem LDS, ZLSD in DeSUS) odločila, da bo gradila cestninsko postajo v Ivančni Gorici. Do zdaj odgovor s sodišča še ni prišel. Na občini so se odločili organizirati protestni shod, na katerem so ljudje lahko povedali svoje nestrinjanje. Večina, skoraj vsi občani in uporabniki avtoceste, so proti izgradnji cestninske postaje, iz preprostega razloga - plačevanje cestnine bi pomenilo še dodaten udarec za že tako velikokrat prazno denarnico.

Predstavnik DARS-a Pedja Ašanin Gole meni: "Prav zato, ker v tem trenutku še ni cestninske postaje na priključku Ivančna Gorica, je relativno

velik odliv težkega tovornega prometa, zato ker ta vozila, da bi se izognila plačevanju cestnine na čelni cestninski postaji Dob, nadaljujejo svojo pot skozi Ivančno Gorico, kar pa seveda pomeni obremenitev lokalnega cestnega omrežja in poslabšanje prometne varnosti. Z dograditvijo dodatne cestninske postaje v Ivančni Gorici predvidevamo torej, da bo odliva težkega tovornega prometa skozi Ivančno Gorico veliko manj, kar pomeni, da bi se tudi prometna varnost skozi naselje izboljšala."

Župan Jernej Lampret pa je ravno nasprotnega mnenja kot predstavnik DARS-a. Trdi namreč, da se bo ob postavitvi cestninske postaje prometna varnost še poslabšala, povečala pa se bo frekvenca prometa skozi naselje. "Zdaj se bo zgodilo, da bodo vsi občani, ki ne bodo želeli plačati cestnine, peljali pač do Višnje Gore." To pa seveda pomeni le še gostejši promet skozi središče Ivančne Gorice, pa tudi uničenje lokalnih cest, po katerih se bo promet odvijal (lokalna cesta Ivančna Gorica-Višnja Gora). Zato Lampret meni, da se lahko zgodi, da bodo čez nekaj let postavili še cestninsko postajo v Višnji Gori.

Iztok Berčič, predstavnik podjetja Inženiring IBT Ljubljana, ki je projektant za DARS, je povedal: "Vlada je sklenila, da je treba vse avtocestne kilometre poravnati s plačevanjem cestnine in zato je DARS pristopil k izgradnji več cestninskih postaj v Sloveniji, med drugim tudi tiste v Ivančni Gorici. To so cestninske postaje manjšega obsega; locirane so na cestni površini in se gradijo skladno z zakonom o graditvi objektov, v katerem se predvideva, da so cestninske

postaje del infrastrukture in posebna dovoljenja od občine niso potrebna."

Jernej Lampret je povedal, da gre ob boju proti cestninski postaji tudi in predvsem za boj za enakopravnost občanov občine Ivančna Gorica, saj le-ti nimajo enakih možnosti kot ostali državljani oz. uporabniki cest. Povsod drugod imajo na voljo poleg avtoceste tudi vzporedno, regionalno cesto, ki je brezplačna. Občanom Ivančne Gorice pa je bila ta možnost vzeta, saj je DARS zgradil avtocesto po trasi stare magistralne ceste. Vzporedna cesta od Ivančne Gorice do Grosuplje in naprej proti Ljubljani praktično ne obstaja oz. je slabša kot vsaka lokalna cesta. Predstavnik DARS-a Pedja Ašanin Gole pa je povedal, da v Republiki Sloveniji ni nobene pravne podlage za to, da bi morala nujno obstajati tudi vzporedna cesta.

Nikolaj Erjavec, predsednik Civilne iniciative za vzporedno cesto, je povedal, da zahtevajo regionalno cesto od Ljubljane do Obrežja oz. vzporedno cesto, do katere imajo pravico vsi državljani. Tako kot Civilna iniciativa se tudi Občina bori za tako cesto. Lampret je še povedal, da je to, da vzporedna cesta ne obstaja, glavni razlog za to, da cestninske postaje ne postavijo. Po načrtih iz leta 1996 v Ivančni Gorici ni bila predvidena cestninska postaja, lani pa je Vlada sprejela dodatke k zakonu, ki DARS-u vendarle dovoljuje izgradnjo. Tu občani in župan Lampret vidijo izigravanje oblasti. Kot je bilo že omenjeno, gre tudi za enakopravnost in enakost pred zakoni, ne pa samo za neplačevanje cestnine.

Saša Senica

Objekt:	AC A2 KARAVANKE - OBREŽJE Odsek: VIŠNJA GORA - BIČ Objekt: CESTNINSKA POSTAJA IVANČNA GORICA
Naročnik:	DARS DRUŽBA ZA AVTOCESTE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gradbeno dovoljenje:	Na osnovi 4. alineje 3. člena ZGO-1 (Ur. l. RS št. 110/02) gradbeno dovoljenje ni potrebno
Projektivno podjetje:	PNJ Ljubljana, d.o.o. Odgovorni vodja proj.: Janez Pugetl, univ. dipl. inž. grad. Odgovorni projektant: Saša Osredkar, inž. grad.
Inženir - nadzornik:	DDC svetovanje inženiring, d.o.o. Direktor projekta, odgovorni nadzornik: Slavko Žičar, univ. dipl. inž. grad. Odgovorni nadzorniki za posamezna dela: gradbena dela: Franc Hribar, inž. grad. električne inštalacije: Marko Marolt, univ. dipl. inž. el. strojne inštalacije: Žilva Flux, inž. str. Kordinator VZD: Sabina Lipar, varn. inž.
Izvajalec:	GIZ GRADIS Ljubljana Odgovorni vodja del: Miro Zevnik
	št.: IZS 0332 št.: G-0439 št.: G-9365 št.: IZS 0310 št.: G-0761 št.: G-1743 št.: E-1120 št.: S-1205 št.: 052/03-052 št.: IZS 1131

DARS je na zemljišču ob Petrolovemu bencinskemu servisu (izvoz na avtocesto) že postavil kontejnerje za gradnjo cestninske postaje.

POLICIJSKA KRONIKA

Policijska postaja Grosuplje je decembra 2003 na območju občine Ivančna Gorica obravnavala 17 kršitev zoper javni red in mir, od tega jih je bilo 10 storjenih v zasebnih prostorih, 7 pa na javnem kraju.

V tem mesecu so obravnavali 34 kaznivih dejanj. Najpogostejše so bile tatvine, vlomi in poškodovanje tuje stvari.

Občani, ki bi karkoli vedeli o kakšnem kaznivem dejanju ali prometni nesreči, ali če bi opazili storilce na delu oz. begu, naj to nemudoma sporočijo na policijsko postajo Grosuplje ali na telefon 113. Vsaka informacija, ki bi kakorkoli pripomogla k temu, da bi našli storilca, je dobrodošla.

Decembra so opravili ogled 31 prometnih nesreč z materialno škodo in telesnimi poškodbami. Največ se jih je zgodilo na avtomobilski cesti A/2, na regionalnih cestah R 216 in R 646 ter v naselju Ivančna Gorica.

Januarja 2004 je policijska postaja Grosuplje kontrolirala hitrost z lastnim radarjem na območju občine Ivančna Gorica, predvsem na odsekih cest, kjer se dogajajo prometne nesreče oz. kjer so prekoračitve hitrosti največje in najbolj pogoste.

Vozniki naj vozijo v skladu s cestnoprometnimi predpisi ter prilagodijo hitrost vožnje vremenskim razmeram in ostalim dejavnikom, ki kakorkoli vplivajo na potek prometa. Tako bodo pripomogli k boljši prometni varnosti in predvsem k manjšemu številu prometnih nesreč.

Policijska postaja Grosuplje

V TD IVANČNA GORICA PODELILI PRIZNANJA

Sredi decembra 2003 je komisija za ocenjevanje urejenosti bivalnega okolja pri Turističnem društvu Ivančna Gorica podelila priznanja. Prejeli so jih: Ana Brčan, Malo Hudo, Jelka Bregar, Gorenja vas, Marija Kastelic, Ivančna Gorica, Anica Pečjak, Ivančna Gorica in Bojana Sinjur, Gorenja vas.

L S

RAČUNOVODSKI SERVIS
DABA

telefon
01 780 31 90

email
info@daba-vodlan.si

V Višnji Gori opravljamo vsa računovodska dela za podjetja, samostojne podjetnike in društva. Če potrebujete novega računovodjo ali se sami ne zmorete več prebiti skozi goro dokumentov, se oglasite vsak delavnik od 9. do 14. ure.

VIŠNJANSKE - POLŽARSKE NOVICE

ŽIVE JASLICE

Dva tisoč navdušenih gledalcev, na odru tudi osel
Ringo in ovčka Betka

V župnijski dvorani, nekdanjem gospodarskem poslopiju, je 18 mladih Višnjancov (študentje, dijaki, zaposleni) v petih ponovitvah doživeto zaigralo žive jaslice. V nekaj več kot 50-minutni predstavi so prikazali igralci, oblečeni v slikovite noše, zgodbo Marije in Jožefa, Jezusovih staršev. Poleg njih so v igri nastopili še Marijina mati Ana, sorodnik Kleofa, angel, trgovec Abuja, gostilničar, pastirji, Elizabeta, žena iz Jeruzalema, in Sveti trije kralji. Dogajanje na odru je potekalo tekoče in zelo profesionalno.

Poleg igralcev sta bili pravi igralci zvezdi osel Ringo, ki je po stopnicah prikorakal na oder in se obnašal, kot da mu je nastopanje v užitek, in ljubka ovčica Betka, ki je z zanimanjem opazovala

gledalce.

Za to, da so bile letošnje žive jaslice res nekaj posebnega, ima velike zasluge domači župnik, gospod Boštjan Modic, ki je "posodil" svoj glas za povezovalni tekst, bil režiser, oblikovalec kostumov in skoraj "deklica za vse". Janez Kastelic je naslikal vse potrebne panoje in kulise, Stane Gnidovec je s svojo sposobnostjo in iznajdljivostjo poskrbel, da je na odru vse teklo kot namazano, za svetlobne efekte pa je skrbel Miha Virant. Gledalci, med katerimi jih je bilo tudi zelo veliko iz drugih krajev, so igralce po vsaki predstavi nagradili z navdušenim ploskanjem. Vsem nam so tako božične praznike še bolj približali in polepšali.

TURISTIČNA PRIZNANJA OB KONCERTNEM PETJU IN MUZICIRANJU

Turistični društvi Polževo in Višnja Gora sta konec preteklega leta podelili svoja tradicionalna turistična priznanja.

Društvi sta v farni cerkvi sv. Tilna ob tej priložnosti pripravili bogat in zelo kvalitetno izveden klasični glasbeni večer. Nastopili so: mednarodno priznani basbaritonist Marko Fink ob spremljavi

pianistke Nataše Valant, domača glasbeno družina Malkoč - oče igra na kontrabas v Slovenski filharmoniji, šest čelistk iz grosupeljske glasbene šole pod vodstvom profesorja Eda Adamiča in domači mešani cerkveni zbor, ki ga že več kot četrstoletja vodi prof. Milko Jevnikar, na orgle pa jih je spremljal mladi študent

orglarstva Robert Kohek iz Zagradca.

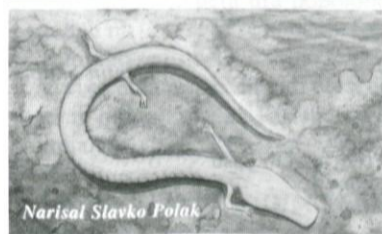
Za lepo urejene hiše so prejeli priznanja: Vida Erjavec in Milan Frolich z Vrha, družina Frida in Jože Zupančič s Peščenika in Lojzka Avajanos iz Višnje Gore. Za prijazno in urejeno kmetijo je bila tokrat izbrana kmetija Jožeta in Tilke Erjavec iz Podsmreke.

Za dolgoletno in nadvse uspešno sodelovanje pri turističnih in drugih prireditvah v kraju so prejeli priznanja Marija Pilko iz Čandkove domačije, slikar Janez Kastelic, župnik Boštjan Modic ter Ivica Zupančič za odlično razstavo kmečkega orodja ob zadnji proslavi dneva državnosti na Polževem.

Gospod Avgust Likovnik pa je podelil posebni priznanji občinske turistične zveze nedavno preminulemu dolgoletnemu turističnemu delavcu Martinu Grozniku in Dušanu Strnadu za izvrstno izvedbo prve skupne medobčinske proslave dneva državnosti na Polževem.

BLAGOSLOVITEV KONJ IN OSLA NA VELIKI DOBRAVI

Društvo prijateljev konj Višnja Gora je na dan samostojnosti in praznik sv. Štefana na Veliki Dobravi pripravilo tradicionalno konjsko srečanje, ki se ga je udeležilo več kot 30 jezdecev in nekaj vpreg. Po deseti maši v lepi cerkvi sv. Jakoba je domači župnik ob prisotnosti velikega števila ljubiteljev konj - med njimi je bil tudi naš župan Jernej Lampret - blagoslovil vse zbrane konje in oslička, ki je bil tokrat deležen še posebne pozornosti. Po blagoslovitvi je bilo prijateljsko druženje na Španovem dvorišču. Na svoje domove so se zadovoljni obiskovalci vračali tudi z blagoslovljeno soljo, ki pride za vse prav. V žepu jo je imel tudi župan. Upajmo, da mu bo sol pomagala, da bo še naprej uspešno vodil našo občino.

Narislal Slavko Poljak

NAŠA NAJBOLJ ZNANA SOKRAJANKA

Kje je rojstni kraj človeške ribice

cinski fakulteti dunajske univerze Karl von Schreibers. Ko je preurejal tamkajšnjo muzejsko zbirko, je postal pozoren na tak zaprašen preparat. Njegovo pozornost je vzbudil nenavadni videz živali v kozarcu, zato jo je raztelesil. Ker je bila njena notranja zgradba še bolj nenavadna kot zunanji videz, je želel človeško ribico bolje proučiti. Sveže primerke mu je pomagal priskrbeti profesorski kolega, ki je imel na Kranjskem prijatelja barona Žiga Zoisa.

Žiga Zois je oskrboval Schreibersa najprej s človeškimi ribicami iz izvira Vira, kasneje pa tudi iz Rupnice pri Stični. Pošiljal mu jih je najprej preparirane v alkoholu, kasneje pa tudi žive. Tudi sam se je navdušil nad njimi in jih gojil v akvariju v svoji hiši. Schreibers je proučeval njihovo notranjo zgradbo, kasneje jih je tudi gojil in opazoval. O svojih dognanjih je l. 1800 predaval v Kraljevi družbi v Londonu, kasneje pa še v Parizu. S

svojimi predavanji je tako navduševal, da se je za človeške ribice začel zanimati ves svet. Vsi so jih hoteli imeti. Človeške ribice iz stičskih izvirov so ponovno potovale po vsej Evropi, pošiljali so jih tudi v Afriko, obe Ameriki in Avstralijo. Navdušen je nad njimi ni nikoli več zamrlo.

Schreibersa je sčasoma začelo zanimati, ali živijo človeške ribice samo v obeh izviroh pri Stični ali še drugod na Kranjskem. Razširjenost človeške ribice je najprej začel proučevati kurator (upravitelj) Kranjskega deželnega muzeja, grof Franc Hohenwart. Leta 1814 mu je upravnik Postojnske jame Jožef Jeršinovič zaupal, da je že leta 1797 našel v bližnji Črni jami človeške ribice. To poročilo je potrdila še njuna skupna najdba v Črni jami, ki je tako postala tretje znano nahajališče za obema stičkima in obenem prvo v podzemlju. Hohenwart je našel človeške ribice še v nekaj izviroh. Menil je, da ima prvo

VLEČNICA NA POLŽEVEM OŽIVELA

V kratkem se obeta tudi nočna smuka

Po dolgih letih mirovanja so na Polževem ponovno zagnali smučarsko vlečnico. Decembra so jo temeljito obnovili in tako je dobila vsa dovoljenja za delovanje.

Zaženejo jo vsak dan, kadar so za to ustrezni snežni pogoji, in deluje od 9. do 17.30, če je kandidatov za smučanje vsaj pet.

Celodnevna smučarska karta za odrasle je 1700 tolarjev, za otroke 1200, popoldanska karta od 13. ure dalje pa velja 1200 tolarjev za odrasle in 900 za otroke.

Obljubili so, da bodo do konca januarja namestili tudi reflektorje, ki bodo omogočili nočno smučanje. Prihodnjo zimo pa naj bi bilo to naše nekoč zelo priljubljeno smučišče bogatejše še za stroj za teptanje snega in snežni top za izdelovanje snega.

Naj samo spomnimo: smučarski dom na Polževem so zgradili davnega leta 1936. Iz Ljubljane so takrat vozili ob nedeljah posebni smučarski vlaki do Višnje Gore. Na železniški postaji so pričakali smučarje domači jezdec, ki so imeli na konjsko opremo pritrjeno dolgo vrvo. Te so se smučarji oprijeli in konj jih je lepo vlekel na Polževo. Ja, ti drugačni (in po svoje lepi) časi so že daleč za nami.

zapisal: Pavel Groznik

PRIZNANJE DRŽAVNEGA SVETA

področju športa, ampak tudi pri propagiranju turizma v naši občini in na Dolenjskem.

Prepričani smo, da bo uresničil še vrsto idej, ki jih ima na zalogi.

P.G.

Zadnje dni preteklega leta je bila v državnem svetu pristrčna prireditev. Predsednik državnega sveta Janez Sušnik je podelil plakete za dolgoletno prostovoljno delo na raznih področjih: gasilstvo, rdeči križ, avtomoto, turizem, šport. Na predlog slovenskega olimpijskega komiteja je bil med prejemniki plakete tudi Avgust Likovnik, naš častni občan in predsednik Občinske turistične zveze, in sicer za 55 let prostovoljnega dela na področju športa. Našemu Gustiju iskreno čestitamo z ugotovitvijo, da ni dolgoletni prostovoljec samo na področju športa, ampak tudi pri propagiranju turizma v naši občini in na Dolenjskem.

najdišče na Viru najvišjo nadmorsko višino od vseh znanih. Zasnoval je teorijo, da je Vir pri Stični rojstni kraj vseh človeških ribic in se odtod spuščajo navzdol proti drugim nižje ležečim najdiščem. Da bi zbral dovolj dokazov za svojo teorijo, je duhovnik, graščake in druge prosil, naj mu sporočijo še o drugih najdbah in po možnosti navedejo tudi nadmorsko višino. Ni dobil veliko odgovorov. Mu je pa župnik iz Strug v Dobrepolju Jurij Ilinič poslal tri živali

iz Potiskavške jame in mu sporočil, da živijo tudi v sosednji Kompoljski jami (po domače v Dolenji jami, v narečju Dolajski jami), pa tudi v Krški jami. Hohenwart ni znal dobro pojasniti, kako naj bi stiške človeške ribice pod globoko strugo Krke prišle v dobrepoljske vode. Njegova teorija je sicer veljala kar nekaj časa, a uveljavila se seveda ni.

Tatjana Kordiš ob strokovni podpori Marka Aljančiča

Zemljevid leta 1993 znanih najdišč človeške ribice v Sloveniji

USTANAVLJAMO UNIVERZO ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Množica radovednih in ukaželjnih - zlasti v tretjem življenjskem obdobju - nas je pripeljala do odločitve, da začnemo pri Zvezi kulturnih društev Ivančna Gorica postopek ustanovitve Univerze za tretje življenjsko obdobje.

Ustanoviteljica Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje (1986) je dr. Ana Kranjc. Koncept tretje univerze je že dobro raziskan in opredeljen:

- Univerza za tretje življenjsko obdobje je neprofitno, civilno izobraževalno gibanje, ki temelji na izmenjavi izkušenj, znanj in kulture njenih članov ter na njihovem prostovoljnem delu;
- namen Univerze je, izobraževati starejše odrasle za njihovo osebnostno rast, za razumevanje lastnega položaja v družbi ter za dejavno delovanje v družbi v lastno dobro in v dobro drugih generacij;
- temeljna izobraževalna oblika na Univerzi je študijski krožek - to pomeni, da so poleg mentorja

slušatelji sami s svojimi izkušnjami, odkrivanjem, znanjem in kulturo vir učenja skupine. Študijski krožki, če je le mogoče, svoje učenje obeležijo s študijskimi izdelki. To so: razstave, prevodi, literarni večeri, zborniki, televizijske in radijske oddaje, priprava študijskih izletov ter projektov izobraževalnega turizma ... Študijski krožki so zasnovani tako, da ustrezajo različnim potrebam slušateljev - potreba po izražanju in sporazumevanju, potreba po razumevanju in spreminjanju sebe in skupnosti, potreba po doživljanju lepote in razvijanju estetskih meril, potreba po javnem sodelovanju v skupnosti, potreba po pripadnosti, potreba po ustvarjanju novih stikov z ljudmi. Največkrat pa slušatelje pri odločitvah za to ali ono študijsko dejavnost vodita preprosto vedoželjnost in želja po ugodju, ki se sproža ob učenju.

Usoda starejših (pred upokojitvijo in po njej) ne more biti brez

družbenega načrta in prepuščena vzgibom posameznikov, zato smo prepričani, da bomo z ustanovitvijo Univerze za tretje življenjsko obdobje ponudili možnost vključitve v izobraževanje in druženje vsem, ki si želijo kvalitetnejšega življenja in dejavnega sožitja z drugimi generacijami.

Pridružimo se 27 slovenskim univerzam, ki že vrsto let uspešno delujejo!

Vsi, ki vam je učenje in pot h kakovostnejšemu življenju izziv, se oglasite!

Možnosti:

- telefonično: 7869-070 (vse dni v tednu)
- preko e-pošte: tatjana.lampret@guest.arnes.si
- osebno: v pisarni ZKD Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, vsak dan od 7. do 15. ure.

Tatjana Lampret

ŽENSKA NARODNA NOŠA S PODROČJA OBČINE IVANČNA GORICA

Dr. Janez Bogataj v svoji knjigi *Sto srečanj z dediščino na Slovenskem* (2) navaja, da je narodna noša na Slovenskem razmeroma mlad pojav in da se ni razvila iz tradicionalnih kmečkih oblačil prejšnjih stoletij, ampak je nekako nastala iz potrebe po izkazovanju skupne narodne zavesti med kmečkim življenjem in razvijajočim se meščanstvom. Tako je moč razumeti razmeroma bogato okrasje in celoten izgled narodne noše, zlasti na Gorenjskem, ker je hotela poudarjati tudi naraščajoče blagostanje med takratnim prebivalstvom.

Tendenca je bila, da bi narodno nošo na Slovenskem nekako čim bolj poenotili, da bi se izkazala čim večja narodna enotnost, zato je kot žensko pokrivalo prevladala avba, ki je bila

prvotno znana predvsem na Gorenjskem in se je šele pozneje širila tudi na ostala področja Slovenije.

Določena vrednost slovenske narodne noše je tudi v tem, da je združila tako kmečko kot mestno prebivalstvo v enotno oblačenje ob posebno slovesnih priložnostih. Poprej se je to strogo ločilo: mestna gospoda je bila skorajda vedno v škricih (fraku) in moški so nosili visoke cilindre (1), mestna oblačila pa so bila običajno temno obarvana. Kmečko prebivalstvo je bilo tudi za praznje mnogo bolj skromno oblečeno, oblačila so bila pisana in velikokrat svetlejših barv (1). Danes narodne noše služijo bolj za parade ob različnih slovesnostih.

Na sliki prikazujem svojo mamo Andrejkatovo Angelo iz Zg. Drage v narodni noši, ki se sicer približuje splošnemu izgledu današnje slovenske narodne noše, ima pa nekatere krajevne ali morda splošno dolenjske posebnosti. Avba ni tako bogato okrašena z blestivkami, kot so okrašene današnje avbe, svilena ruta okrog vratu je drugače postavljena kot pri današnjih narodnih nošah, na sebi ima predpasnik, česar današnja narodna noša običajno nima, ali pa je predpasnik svilen. Prav poseben pa je izgled pod noge. Današnja narodna noša obvezno vsebuje pri ženskah bele nogavice, pletene na cofke, in nizke čevlje z nizkimi petami, pričujoča narodna noša pa ima polškorenjce z vezalkami in polvisoko peto. Slika je nastala tik po prvi svetovni vojni. Izgleda, da je bila že takrat slovenska narodna zavest zelo živa, saj so se tudi te narodne noše pojavile na avstrijskem Koroškem v času plebiscita in so vabile svoje rojake v Jugoslavijo. Moja teta, mamina sestra, Andrejkatova Franca iz Zg. Drage, je takrat organizirala pohod narodnih noš iz Višnje Gore na Koroško in je imela zato dosmrtni status borcev za severno mejo (Majstrovi borci). Le da smo do nedavnega to, ne glede na izid plebiscita, premalo ali sploh ne cenili.

Čeprav ta noša, ki jo prikazujem na sliki, morda ne izgleda tako praznje, kot je sfrizirana in skorajda bahava današnja slovenska narodna noša, pa prav gotovo predstavlja določeno krajevno posebnost v tistem času in izraža voljo po enotni slovenski narodni zavesti. Korenine nam bodo prav gotovo prav prišle tudi v združeni Evropi. Pričakujemo, da bomo z vstopom v Evropsko zvezo odpravili tudi posledice izida koroškega plebiscita leta 1920 za Slovence.

Valentin Skubic

RAZSTAVA ROČNIH DEL

V adventnem času leta 2003 smo v župnijski cerkvi sv. Jožefa v Ivančni Gorici članice Karitasa in Društva upokojencev iz Ivančne Gorice pripravile zanimivo razstavo ročnih del. Na njej smo prikazale vezenje v različnih tehnikah in na različnih podlagah. Prav tako zanimivi in lepi so bili kvačkani izdelki, ki se jim je pridružilo še klekljanje. Za dekoracijo smo postavile lepe šopke iz suhega cvetja in vizitke, okrašene z zlato nitjo, vezene, kvačkane in še kakšne.

Posebno mesto zavzemajo na platno vezeni albumi, ki so jih strokovno in zelo lepo naredili v podjetju Poslovna galanterija d.o.o. na Igu.

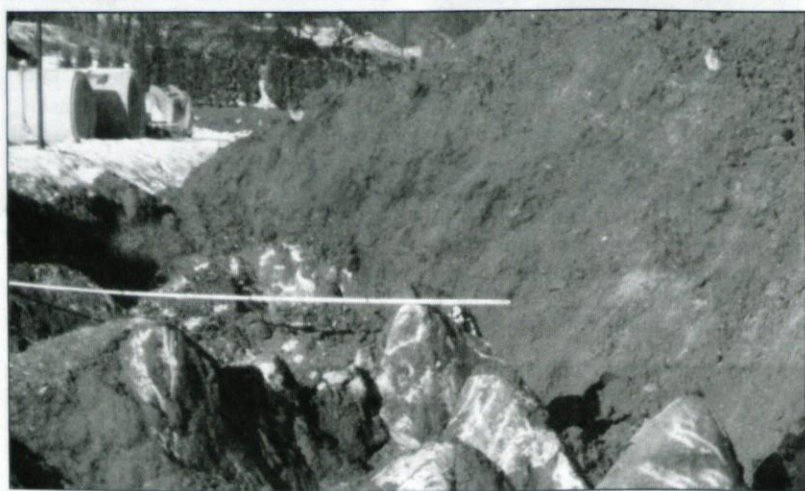
Najlepše se zahvaljujemo g. župniku Jožetu Kastelicu, ki je brezplačno odstopil prostor in nam pomagal pri ureditvi raz-

stave, ter vsem obiskovalcem, ki so pokazali zanimanje za ročna dela.

Ljuba in Ema

V Šentvidu pri Stični se "pokopališka drama" še vedno ni zaključila. Sanacija pokopališča oz. vgradnja cevi za odvodnjavanje še ni končana. Delo so otežile in finančno podražile skale, na katere so naleteli gradbinci pri izkopavanju zemlje. Zaradi velikosti jih bo treba minirati, tako pa se bo sanacija šentviškega pokopališča še dodatno zavlekla.

V starem delu Šentvida pri Stični obnavljajo kanalizacijo. Pred leti je bila zgrajena za odvajanje meteornih voda. Ker pa so vgrajene cevi dotrajane, nič več ne funkcionira.

Zato zdaj gradijo ločen sistem. Kanali so locirani v cestišču. Hiše se bodo priključevale na meteorni kanal ob gradnji, na sanitarni kanal pa po izgradnji centralne čistilne naprave.

Uporabljeni viri:

1. Angelos Baš:
Oblačilna kultura na Slovenskem v Prešernovem času
Državna založba Slovenije, Ljubljana 1987
2. Janez Bogataj:
Sto srečanj z dediščino na Slovenskem
Prešernova družba, Ljubljana 1992

TADINA

JANEZ TADINA

Sokolska ulica 5,
1295 Ivančna Gorica
Tel.: 01/78 78 572
Delovni čas: od 8. do 19. ure
Ob sobotah je prodajalna odprta od 8. do 12. ure.

**Od 10. do 14. februarja 2004
vam nudimo
10% Valentinov popust!**

**OBIŠČITE NAS!
PRESELILI SMO SE V CENTER IVANČNE GORICE
V POSLOVNO ZGRADBO ŽOLNIR**

STIŠKI UPOKOJENCI SKOZI LETO 2003

Veseli obrazi pred muzejem v Trenti

Prav neverjetno je, kako hitro poteče leto in dan. Kadar je treba čakati na vrsto pri zdravniku ali v kakšnem uradu, minute trajajo zelo dolgo. Ko pa pogledamo leto, ki je minilo, se nam dozdeva, da ga skoraj ni bilo. V medsebojnih pogovorih je tako mnenje pogosto, kar pomeni, da je življenje kljub različnim težavam lepo.

V društvu upokojencev Stična smo leto 2003 začeli v četrtek, 20. marca, z občnim zborom, na katerem so člani odbora predstavili poročilo o poslovanju v preteklem obdobju. Nadzorni odbor je dal pozitivno mnenje na poročilo, zbor pa ga je z glasovanjem tudi potrdil. Naš gost je bil župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret, ki je povedal nekaj spodbudnih besed za še bolj zavzeto delo v bodoče. Ob tej priložnosti smo za 90. rojstni dan čestitali naši članici Frančiški Godec in ji izročili skromno darilo.

Po sprejetju poročila je bil predlagan delovni načrt za tekoče leto, v katerem naj bi imeli dva celodnevna izleta po Sloveniji in piknik v domačem kraju. Da pa ne bi bili preveč suhoparni, smo zbor zaključili s skromno zakusko in medsebojnim klepetom.

In kaj smo delali v letu 2003?

10. junija smo imeli piknik v Lovskem domu na Goričici; tam je bilo poskrbljeno za prigrizek, dobro kapljico in razgibanje okorelih sklepov.

V soboto, 9. avgusta, smo se zgodaj zjutraj zbrali v Stični, od koder smo se odpeljali proti Gorenjski. Vožnja je bila prijetna in kmalu smo bili pri Belopeških jezerih. Tu smo lahko uživali v bistroti gorskih jezer in pogledu na gorskega očaka, 2678 m visoki Mangrt. Pogled je bil še lepši, ko smo si iz avtobusnega trebuha privoščili še nekaj malega za naše trebuščke.

Naš naslednji cilj so bile Sv. Višarje, staro romarsko svetišče Slovencev. Seveda tja gor nismo pešali, pač pa posedli v kabine, ki so nas srečno pripeljale tja in nazaj. Cerkvica na Sv. Višarjih je arhitekturni biser s poslikavo akademskega slikarja Toneta Kralja. Po želji smo lahko prisostvovali sv. maši, ki jo je vodil slovenski duhovnik. Prevzeti od nepozabnih vtisov smo se spustili v dolino, kjer nas je že čakal avtobus in potrpežljivi voznik Janez. Pot smo nadaljevali skozi Trbiž in naprej po slikoviti dolini proti mejnemu prehodu Predel in Logu pod Mangrtom. V Bovcu smo se ustavili na kosilu, nato pa pot nadaljevali po dolini Soče do Trente, kjer imajo zelo lepo urejen

trentarski muzej, ki prikazuje nekdanje življenje tamkajšnjih prebivalcev. Bogatejši za nova spoznanja smo se peljali do izvira Soče in naprej po slikoviti gorski cesti preko Vršiča nazaj v Kranjsko Goro in domov v Stično. Posebno zahvalo zasluži naš voznik Janez Rokavec, ki nas je brez zapletov vozil po zelo zahtevnih gorskih cestah.

V četrtek, 9. oktobra, je društvo organiziralo srečanje članov društva, ki so v tem letu dopolnili 70 let: 15 jih je bilo. Slavljenke smo povabili na pogostitev v gostišče Miglič v Metnaju in jim poklonili simbolična darila, prekrasno torto ter spodbudni poduk za naprej. V imenu slavljenec se odboru društva in še posebej tajnici, gospe Ljubičevi, za dobro organizacijo najlepše zahvaljujem.

V soboto, 25. oktobra, smo se ponovno zbrali v Stični. Tokrat nas je pot vodila na Štajersko, preko Trojan, Celja, Slovenske Bistrice, Maribora in Lenarta do Gornje Radgone. Tu so nas prijazno sprejeli predstavniki vinske kleti, ki so nas podrobno seznanili z nastajanjem dobro znane radgonske penine. Nato smo v Veržeju obiskali Babičev mlin na Muri, ki je edini še ohranjen za bodoče rodove, potem pa čebelarški muzej, in nazadnje še kovaški muzej v Razkrižju, ki je vzoren primer, kako se ohranja naša obrtniška dediščina. Že krepko utrujeni smo obiskali še znamenito cerkev v Jeruzalemu, naš šofer Janez pa je nato avtobus usmeril proti Ptujju in naprej proti Stični.

V četrtek, 11. decembra, smo leto zaključili s prednovoletnim kosilom v gostišču Jap. Še zadnjič v letu smo se v okviru društva upokojencev poveselili, si izmenjali nekaj misli in si zaželeli, da bi leto, ki je pred nami, prineslo osebno zadovoljstvo, predvsem pa zdravje, ki je za upokojence najpomembnejše.

Tone Zalaznik

NOVOLETNA PRIREDITEV OB 40- LETNICI DELOVANJA ZVEZE DRUŠTEV SOŽITJE

V društvu Sožitje smo 14. decembra 2003 v Druženem domu Grosuplje pripravili že tradicionalno novoletno prireditev. Tako nismo le pričakali Božička, ampak smo tudi počastili velik jubilej - štirideset let delovanja Zveze društev Sožitje. V to veliko družino se vključuje tudi Društvo Sožitje Grosuplje, ki je v petih letih delovanja naredilo zelo veliko za vključevanje oseb z motnjami v duševnem razvoju v družbo. Tudi prostovoljci se vsak na svoj način trudimo približati drugačnost ljudem, in to nam tudi uspeva. Dokaz za to je med drugim tudi veliko število obiskovalcev, ki so se imeli izredno prijetno v družbi prijaznih in prijetnih otrok, ki so nas vse očarali s svojo odprtostjo in vedrino. Obiskovalci so imeli priložnost spoznati vsakega posebej - njihovo veselje, simpatičnost, preprostost in predvsem ljubezen. "Čukci" in "Pande" pa so izredno uživali ob plesu, petju in igranju z Medvedkom in Rozi.

Ob okroglem jubileju nas je obiskal tudi direktor Zveze društev Sožitje Tomaž Jereb, ki je za uspešno delovanje podelil priznanje kluboma Čucec z vodjo Mili Zidar in Panda z vodjo Lojzko Potrpin. S prijaznimi besedami je tudi potrdil uspešno delovanje Društva Sožitje Grosuplje pod skrbnim in požrtvovalnim vodstvom predsednice Nevenke Zrnc.

Otroci so bili navdušeni in počaščeni, saj so bili v središču pozornosti, celotna prireditev pa je bila namenjena predvsem njim. Na koncu nas je obiskal tudi Božiček, ki je otroke razveselil z darili.

Za lep zaključek pa smo prejeli čudovito darilo Zdravstvenega doma Grosuplje. Ob smrti dr. Barbare Sraka so njeni sodelavci in prijatelji, namesto da bi darovali cvetje in vence, ustanovili sklad, ki je namenjen otrokom z motnjami v duševnem razvoju. Zahvala velja njim in tudi vsem tistim, ki kakorkoli prispevajo Društvu Sožitje in tako omogočajo bolj ustvarjalno in bolj polno življenje otrokom z motnjami v duševnem razvoju. Vsi, ki delujemo v Društvu Sožitje, pa si želimo še veliko prijetnih trenutkov s temi posebnimi otroki, ki so postali del našega življenja. Zahvaljujemo se tudi vsem sponzorjem, ki vsako leto ob prireditvi velikodušno pomagajo, da je vzdušje dobro in veselo. Se vidimo prihodnje leto!

Katarina Drobnič

POHOD Z BAKLAMI

Bližala se je peta ura popoldne, ko smo se na božič zbrali pred gasilskim domom v Zagradcu. Preden smo se podali na pot, se je že znočilo. S prižganimi baklami smo se vzpenjali skozi Malo in Veliko Globoko do Kuželjevca. Tam smo se ustavili, da smo se pogreli s kozarčkom kuhanega vina ali čaja in se posladkali z dobrim pecivom. Kuželjevci so nam pripravili tudi presenečenje: obiskal nas je Božiček in v košu našel za vsakogar nekaj. Pohod smo nadaljevali mimo križa na Kuželjevcu in se po drugi poti vračali proti Zagradcu. S toplimi napitki so nas pričakali tudi krajanji Malega Globokega. Dobro razpoloženi smo se vrnili v Zagradec: v gasilski dom ali na svoje domove.

NASVIDENJE! VIDIMO SE SPET NASLEDNJE LETO!

Za TD Zagradec
Nuša Šinkovec

Najdeni prometni znaki, ki so bili v lanskem letu ukradeni na področju občine Ivančna Gorica. Ukradene znake so poskušali unovčiti pri Dinosu, kar pa se jim je tokrat zalomilo. Proti znanemu storilcu je policija podala kazensko ovadbo.

Ob dnevu žena
vsem ženam
iskreno čestitamo!

Krajevna organizacija Rdečega križa
Ivančna Gorica

marec, 2004

www.mitrade.si

041 890-500 v Ivančni Gorici 070 787-047

MOBI CENTER

Cesta II. grupe odredov 32, 1295 Ivančna Gorica

- GSM aparati
- naročniška razmerja
- predplačniški paketi
- servis GSM aparatov
- dodatna oprema za GSM (baterije, torbice, ohišja, slušalke...)
- rezervni deli
- dodatna oprema Koracell®

Mi Trade d.o.o. Ambus 36, 1303 Zagradec, www.mitrade.si, mitrade@stol.com tel. 01 786-98-18
Poslovalnica Mobi Center Ivančna Gorica, odprto od 9.00 do 17.00 ure in ob sobotah od 9.00 - 12.00 ure

REGIJSKO GASILSKO TEKMOVANJE V STIČNI

18. oktobra 2003 se je ob 9. uri v Stični začelo regijsko gasilsko tekmovanje Regije Ljubljana II, ki zajema naslednje občine: Dobrepolje, Grosuplje, Kočevje, Loški Potok, Ribnica in Ivančna Gorica. Na regijskem tekmovanju je sodelovalo 106 tekmovalnih enot oziroma 1182 tekmovalcev, od tega 18 enot pionirjev, 6 enot pionirk, 16 enot mladincev, 9 enot mladink, 15 enot članov A, 12 enot članic A, 13 enot članov B, 7 enot članic B, 9 enot starejših gasilcev in ena enota starejših gasilk. Vse te enote so se na občinskih tekmovanjih uvrstile med prve tri oziroma so dosegle normo, ki jo je predpisala Gasilska zveza Slovenije. Tekmovalce so spremljali tudi mentorji in številni navijači, tako da je bilo v Stični zbranih več kot 1350 gasilcev iz šestih občin. Pri izvedbi tek-

movanja je sodelovalo 150 gasilcev, od tega 70 sodnikov gasilskih in gasilsko-športnih disciplin in 80 članov komisije za red in prvo medicinsko pomoč.

Na otvoritvi tekmovanja so navzoče enote pozdravili predsednik tekmovalnega odbora, regijski poveljnik Regije Ljubljana II, Leon Behin, predsednik gasilske zveze Ivančna Gorica Lojze Ljubič in vodja tekmovanja, poveljnik Gasilske zveze Ivančna Gorica, Lovro Markovič. Tekmovanja so se udeležili tudi predstavniki občin, in sicer župan občine Dobrepolje Anton Jakopič, direktor občinske uprave občine Dobrepolje Anton Rus in župan občine Loški Potok Janez Novak. Tekmovanje pa je obiskal tudi poveljnik Gasilske zveze Slovenije Matjaž Klarič.

Zaključek tekmovanja z raglasitvijo rezultatov je bil ob 17. uri. Prve tri uvrščene ekipe so prejele pokale in pravico do udeležbe na državnem gasilskem tekmovanju prihodnje leto. Zaključka so se udeležili tudi predstavniki iz vsega šestih gasilskih zvez. Po pozdravnem nagovoru župana občine Dobrepolje Antona Jakopiča ter pozdravu regijskega poveljnika Leona Behina in predsednika gasilske zveze Ivančna Gorica Lojzeta Ljubiča je sledila razglasitev rezultatov in podelitev pokalov.

Konkurenca je bila precejšnja, saj so na regijskem tekmovanju nastopile najboljše ekipe iz šestih gasilskih zvez. Naše enote so se kar dobro odrezale. Rezultati pa so bili taki:

PIONIRJI

Mesto	Prostovoljno gasilsko društvo	Gasilska zveza
1.	Čušperk	Grosuplje
2.	Gatina	Grosuplje
3.	Mahovnik	Kočevje
4.	Stična	Ivančna Gorica
7.	Hudo-Ivančna Gorica	Ivančna Gorica
9.	Krka	Ivančna Gorica

MLADINCI

Mesto	Prostovoljno gasilsko društvo	Gasilska zveza
1.	Predgrad	Kočevje
2.	Gatina	Grosuplje
3.	Čušperk	Grosuplje
4.	Šentvid pri Stični	Ivančna Gorica
5.	Hudo-Ivančna Gorica	Ivančna Gorica
7.	Krka	Ivančna Gorica

ČLANI A

Mesto	Prostovoljno gasilsko društvo	Gasilska zveza
1.	Hrastov Dol	Ivančna Gorica
2.	Klinja vas	Kočevje
3.	Gatina	Grosuplje
4.	Kriška vas	Ivančna Gorica
5.	Korinj	Ivančna Gorica

ČLANI B

Mesto	Prostovoljno gasilsko društvo	Gasilska zveza
1.	Radohova vas	Ivančna Gorica
2.	Ponova vas	Grosuplje
3.	Stara Cerkev	Kočevje
4.	Dob pri Šentvidu	Ivančna Gorica
10.	Hudo-Ivančna Gorica	Ivančna Gorica

STAREJŠI GASILCI

Mesto	Prostovoljno gasilsko društvo	Gasilska zveza
1.	Grosuplje	Grosuplje
2.	Ponova vas	Grosuplje
3.	Stara Cerkev	Kočevje
6.	Krka	Ivančna Gorica
8.	Hudo-Ivančna Gorica	Ivančna Gorica

Ob tej priložnosti se Gasilska zveza Ivančna Gorica zahvaljuje tudi vsem, ki so nam pomagali pri izvedbi Regijskega gasilskega tekmovanja, in sicer: Cistercijanskemu samostanu Stična, ge. Angeli Lampret, g. Franciju Noseču, Osnovni šoli Stična, Krajevni skupnosti Stična, podjetju Rekon, Letalskemu klubu Šentvid pri Stični, podjetju Universal Malo Hudo, podjetju Adria, Gasilski zvezi Kočevje, Avtoservisu Kavšek iz Višnje Gore, ge. Jožici Lavrih, Franciju Keku ml., g. Antonu Jevnikarju, Foto Travniku iz Višnje Gore, vsem sosedom PGD Stična, članom sekretariata in nenazadnje Prostovoljnemu gasilskemu društvu Stična ter vsem ostalim, ki so kakor koli pomagali pri izvedbi regijskega tekmovanja.

GZ IVANČNA GORICA

DELOVNI NAČRT KORK IVANČNA GORICA ZA LETO 2004

1. Celo leto bomo skrbeli za socialno ogrožene in bolne ter jih obiskovali in obdarili.
2. Za dan žena bomo obiskali vse žene, stare več kot 80 let, v KS Ivančna Gorica in Domu starejših občanov Grosuplje ter naše občane, ki so razseljeni po ostalih domovih po Sloveniji.
3. Dvakrat bomo organizirali odvzem krvi - spomladi in jeseni 2004.
4. Obiskovali bomo vse dolgoletne člane RK ob njihovem jubileju - 90 let, saj se nam jih tudi v letu 2004 obeta kar nekaj.
5. Sodelovali bomo ob morebitnih elementarnih nesrečah - samo za naše dolgoletne člane.
6. V poletnih mesecih bomo organizirali pobiranje članarine, ki je v celoti namenjena za nakup hrane, daril ter sveč ob morebitnih pogrebih naših članov.
7. V enem od jesenskih mesecev bomo podelili priznanja vsem jubilejnim krvodajalcem ter jim priredili kulturni program s skromno zakusko.
8. V decembru bomo obiskali starejše od 80 let ter težko bolne otroke in starejše (če bodo sredstva zbrana v zadostni količini).
9. Po potrebi bomo sodelovali pri morebitnih pripravah za izgradnjo Doma starejših občanov v Ivančni Gorici.

Lojzka Sever
Predsednica KORK Ivančna Gorica

OBISKOVALE SMO

Tudi v letu 2003 smo v decembru obdarovale vse nad 80 let stare, tiste bolne za katere smo izvedele ter revnejše otroke, bolne z boleznijo multiplo skleroza pa tudi Motozovih iz Planine nismo izpustile.

Za vse smo napravile 91 paketov ter jih osebno dostavile, kolikor pa je čas dopuščal tudi poklepale z njimi in njihovimi bližnjimi.

Odpravile smo se tudi v Dom starejših občanov Grosuplje, kjer smo obiskale in obdarile vseh 176 oskrbovancev. Bilo je zelo ganljivo, saj so bili vsi veseli, da na njih tudi to leto nismo pozabili. Željni besed in stiska rok so posamezniki pokazali ganjenost tako, da so jim polzele solze žalosti in sreče hkrati, saj so tako dobili občutek, da niso od vseh pozabljeni.

Za nas - bile smo štiri članice Upravnega odbora KORK Ivančna Gorica je bil ta dan zelo naporen. Starejši si, bolj čutiš z njimi in se vdajaš v vsakdanost sedanjega časa ter vidiš, kako se domovi ostarelih polnijo. Skoraj nihče od starostnikov nima več možnosti ostati doma, saj tempo današnjega časa narekuje življenje čedalje bolj na krut, nepotrpežljiv in skoraj nečloveški način. Kam nas bo to sploh pripeljalo?

Dom za starejše občane Grosuplje je do zadnjega koticčka poln, zato se z vprašanjem ob tej priložnosti obračamo na župana občine Ivančna Gorica - kdaj in kje bo dom v Ivančni Gorici?

Že sedem let je minilo, odkar smo na Županstvo Občine Ivančna Gorica dali s strani naše KORK sklep, da je potrebno začeti z gradnjo tovrstnega doma, a se ni zgodilo še nič. Morda bo do realizacije prišlo takrat, ko bodo dom potrebovali sami?

Težave s tem, da imamo naše krajanke razdrobljene v domovih širom po Sloveniji, nam obiske zelo otežuje, saj so dražji in težje izvedljivi. Tako imamo naše krajanke v Krškem, Trebnjem, Ljubljani, na Gorenjske itd. Zakaj? Temu bo potrebno reči ne.

Članice KORK, ki so sodelovale pri pakiranju in raznosu paketov 13.12.2003.

Ob tej priložnosti sporočamo, da smo obiskali posebej tiste 90 - letnike, ki so bili člani Rdečega križa Ivančna Gorica.

V letu 2003 smo tako obiskali:

-Terezijo Piškur iz Gorenje vasi, ki je sedaj v Domu v Grosupljem, 90 let pa je dopolnila 22.02.2003,

-Franciško Kastelic po domače Dremljevo mamo iz Ivančne Gorice, ki domuje v domu v Trebnjem, na dan svojega 90. rojstnega dne - 17.07.2003 pa je bila v Ivančni Gorici pri hčerki Mariniki Mišič,

-Marijo Kralj iz Ljubljanske ceste v Ivančni Gorici, ki je svojih 90 let dopolnila 18.10.2003 in

-Antona Ostantka iz Vrhpolja - Ivančna Gorica, ki je 90 let dopolnil 12.12.2003.

Izkoriščamo priložnost in se v imenu KORK Ivančna Gorica iskreno zahvaljujemo cvetličarki in aranžerki Andreji Klemenčič - Novak, ki nam darila za 90 letnike lepo in brezplačno aranžira ter lastniku slaščičarne v Ivančni Gorici, ki nam torte za 90 letnike izdelava kvalitetno in po nižji ceni.

Hkrati se zahvaljujemo vsem krajanom KS Ivančna Gorica, ki so darovali 1.000 SIT na družino. Denar smo porabili za naše krajanke, in sicer za: dan žena, jubileje - 90 let, pogostitev jubilejnih krvodajalcev ter za noveletne obiske.

V naši KS zberemo približno 400.000 SIT, kar nam ne zadostuje za kritje vseh naših načrtovanih potreb, zato moramo sredstva iskati tudi drugje.

Trdno pa zavračamo govornice posameznikov, ki vztrajno trdijo, da denar, ki ga poberejo, odvajamo v Ljubljano. To ni res, saj z ljubljanskimi organi Rdečega križa ne sodelujemo in nismo nikoli sodelovali, zato prosim vsakega, ki ima o našem delu takšno mnenje, da nas obišče in se o tem osebno prepriča.

Lojzka Sever
predsednica KORK

Večja darila za naše občane, manjše pa za vse ostale oskrbovance Doma starejših občanov Grosuplje.

Osnovna šola Stična

Vpis otrok v prvi razred devetletne osnovne šole za šolsko leto 2004/2005

Na Osnovni šoli Stična bomo februarja 2004 vpisovali otroke, rojene od 1. januarja 1998 do 31. decembra 1998, v 1. razred devetletne osnovne šole.

Vpis bo potekal na matični šoli in na podružničnih šolah od ponedeljka, 9. februarja, do četrтка, 12. februarja.

Naknadni vpis bo v sredo, 25. februarja 2004, od 8. do 14. ure.

VESELI DECEMBER V VRTCU "SONČEK" V ZAGRADCU

V ponedeljek, 8. 12. 2003, smo se starši skupaj z našimi "Sončki" udeležili skupnega srečanja v Kulturnem domu v Zagradcu.

Tam smo si ogledali lutkovno igrico Mojca Pokrajculja, ki so jo pripravile in zaigrale vzgojiteljice VVZ Vrtec Ivančna Gorica, potem pa nas je obiskal težko pričakovani Dedek Mraz. Ta je otroke obdaril s čokolado in bonbončki, za igro v vrtcu pa jim je prinesel novih igrač.

V vrtcu pa se je decembra dogajalo še mnogo stvari. Otroci so se pogovarjali o praznikih, dobrih možeh, presenečenjih. S pomočjo vzgojiteljic so okrasili igralnico, garderobo, izdelovali okraske iz slanega testa, papirja, okrasili smrečico, izdelovali voščilnice, slikali, lepili. Naučili so se nekaj novih pesmic, deklamacij, prisluhnil pravljicam.

Decembra so bili otroci iz vrta v Zagradcu veseli in srečni, njihove očke pa polne presenečenj.

Mamica Tine Zupančič

POMAGAJMO ŠE MI

V časopisu Novice smo prebrali žalostno novico o družini iz Ljutomera. Že tako zelo revni 9-članski družini se je zgodila tragedija. V nesreči jim je umrl oče - edini zaposleni v družini. Zato smo se skupaj z razredničarko pogovarjali, kako bi jim lahko pomagali. Tako smo zbrali veliko nam ljubih igrač in nekaj denarja. Pozanimali smo se še za njihov naslov in jim darilca z voščilnico tudi poslali. Vsi skupaj močno upamo, da smo jim vsaj malo polepšali praznike.

Dijaki in dijakinje 2. F z razredničarko Jožico Strmole

NOVI RAVNATELJ MILAN JEVIKAR

Na Srednji šoli Josipa Jurčiča je letošnje novo leto prineslo novega ravnatelja. Po 16 letih uspešnega ravnateljstva se je profesorica Milena Vrenčur upokojila. Tako je novi ravnatelj postal dolgoletni profesor matematike Milan Jevnikar iz Višnje Gore. O vizijah in željah za prihodnost je spregovoril v naslednjem kratkem intervjuju.

Kakšne so vaše vizije za prihodnost, sedaj ko ste na mestu ravnatelja?

Čisto izdelane vizije seveda še nimam. Na mestu ravnatelja sem formalno od prvega januarja, dejansko pa od petega, torej takoj po novoletnih praznikih. Vsekakor nameravam ohraniti ugled šole, ki smo ga s sodelavci uspeli zgraditi, saj poučujem na srednji šoli že 24 let. Menim, da bi bilo najbolje ohraniti obstoječe dobro stanje, vsekakor pa uvesti tudi kakšno spremembo, ki bi vse skupaj še izboljšala. Ker smo s selitvijo OŠ Stična v novo šolo pridobili v last in uporabo vse prostore šolskega centra, se možnosti za razvoj šole ponujajo kar same od sebe.

Imate v mislih kakšno spremembo?

Ja, že moja predhodnica je načrtovala, da bi v šolo pripeljali še en nov program, in sicer program Vzgojitelj

predšolskih otrok. Na Ministrstvu za šolstvo imamo že vlogo za pridobitev tega programa. Upamo, da bo ugodno rešena že do informativnega dneva, ki bo v drugem tednu februarja, da bi program lahko takrat že predstavili bodočim dijakom. Sedaj imamo programe splošna gimnazija in strokovna ekonomska gimnazija, program srednjega strokovnega izobraževanja ekonomski tehnik, program srednjega poklicnega izobraževanja trgovec in nadgradnjo poklicnega izobraževanja, program poklicno tehniškega izobraževanja ekonomski tehnik, t.i. program tri plus dva.

Sicer pa je ideja za prihodnost tudi uvedba višješolskega programa, čeprav je pridobitev takega programa precej težavna. Sčasoma se bo verjetno tudi pri nas število dijakov začelo zmanjševati, zaradi padanja natalitete. Pri nas to sedaj sicer še ni problem, vseeno pa moramo o tem razmišljati dolgoročno, predvsem tako, da bomo ponudili čim več različnih programov.

Potem ko so se odselili osnovnošolci, imamo sorazmerno veliko prostora - ves šolski center je namenjen samo srednji šoli. Letos smo lahko prvič vpeljali samo enozemski pouk. Ker je stavbo težko vzdrževati, če ni optimalno zasedena z dejavnostjo, se bomo morali potruditi in poskrbeti, da bo polna. Ena zanimivih idej je organizacija kakšnega oddelka za odrasle. Skratka, marsikaj zanimivega je moč načrtovati; upam, da nam bo v Srednji šoli Josipa Jurčiča kaj od tega tudi resnično uspelo.

Kako ste se odločili, da boste kandidirali za ravnatelja?

V bistvu nekih resnih načrtov, da bi kandidiral za ravnatelja, nisem imel nikoli, čeprav me je šola vedno zanimala tudi z "druge strani", torej ne samo kot učitelja. Letos pa so se okoliščine tako zasukale: dosedanja ravnateljica se je upokojila, pa sem se pač odločil sprejeti tudi ta novi izziv. Vedno sem se odlično počutil v razredu, dobro sem se razumel z dijaki, zato jih bom gotovo zelo

pogrešal. Sedaj bom poučeval le en razred za svojo dušo, pa tudi, da nekako obdržim stik z dijaki. Vesel sem, da sem imel pri kandidaturi za ravnatelja ves čas veliko podporo svojih sodelavcev, in mislim, da bo to odlična osnova za dobro sodelovanje in kolegialne odnose v kolektivu tudi za naprej. Je pa seveda ta funkcija izpostavljena in nehote včasih pride do odločitev, ki žal niso in ne morejo biti vsem pogodu. Upam, da bom zmožek toliko modrosti, da bi bilo bolečih in neljubih odločitev čim manj.

Sicer ste na tem položaju le kratek čas, pa vendar: kakšni so vaši trenutni občutki o ravnateljstvu?

Redno šolsko delo se hvalabogu ne ozira na menjave v vodstvu, saj so vse stvari zelo utečene in take spremembe zato ne vplivajo na delo. Menim, da je, na žalost, ravnateljstvo preveč menedžersko obremenjeno. Nenehno je treba skrbeti za dokumentacijo, za "papirnate vojne" z ministrstvom, za pridobivanje in pametno delitev finančnih sredstev. Vedno je treba skrbeti, da ne zamudiš predpisanih rokov pri uveljavljanju svojih zahtev do ministrstva ... Tako ostane za tisto čisto pedagoško delo, sodelovanje z učitelji, za pomoč pri izboljševanju učnih metod v bistvu premalo časa. Upam, da si bom lahko delo in čas organiziral tako, da se bom posvetil tudi temu, kar je po mojem mnenju bistvo ravnateljstva dela.

Kaj pa pevski zbor?

(Smeh.) Za mladinski pevski zbor, ki ga vodim na šoli, si bom še vedno vzela čas. Poleg samega veselja do tega dela, tudi zato, da ohranim stik z dijaki, da jih čimveč spoznam in da zaznam njihove težave in morebitne želje. Ravnatelj bi moral načeloma poznati vse dijake, a to je težko, saj je na šoli okoli 800 dijakov v 28 oddelkih. Moram povedati, da sem bil tudi sam dijak te gimnazije in pevec v takratnem, tudi "ravnateljčinem", pevskem zboru, zato bom zbor vodil malo tudi zaradi te tradicije naše šole.

Saša Senica

Razvedrilo + matematika = razvedrilna matematika

Za matematiko je slišal gotovo že vsak, da pa obstaja tudi razvedrilna matematika, se bo marsikomu zdelo čudno. Razvedrilo je nekaj, kar nas spravlja v dobro voljo, kar nam povzroča dobro razpoloženje in s čimer se radi ukvarjamo v prostem času. Matematiko pa je z vedrim razpoloženjem in prostim časom veliki večini ljudi kar nekako težko povezati.

Septembra 2003, je na Fakulteti za elektrotehniko Univerze v Ljubljani potekalo že 14. državno tekmovanje v razvedrilni matematiki. Tekmovanje organizira in izpelje komisija za razvedrilno matematiko, ki deluje pod okriljem Društva matematikov, fizikov in astronomov Slovenije. Zbralo se nas je okrog tristo tekmovalcev, ki smo se prebili skozi predhodne kvalifikacije. Razporejeni smo bili v tekmovalne skupine po letnikih, od osnovnošolcev preko dijakov do študentov in odraslih. Čeprav se tudi na takih tekmovanjih sodelujoči tolažimo z olimpijskim načelom "Važno je sodelovati...", naj povem, da sem v svoji kategoriji, to je med dijaki četrtil letnikov srednjih šol, uspel osvojiti prvo mesto. Vsi, ki jih zanima, kako izgleda tako tekmovanje, si lahko podrobno poročilo o tekmovanju vključno z nalogami in seve-

da tudi rešitvami ogledajo v tekmovalnem biltenu, ki vsako leto izide kot priloga druge številke revije Logika & razvedrilna matematika.

Organizatorji tekmovanja se trudijo, da bi razvedrilna matematika našla svoje mesto tudi med izbirnimi predmeti že v osnovni šoli. Razvedrilna matematika je namreč način predstavitve delov elementarne matematike v obliki ugank, ki jih je mogoče rešiti brez opredelitve novih matematičnih pojmov, čeprav je v ozadju določena teorija. Logične uganke, to so uganke, ki jih rešujemo s sklepanjem, so le manjši del problemov, ki jim rečemo tudi možganski orehi ali zabavne matematične naloge. Če naloga zahteva znanje osnovnih računskih operacij, odnosov med števili in poznavanje temeljnih geometrijskih pojmov, ki ne presegajo osnovnošolske matematike, potem logična uganke preraste v matematično razvedrilno uganke, za reševanje katere je logično mišljenje nujno. V društvu matematikov so mnenja, da bi morali učenci pridobivati še več sposobnosti natančnega izražanja in logičnega sklepanja, prostorske predstaviteljivosti, računskih postopkov, razvijati pomnilne sposobnosti in sposobnost računanja na

pamet, spoznati estetsko vrednost matematike in nenazadnje pridobivati tudi smisel za humor.

Obstaja veliko knjig, tudi prevedenih v slovenščino, in še več internetnih strani, kjer lahko vsi, ki vas to področje zanima, najdejo marsikaj. Vedno so zanimive logične naloge o otoku lažnivcev, o resnicoljubnih vitezi in vedno lažnivih oprodah, matematika in triki z vžigalicami, kitajska sestavljanka tangram, japonski origami, kriptaritmi in aritmetične uganke, enostavne igre s števili in iskanje zmagovalnih strategij pri igrah na srečo, šah, nemogoči predmeti, stereogrami, šifriranje, kombinatorika in še in še.

Izgubiti je treba strah pred matematiko, pred groznimi šolskimi, kontrolkami in morečimi domačimi nalogami, saj je matematika prav zanimiva, poučna in zares tudi razvedrilna. Prepričajte se sami, če ne verjamete!

Mitja Linec, 4.1
Gimnazija Josipa Jurčiča
Ivančna Gorica

VESELI DECEMBER

OKRAŠEVANJE CENTRA ZA SOCIALNO DELO 4. DECEMBER 2003

Mesec veselih pričakovanj se je že začel in čas je bil, da postane tudi Center, ki je ves pust čakal na naš prihod, prijetnejši in bolj vesel. V Nušini sobi se je zbrala ena skupina otrok in nas prostovoljcev, v Matejini pa druga. V prvi smo izdelovali božično-novoletne voščilnice, v drugi pa smo se pripravljali na to, da odenemo ves Center v vesele praznične barve. Zlata barva tu, bleščice tam, pa cel koš želja za srečno novo leto in vesel božič je zaznamovalo naše izdelovanje voščilnic. Sestavljali smo pisane verige in papirnate bombone, pa na novoletno jelko nismo pozabili in smo jo prav lepo okrasili. Vsaka vrata na Centru smo ozaljšali s kakšno verigo in umetno izdelano voščilnico z mnogimi željami za novo leto.

ČAROVNIK V KLUBU GROŠ 12. DECEMBER 2003

Tokrat smo se namesto na Centru zbrali v klubu Groš, kjer so nam prijazno odstopili prostor za nastop čarovnika. Prišel je čarovnik David - najboljši čarovnik na svetu. Pokazal nam je čarovnije, ob katerih smo ostali le začudeno odprtih ust, in vse skupaj začel še z obilico otroškega smeha - na svoj račun, seveda. Pri vsaki čarovniji je sodeloval eden od otrok kot čarovnikov pomočnik, in ko se je ravno zdelo, da so otroci razkrinkali kakšno njegovo čarovnijo kot navaden trik, se je spretno izmuznil

in čarovnija je ostala čarovnija. Na koncu pa je naučil otroke še zanimivega trika z robčkom in to, kako izdelovati živalice iz balonov. Vsak je dobil enega ali dva že napihnjena balona in nekaj še nenapihnjenih, nato smo vsi izdelovali najprej kužka, nato pa še laboda. Seveda niso bile vse balonaste živalice na prvi pogled podobne temu, kar naj bi predstavljale, a to ni pomembno, saj nam je pomagala bujna otroška domišljija.

LUTKOVNA PREDSTAVA IN BOŽIČEK 19. DECEMBER 2003

Spet smo se zbrali v klubu Groš in veseli dogodek se je začel s pisano lutkovno predstavo. Pred nami so se zvrstili različni barvni svetovi, v katerih so poznali le po eno barvo in kjer je bilo vse le oranžno ali zeleno, tudi otroci. Bratec in sестrica - Pisanko in Pisanka - pa sta popotovala po teh svetovih in spoznavala, kako v vsakem enobarvnem svetu ljudje ne marajo drugih barv, ampak se jih celo bojijo. Pa sta se Pisanko in Pisanka odločila, da bosta pomagala ubogim otrokom, ki so vsi pogrešali druge barve v svojem svetu. Otroci iz različnih svetov so se končno združili in ustvarili svet mavrice, kjer so bile vse barve in ni bilo pomembno, kako je kdo obarvan.

Nato je nastopil Božiček, ki smo ga morali kar trikrat na ves glas poklicati, da je prišel med nas. Vsakega otroka je obdaril s prelepim darilcem, nam prostovoljcem pa je presenečenje prihranil za konec, ko so otroci že odšli, in nas pogostil s štirimi velikimi picami ter obdaril s krasnimi darilci.

Lianka Varga

OGLEDALI SMO SI OČKOV VRTEC

V mrzlem popoldnevu v petek, 14. novembra, smo se zbrali pred Centrom za socialno delo v Grosuplju. Veseli otroški obrazki so sijali v mrak v pričakovanju "velikega" dogodka. Ko smo se zbrali tako veliki kot mali v zadostnem številu in ko nas je ura že malce preganjala, smo se odpravili proti kinu. Veliki smo

moral paziti, da se nam mali v svoji navdušenosti naglici ne izmuznejo na cesto. Tako smo v veselem vzdušju prispeli do kina, kjer se nam je pridružila še manjša skupinica zamudnikov. Posedli smo se vseppek po kinu in nestrpnost pričakovali začetek predstave. In že so se ugasnile luči in odpravili smo se na

potovanje v domišljijijski filmski svet. Priscrčno smo se nasmejali ob vragolijah malčkov v očkovem vrtcu in ob spodrslijah očkov, ki so vodili vrtec. Preživeli smo prijetno urico in pol v temi, drug z drugim, ob ogledu filma v našem kinu.

LIANKA VARGA

VIKEND V ZAPOTOKU

Prostovoljci in otroci iz Grosuplja in okolice smo v okviru Centra za socialno delo Grosuplje izvedli še en vikend tabor v kraju Zapotok ter združili prijetno s koristnim.

V petek, 7. 11. 2003, je izpred Centra odpeljal avtobus s tridesetimi potniki. Destinacija: Zapotok nad Igom, namen: druženje in zabava.

Dež ob prihodu nas je takoj preganjal v notranje prostore, ki so postali naš dom za tri dni. Najprej smo se udobno namestili in pripravili spalne prostore, nato pa razporedili še material v dnevni prostor in hrano v kuhinjo. Sledil je spoznavni večer, ki je potekal bolj napeto kot ponavadi, saj smo imeli kar nekaj novih obrazov med prostovoljci in otroki, zato je bila zmedenost z imeni pričakovana, a je smeh ob tem pomagal prebiti led in druženje se je začelo.

Preverili smo svoje risarske sposobnosti in skupaj izdelali plakate s pravili, plakat za najkuharsko skupino, za najpoštartja, plakat za drevo pričakovanj in barometer počutja (vsi plakati služi-

jo kot pomoč pri organizaciji dela in preverjanju vzdušja na taboru, kot ga ustvarijo udeleženci in prostovoljci). Najboljši del spoznavnega večera je žrebanje skrivnega prijatelja: izžrebaš ime udeleženca in nato s pozornostjo skrbiš zanj, mu pišeš sporočila, rišeš risbice ... Večer smo zaključili z raznimi družabnimi igrami, ki so pospešile dinamiko skupine (pokanje balonov, igra z odejo, sadna solata). Ura za spanje se je hitro premikala proti soboti in nekateri so/smo vztrajali do četrte ure zjutraj.

V soboto po zajtrku smo zapeli našo pesmico in nato začeli priprave na tekmovanje v namiznem tenisu. Sami smo morali izdelati loparje iz lepenke in čez dobro uro smo že zagreto tekmovali. Najprej ogrevanje, nato pa je šlo zares: četrtfinale, polfinale, finale in - zmagovalci. Skupina otrok in nekaj prostovoljcev

PO PRAZNIKI DIŠI

December je čas pričakovanja. Z učenci prvega razreda devetletke na matični OŠ Stična smo se pogovarjali o praznikih ob koncu koledarskega leta in z najrazličnejšimi aktivnostmi poskrbeli, da se so učenci pripravili na praznovanje.

Že od prvih decembrskih dni naprej smo se pogovarjali o tem, kako praznujemo. Ogladali smo si fotografije, razglednice, koledarje, videoposnetke ... Učenci so pripovedovali o svojih izkušnjah in našli, kateri dnevi v letu so za njih pomembni in kako jih praznujejo. Decembrske praznične dni smo primerjali z osebnimi prazniki (rojstni dan), z družinskimi prazniki, s prazniki naše šole (otvoritev nove šole), z državnimi prazniki, z verskimi - krščanskimi prazniki ...

Dogovorili smo se, da se bomo na letošnje praznike ob koncu koledarskega leta pripravili ves december z najrazličnejšimi dejavnostmi. Že prvi teden decembra smo se lotili urejanja učilnice. Izdelovali smo okrasne predmete iz najrazličnejšega papirja, iz odpadnega materiala, iz glin in mase za oblikovanje. Preizkusili smo se v slikanju na steklo, v modeliranju figur s sestavljanjem, v oblikovanju kompozicije enostavnih prostorov in razvijali zmožnost ustvarjalnega izražanja lastnih doživetij.

V sklopu priprav je bilo tudi srečanje učencev, staršev in učiteljic, ki poučujemo nadebudne šestletnike. Zdelo se nam je prav, da del predprazničnega utripa doživimo skupaj, saj vsak na svoj način prispeva drobne kamenčke v mozaik oblikovanja otrokove osebnosti. Vsak učenec je izdelal izvorno vabilo za naše skupno srečanje. Vsi smo nestrpnost pričakovali torkovo popoldne, ko so se učenci lahko predstavili staršem s plesom, petjem in dramatizacijo koroške pripovedke Mojca Pokrajculja. Sledile so ustvarjalne delavnice za otroke in starše. Izdelovali smo novoletne voščilnice v štirih likovnih tehnikah. Ob takem ustvarjalnem vzdušju v razredu je potekala tudi diaprosjekcija slik iz življenja in dela otrok v šoli od začetka šolskega leta pa do našega skupnega srečanja. Ob zaključku srečanja je vsak otrok dobil v dar fotografijo, ki ga bo spominjala na prav poseben trenutek v šoli.

V tretjem decembrskem tednu smo izvedli tehniški dan, katerega vsebina je bila izdelava okrasov za božično oziroma novoletno drevo. Izdelovali smo okraske iz najrazličnejših materialov in spoznali različne načine okraševanja. Pripravili smo zanimivo razredno razstavo. Učenci so pri delu pokazali veliko ustvarjalnosti in samostojnosti.

Prav poseben predpraznični dogodek je bilo srečanje s prvošolci podružnične šole Višnja Gora. Z avtobusom smo odpotovali novim dogodivščinam naproti. V telovadnici smo drug drugemu pokazali, kako spretni smo pri nošenju, kotaljenju, vodenju in metanju žog. Prijetno razigrani smo naše srečanje nadaljevali v učilnici, kjer smo se drug drugemu predstavili s pesmijo, plesom in prijetnim klepetom. V nadaljevanju srečanja pa smo si ogledali še glasbeno pravljico Rdeča kapica, ki so jo pripravili učenci tretjega razreda, ter predstavo Zvezdica v izvedbi učencev drugega razreda. Seveda tudi veselega rajanja, petja in plesa in manjkalo in predpraznično dopoldne je kar prehitro minilo.

V zadnjem decembrskem tednu smo si v okviru kulturnega dne ogledali gledališko predstavo Taca muca. Doživetje predstave v pravem lutkovnem gledališču je bilo za učence poseben kulturni dogodek, saj so spoznali kulturno ustanovo čisto od blizu in občutili, kako se v njej primerno obnašati. Med sprehodom po Ljubljani pa so doživeli tudi praznično podobo mesta in jo primerjali s podobo praznično urejenega domačega kraja.

Zadnji šolski dan pa smo imeli čisto pravo razredno novoletno praznovanje. Posladkali smo se, poslušali praznično glasbo, peli in plesali smo ter si prijazno voščili prijetne, vesele, zdrave, razigrane, srečne dni v novem letu.

Majda Kovačič Cimperman,
prof. razrednega pouka Osnovna šola Stična

KOT FRIZERKA SEM OBISKALA VRTEC V VIŠNJI GORI

Kako pričarati posebno vzdušje veselega decembra, so se zelo domiselno spomnile vzgojiteljice skupine Medvedkov v vrtcu Polžek in me povabile, da otrokom uredim pričeske. Poznam občutek mamic, ko hodijo k frizerju pred novoletno službeno zabavo, in mislim, da bi kaj podobnega želeli doživeti tudi otroci. Povabilo sem sprejela.

Igrali smo se. Bili so pridni in potrpežljivi, tako da sem drugega za drugim olepšala z barvami, bleščicami in priponkami. Najbolj pogumne deklice so svoje spretnosti preizkusile tudi na meni. Bilo nam je lepo. Njihovi zadovoljni pogledi in obrazi so mi govorili, da so vzgojiteljice zadele v polno. Tako polepšani bi bili prav gotovo pripravljivi čakati najdaljšo noč v letu.

Na koncu sem izkoristila čas dobrih mož in jih razveselila z bomboni, vendar tudi jaz nisem ostala praznih rok. V zahvalo so mi naredili praznični venček in podarili knjižico s svojimi risbicami, ki bodo pristale v mojem arhivu spominov.

Še vedno je v meni otrok in prebudili so ga. Ko bi jih le lahko velikokrat osrečila. Dovolite, da prebudijo še vas.

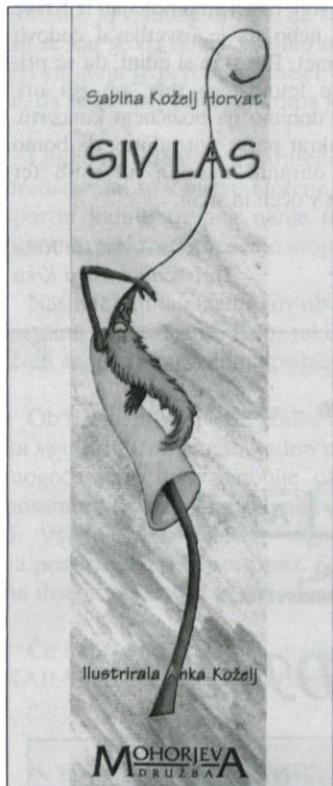
Ana Klešnik

BRANKA PERC IN
LIANKA VARGA

KRATKE KULTURNE

DEDIŠČINA NAŠIH DOMOV

Člani Društva upokojencev Novo mesto so pred dvema letoma ustanovili sekcijo Jutro, ki združuje ljubiteljske slikarje iz Novega mesta in okolice. Pred novim letom so se s svojimi deli predstavili v Likovni galeriji v Šentvidu pri Stični. Sekcija za ohranitev kulturne dediščine Kulturnega društva likovnikov Ferda Vesela pa je za razstavo prispevala stare predmete iz zbirki svojih članov.

NA MULJAVI BO TIHOTAPEC

Muljavsko letno gledališče Josipa Jurčiča bo letos pripravilo predstavo Tihotapec. Pred kratkim so se igralci že zbrali na prvem "sestanku", kjer so že delno razdelili vloge in začeli s pripravami. Za dramatičnizacijo knjige je poskrbela Danica Kastelic, ki bo predstavo tudi režirala.

SIV LAS

Novembra 2003 je izšla nova knjiga Sabine Koželj Horvat (Malo Globoko pri Zagradcu) Siv las z ilustracijami Anke Koželj, profesorice likovnega pouka v OŠ Stična in Višnja Gora. To je prvi, ne pa tudi zadnji projekt, ki sta ga sestri naredili skupaj.

PESNIŠKI MARATON IN LIKOVNA RAZSTAVA TUDI LETOS

Kulturno društvo likovnikov Ferda Vesela iz Šentvida pri Stični je tudi letos pripravilo pesniški maraton in likovno razstavo v počastitev kulturnega praznika. Organizator bi rad na tej priložnosti združil dve ustvarjalni področji in dal možnost kar najširšemu krogu ljubiteljev vezane besede, mladim in starejšim, da se predstavijo s svojimi deli. Brali in peli pa bomo tudi pesmi velikega Prešerna v različnih jezikih.

Začeli bomo z najmlajšimi, saj že osnovnošolci pogumno zlagajo verze, in nadaljevali, dokler ne bo zmanjkalo besed. Lahko se vnaprej prijavite na naš naslov, lahko pa tudi

na sami prireditvi. Prav vsakega udeleženca bomo veselili.

Vsi, ki zlagate rime, ste vabljeni v likovno galerijo v Šentvidu pri Stični v petek, 6. februarja 2004, od 18. ure dalje. Lahko boste prebrali svoje pesmi in predstavili svoje pesniške zbirke.

Kar pogumno se torej podajte v naš kulturni hram, ki je sicer skromen in majhen, bo pa z vašim prispevkom postal lepši in bogatejši.

Še naslova za prijave: Kulturno društvo likovnikov Ferda Vesela, Šentvid pri Stični 70 ali e-poštni naslov: kd.f_vesel@email.si.

OGLED RAZSTAVE IN VEČER AVTORSKIH STEREO DIAPROJEKCIJ

Člani kulturnega društva likovnikov in njihovi prijatelji se bodo 25. januarja 2004 udeležili večera diaprojekcij v 3D tehniki, ki s posebnimi očali obiskovalcem omogoča prostorsko gledanje. Na ogled v viteški dvorani Cekinovega gradu so nas povabili člani Stereoskopskega društva Ljubljana. Z omenjenim društvom že več let sodelujemo, med drugim je njihov član Tibor Gedei pripravil tudi diaprojekcijo ob 140-letnici slikarja Ferda Vesela.

Če si prebral dobro knjigo, povej to tudi meni. (S fotografske razstave Bralec bralcu)

NOVOLETNI KONCERT KD GODBA STIČNA

Čas neusmiljeno hiti in tudi prostor v našem časopisu je omejen, zato naj bo ta malo pozno objavljeni prispevek o 10. božično-novoletnem koncertu spomin in zahvala za prečudovito preživet večer ene od decembrskih sobot.

Večeri so se daljšali in vsi smo si želeli, da bi ujeli malo časa, ki tako hitro beži. Vsak ima toliko neodložljivega dela in le malokatera stvar bi ga lahko ustavila. Ljubiteljem glasbe iz Stične in okolice, nekaj pa jih je bilo celo iz naše prestolnice, pa ni bilo težko odriniti obveznosti in delo na stran, saj je Godba Stična vabila na 10. božično-novoletni koncert.

V veseljem pričakovanju smo prišli v kulturno dvorano v Stični, ki je bila kar premajhna za vse. Z vabil je bilo mogoče razbrati, da bo program jubilejnega desetega koncerta zelo

kvaliteten. V programskem listu so bile zapisane najlepše slovenske narodne pesmi in svetovne uspešnice, katerim slovensko uho rado prisluhne.

Koncert se je začel, godba je veselo zaigrala, vsem navzočim v dvorani se je dvignila temperatura, saj smo navdušeno prisluhnili. Po vsaki zaigrani skladbi smo godbenike nagradili z gromkim aplavzom. Naj ne pozabim omeniti, da sta gosta večera, g. Miloš Genorio - naš domačin - in ga. Dragica Čarman iz Ljubljane, s svojima zvonkima glasovoma naredila večer še lepši.

A vse lepo prehitro mine! Vsi v dvorani smo želeli še kakšen dodatek, zato je dirigent Maks Kozole spet dvignil dirigentsko palčico in v naša srca se je ponovno naselila glasba. Ob zaključku je taktirko zamenjal za svoj inštrument in

z godbeniki veselo zaigral, nato pa se je zahvalil vsem: godbenikom, donatorjem in seveda nam, obiskovalcem.

Našega druženja pa še ni bilo konec, saj se člani godbe radi poveselijo tudi po nastopu, zato obiskovalce povabijo, da se jim pridružijo na zakuski. Letos smo ugotovili, da so godbenice tudi prave slaščičarske umetnice. Napekle so veliko raznovrstnega in zelo okusnega peciva.

Mislím, da se lahko v imenu vseh, katerim glasba veliko pomeni, zahvalim za čudovito preživet večer. Prísrdna hvala vsem, ki se kljub skromnim sredstvom celo leto trudite in obiskujete glasbene vaje, da nam nato pričarate podobne večere, kot je bil ta, ki nas bo grel še veliko zimskih dni.

I.B.

MAVRICA IN STIČNA

Skupina MAVRICA in kvartet STIČNA sta vokalni skupini, ki delujeta že vrsto let. Obe nastopata samostojno, družita pa ju predvsem ljubezen do slovenske pesmi, medsebojno prijateljstvo in VESNA FA-BJAN, ki ju uspešno vodi. Skupaj smo pripravili in izvedli že kar nekaj projektov, med katerimi sta naj-

pomembnejša gostovanje na adventnem petju na Dunaju, v letu 2002 pa projekt Božični koncerti dveh občin: Dobropolje in Ivančna Gorica. Zaradi velikega odziva poslušalcev smo se odločili, da te koncerte ponovimo tudi v letu 2003; še več: razširili smo jih še na občini Grosuplje in Velike Lašče.

Koncerti so bili predvsem v manjših krajih in manjših cerkvah, tako da smo lepote tega velikega praznika približali tudi preprostim ljudem, ki nimajo možnosti, da bi obiskali tovrstne prireditve v večjih središčih. Koncerti v Bošanju, Podgori, Šentpavlu, na Gradišču, v Strugah in Velikih Laščah so odlično uspeli. Veseli smo, da ste lepo sprejeli tudi našo priložnostno zgoščenko, ki smo posneli v cerkvi na Gradišču.

Hvala vsem dobrotnikom, ki ste nam pri tem projektu pomagali. Nastopajoči se zahvaljujemo tudi gostoljubnim domačinom za odlično organizacijo, obiskovalcem (kljub majhnim prostorom se jih je zbralo več kot 700) pa za obisk in pozorno poslušanje. Upamo, da se v takem ali še večjem številu srečamo tudi na božičnih koncertih 2004.

Dušan Kamnikar

in

Damjana Palčar

KNJIŽNICA V IVANČNI GORICI

PON., TOR., SRE., PET.

od 9. do 19. ure

ČET.

od 9. do 14. ure

KRAJEVNE KNJIŽNICE

Četrtekovi popoldnevi so namenjeni njihovi odprtosti, in sicer:

Višnja Gora: od 13. do 15. ure

Šentvid: od 16. do 18. ure

Krka: od 16. do 18. ure

Enota Ivančna Gorica
Cesta II. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica
tel. št.: 787 81 21
sikivancna@gro.sik.si

Tel. št. krajevnih knjižnic
Krka: 780 20 91
Višnja Gora: 788 45 88
Šentvid: 051 236 436

Podaljševanje gradiva preko navadnega telefona:

01 563 49 24

Uporaba bibliofona preko mobilnega telefona:

031 90 90 24

Iskanje, podaljševanje in rezervacija gradiva preko interneta:

<http://cobiss.izum.si>

- Leto smo v knjižnici, kot se spodobi, začeli s predavanjem na temo načrtovanja časa.
- Ivanška mladina je odigrala in posnela nekaj zanimivih in zabavnih fotografij na temo Bralec bralcu. Na ogled bo do marca.
- Dneva kulture se bomo spomnili 11. 2. ob 18. uri ob branju ljudskih pesmi, pogovoru, izdelovanju zobotrebcev (pravljica Mali klinček), igranju na citre in ljudskem plesu. Prireditve je primerna predvsem za predšolske otroke in osnovnošolce do 5. razreda.
- Zakaj se ne bi tudi knjižnice pohvalile z novoletnim obiskom? Tudi naša je pokala po šivih. Dobesedno. Dan pred novim letom je bilo 267 obiskovalcev, že v ponedeljek po njem pa 263. To je povprečno 30 ljudi na uro, do 60 v konicah, kar pravzaprav postaja že kar utečena slika. Komentar menda ni potreben.

**SANKUKAI
KARATE KLUB**
Ivančna Gorica

SANKUKAI KARATE VPISUJE

Borilne veščine, posebej tiste, ki jih gojimo v športni obliki, spadajo med dragocene kulturne dobrine, prisotne v življenju ljudi skozi vso zgodovino. Tudi in posebej še danes je ob naraščajočem nasilju na ulicah, v šolah, diskotekah in na drugih javnih mestih borilna usposobljenost posameznikov eden najučinkovitejših varnostnih ukrepov. Pametno in koristno je - tudi z drugih, ne samo z varnostnih vidikov - redno in sistematično trenirati katerega od borilnih športov ter se kar se da dobro borilno usposobiti. To je vsestransko pozitivno, tako z vidika posameznika kot z vidika družbe. Pri karateju je prvobitni smisel, cilj in predmet treninga goloroko borjenje z rokami in nogami, saj ne potrebujete orožja, da se lahko braniš, oziroma je vsak predmet orožja, če ga seveda znaš uporabiti.

Ljudje ne prihajajo h karateju zato, da bi se potem lahko uspešneje pretepali in strahovali okolico. Osebe s takšnimi predstavami so v bistvu motene osebnosti. Praviloma ne zdržijo dolgotrajnega, discipliniranega treninga (Če ga, začne športni karate trening nanje terapevtsko delovati in se lahko tako osebnostno ujamejo ter normalizirajo). Taki posamezniki raje sproščajo svoje frustracije v manj napornih oblikah nasilja, npr. v uličnem nadlegovanju.

Nasilniki nimajo zadržkov ob tem, da bodo morda svoje žrtve fizično poškodovali, praviloma pa tudi ne strahu pred lastnimi poškodbami. Kdor takih zadržkov in strahu ne pozna - ali se tega ni naučil nadzorovati s treningom - je v fizičnih spopadih praviloma psihično močnejši. In za to v fizičnem obračunu tudi gre.

Ob fizičnem spopadu, bodisi v športni borbi ali v dejanskem spopadu - pri čemer predpostavljamo, da sta nasprotnika vsaj približno enakovredno usposobljena - odloča v prvi vrsti notranja, psihična moč, stopnja samozavesti. In to je mogoče namensko najbolje okrepiti z načrtnim, v športno borbo usmerjenim treningom, ob katerem se vsak posameznik skozi izkušnjo na borišču sreča s strahovi, ki ga onemogočajo, da bi lahko bil uspešen tudi v realni situaciji. Vse to poteka seveda v soglasju s trenerjem in posameznikom. Zato je taka pot zelo varna, brez prevelikih stresov za posameznika, in postopna. Spoznavanje in premagovanje lastnih strahov ob športni borbi pripelje do izboljšav tudi na drugih področjih (v šoli, družbi, službi ...).

Če želite začeti leto z novimi cilji, pa vam manjka samozavesti, volje, moči - pridite na trening SANKUKAI KARATEJA. Pri nas vam bomo pokazali pot, pomagali in vas spodbujali, da boste svoje cilje lažje uresničili.

K vpisu vabim vse tiste, ki ste nekoč že trenirali ali ste trenirali kak drug šport, pa niste več aktivni tekmovalci, kajti za KARATE ni starostnih omejitev.

Vpisujemo v začetne tečaje karateja v pionirski, mladinski in članski skupini.

Vpis poteka v telovadnici:

- ŠC Ivančna Gorica vsak torek in četrtek ob 18. uri
- OŠ Šentvid vsak ponedeljek in četrtek ob 18. uri

Trener SANKUKAI KARATEJA
Jože Kastelic, 2.DAN

Demonstracija nožnega udarca: yoko geri

ALI JE JOGA ŽENSKA?

Med poučevanjem joge sem opazila, da pri vadbi prevladujejo ženske. Sprašujem se, zakaj se vadbe joge ne udeležuje več moških. Ali je pri jogi premalo "akcije" za moške?

Vsakdo od nas ima v sebi žensko in moško energijo. Moška energija omogoča sposobnost logičnega mišljenja, razuma in intelekta, ženska pa sprejemanje zakonitosti intuicije in emocij. Vsakodnevna opravila od nas zahtevajo usklajeno delovanje obeh energij. Kako se naj posameznik zave teh energij v sebi? Z joga. Namen joga je združiti, povezati. Povezati vse niti posameznika v celoto, v njem združiti moško in žensko energijo. Kako ta proces poteka? Z vadbo, ki zajema asane (telesno vadbo), pranajamo (dihalne vaje), meditacijo, sproščanje in tehnike čiščenja telesa.

o Asana dobesedno pomeni "udoben položaj", v katerem se lahko zadržimo dlje časa, po drugi strani pa vsebuje množico telesnih vaj, ki so sistematično razdeljene v stopnje in imajo izredno širok pozitiven spekter delovanja na telo in psiho. Gre za fizioterapevtske, psihosomatske vaje.

o S pranajamo ali dihalnimi vajami usmerjamo energijo v natančno določene telesne dele. Z

njo čistimo telo, kri, dihalne poti in energijske blokade. Pranajama omogoča združitev obeh energij, tako moške kot ženske. o Z meditacijo se umirimo ter obvladamo stres.

Joga lahko izvaja vsak, ne glede na spol, starost ali telesno pripravljenost. Telesno pripravljenost gradimo postopno, kar nam omogoča, da po nekaj mesecih vadbe lahko zdržimo v vsaki asani (telesnem položaju) tudi po nekaj minut. Pri izvajanju asan ne čutimo nobenih bolečin, vendar pospešen srčni utrip, globlje dihanje in povečana mišična aktivnost dokazujejo, da se "akcija" dogaja v telesu. Pri jogi telesa ni treba prenaprezati: vadba izboljšuje počutje, ne pa lomi kosti. Joga je čudovit dokaz pravilnosti pregovora: "Hiti počasi." Vadba joga nas spodbuja, da si poiščemo svoj lastni ritem, brez primerjanja z drugimi. Delamo v mejah svojega, ne pa v mejah tujih teles. Kljub temu pa pri vadbi napredujemo, ker je pristop k izvajanju postopen in natančen. Pri izvajanju asan neprestano dobivamo sporočila telesa o pravilnem položaju, ki ga pri vsaki izvedbi nadgradimo in popravimo. Spoznavamo, da so točke otrdelosti več kot telesna negibljivost: so tudi znamenja duševne in čustvene otrdelosti s

togostjo duha vred. Na drugi strani pa si želimo gibljivost, potrebo po gradnji moči. Ko v položaju vztrajamo, si gradimo moč, ki nam v vsakdanjem življenju omogoča sprejemati trdne odločitve s pomočjo zaupanja vase.

Moč je zelo omamna, zato jo veliko moških in žensk pretirano goji. Joga jo gradi umirjeno, v zvezi s človekovimi potrebami. Moč in gibčnost uravnoteženo razvijamo. Mnogi atleti se dopolnilno ukvarjajo z joga, da uravnotežijo svoje mišičje in povečajo gibljivost. V jogi je moč mišič osnovna pomoč hrbtenici, ki podpira telo. Hrbtenica v jogi predstavlja steber, s katerim izenačujemo nasprotja. Vsakdo izmed nas ima v sebi vgrajeno ravnotežje, le vedeti moramo, kje ga iskati. Pogosto ga iščemo zunaj nas: v družbi, hrani, pijaci ... Z joga poiščemo ravnotežje v sebi, ker so vse tehnike joga pravzaprav tehnike uravnoteženja. Ni naključje, da bomo pri izvajanju asan dosegli poleg telesnega tudi duševno in čustveno ravnotežje. Če bomo našli ravnotežje v sebi, ga bomo morda našli tudi v družbi, v kateri živimo.

Ana Godec, univ.dipl.oec.

PRED NOVO SEZONO KOŠARKARSKE OBČINSKE LIGE

Ali bo letos kaj več ekip?

Po lanski zelo uspešni sezoni, ko sta naši najboljši dve ekipi (Frizerski salon Ona-on in Kremenčkovi) na medobčinskem prvenstvu osvojili 1. in 2. mesto, je mogoče pričakovati, da bo v naši občinski ligi v košarki - trojke sodelovalo kaj več ekip. Uvodni sestanek pred ligo bo sredi februarja letos in upam, da se ga bo udeležilo čimveč zainteresiranih za to zanimivo in popularno športno zvrst, da bi se vsaj malo približali številu ekip, ki igrajo v malonogometni občinski ligi.

Fantje in moške, ki so lani osvojili vse, kar je bilo mogoče (od leve stojijo): Bojan Kuhelj, Tomaž Smole, Miha Zajc, Žiga Erčulj, Klemen Baranašič, Jože Dremelj, Matic Erčulj, Mišo Stojanovič. Spredej od leve: Aleš Žulovec, Janez Erčulj in Uroš Kristan.

Simon Bregar

NOGOMETAŠI SREDI PRIPRAV

Nogometiški Livarja se že potijo na pripravah za spomladanski del sezone. Trener Branko Vrščaj je zaukazal kombinacijo treningov zunaj, v dvorani in v fitnesu. Ekipo sta po jesenskem delu sezone zapustila Vedran Smiljanič in Uroš Dmitrič, nejasna pa ostajata statusa Milana Mariča in Gorana Benoviča. Elvedin Mušeljič, Klemen Zaletel in Sašo Clemente so odšli na dvojno registracijo v Novo mesto, kjer bodo dobili več priložnosti za igro, trenirali pa bodo z obema ekipama. V Ivančni Gorici pa bomo lahko spomladi spremljali dve okrepitvi. To sta izkušena Matjaž Sever in Simon Pirc. Vrščaj si je namreč po jesenskem delu zaželel branilca in napadalca in ju tudi dobil. Livarji bodo do začetka marca, ko se nadaljuje 2. SNL, odigrali nekaj pripravljalnih tekem, odpravili pa se bodo tudi na priprave na Obalo.

Lojze Grčman

ŠAHOVSKI KOTIČEK

7. decembra smo odigrali šahovsko občinsko in klubsko prvenstvo, ki se ga je na žalost udeležilo le sedem šahistov. Klubski prvak je postal Hinko Krumpak, občinskega prvaka na 2x15 minut pa smo dobili šele po dodatnih dvo bojih 14. decembra, saj so imeli Sašo Pirnat, Damjan Lesjak in Boris Kocmur enako število točk. Že tretjič zapored je postal občinski prvak Sašo Pirnat. Obakrat je sodil državni sodnik Janez Dremelj, dvo boje pa so odigrali v gostišču Podobnik.

Šahisti v ŠK Višnja Gora-Stična so aktivno začeli letošnje leto s turnirjem 14 članov kluba. Od tega sta 2 MK, 8 s I. kategorijo, trije s III. kategorijo in novi član Slobodan Babič s IV. kategorijo.

Po petem krogu pravega klubskega šahovskega prvenstva je vrstni red izredno zanimiv in izenačen: vodi Krumpak, ki mu sledijo Vidmar, Hemeč, Dremelj, Lesjak in Kocmur.

Janez Dremelj

OPRAVIČILO

V prejšnji številki Klasja smo objavili članek z naslovom Kdaj spet smučarski skoki v Višnji Gori? Žal se je v sestavek prikradla napaka, saj "med zadnjimi hrabriimi skakalci" ni bil Marjan Potokar, temveč Marko Potokar iz Spodnje Drage, sedaj učitelj športne vzgoje v Grosuplju.

Za napako se gospodu Marku opravičujemo.

Državni prvaki iz naše občine

MOTORIST ROK MIHELČIČ

V naši občini se je raven športnih dosežkov v zadnjem času precej dvignila. Navdušujejo nas odlični rezultati rokometišev, nogometišev, karateistov in drugih. Ti športi so nam bližje, ker v domačih klubih trenira kar precej naših občanov.

Precej manj smo seznanjeni z dosežki nekaterih posameznikov v športih, ki so nam manj na očeh. Mednje gotovo sodi odlični motorist iz Višnje Gore Rok Mihelčič.

Roka smo pred leti že lahko spremljali na motorju, saj se je ukvarjal z motokrosom (1994-1997) in je nastopal za AMD Šentvid pri Stični. Nato je sledila neprijetna poškodba rame, ki ga je za nekaj časa odvrnila od motorjev in dirkanja. Z motokrosom je še poskusil, vendar, kot pravi, rama ni bila več sposobna prenašati takšnih obremenitev. Toda želja po dirkanju je bila še vedno prisotna in na prigovarjanje nekaterih bivših motokrosistov je začel ponovno tekmovali, tokrat v športnih zvrsteh, ki so nam nekoliko manj znane: v supermotu in v gorsko-hitrostnih dirkah, z motorji, seveda.

Najprej nekaj o gorsko-hitrostnih motociklističnih dirkah. Lani so bile v celi sezoni 4 dirke za pokal Slovenije. Rok je zmagal na vseh štirih in tako postal pokalni prvak Slovenije. Nastopali so samo v enem tekmovalnem razredu, tekem za državno prvenstvo pa ni bilo. Letos tekmovalja v tej zvrsti, kot kaže, ne bo, zaradi premajhnega zanimanja.

Precej večja pa je konkurenca v supermotu, ki je zelo zanimiva motociklistična zvrst: je nekakšna mešanica motokrosa, cestnih dirk in spidveja. S to športno zvrstjo so začeli Francozi v osemdesetih letih prejšnjega stoletja iz preprostega razloga: da bi videli, kdo med motokrosisti, cestnimi dirkači in spidvejisti je resnično najboljši. Proge so pri nas večinoma asfaltne, praviloma pa naj bi bili tudi odseki iz peska. Del opreme je enak kot pri motokrosu (škornji, čelada, zaščitna čelada), del pa enak kot pri cestnohitrostnih dirkah (rokavice in kombinezon). Vsaka tekma je sestavljena iz dveh voženj; proga je ravninska, precej ovinkasta in jo je treba prevoziti čim hitreje, vsekakor hitreje kot tekmeči. Točkovanje je podobno

kot pri motokrosu. Pred tekmo so kvalifikacije za štartna mesta, kar pa je podobno kot pri cestnih dirkah.

Lani je bilo 8 dirk za državno prvenstvo, Roku pa je bila to prva sezona v supermotu (sicer tekmovalja v tej zvrsti potekajo v Sloveniji že štiri leta). Že na začetku je pokazal, da se na motorju izvrstno znajde, saj je v številni konkurenci na koncu dosegel odlično 5. mesto. Najbolj se je izkazal v Ljubčeni, kjer je bil tretji.

Rok pravi, da je to dirkanje nekoliko bolj varno od motokrosa, vendar so kljub temu predvsem zdrsi kar pogosti. K sreči običajno niso nevarni. Slabše se tekmovalcem godi pri padcih čez balanco, ki pa so le redki.

Sicer je ta športna zvrst precej draga. Rok pravi, da pač vložiš vanjo toliko, kolikor si lahko privoščiš. Za primerjavo: komplet povprečnih gum stane približno 70.000 tolarjev, na eni dirki pa lahko uničiš tudi dva para. Rok pravi, da brez sponzorjev ne gre, še težje pa bi šlo, če bi bil brez službe. Na srečo jo ima, saj je zaposlen pri policiji, kjer pa seveda brez motorja ne gre. Še več, motor mu je tudi tam velik prijatelj in odličan partner. To lahko trdim, saj je dvakratni državni prvak med policisti v spretnostni vožnji, kjer je konkurenca prav tako zelo huda.

Nedvomno dosežki, vredni objave še kje drugje, ne samo v Klasju.

Skupaj z njim si lahko le želimo, da bi letos te rezultate vsaj ponovil, čeprav sem prepričan, da si v supermotu želi še kaj več.

Pa vendar je najvažnejše, kar mu lahko zaželimo v tem letu, tole: da bi bilo čim manj padcev in nobene poškodbe.

Simon Bregar

KMN BOMAX NADALJUJE PRVENSTVO

Ekipe Bomaxa nadaljuje tekmovalje v vzhodni skupini 2. malonogometne lige. V prvem krogu so bili prosti, v drugem pa so na gostovanju v Novi Gorici premagali ekipo JDG OK Coral s 7 : 5. Trenutno zasedajo tretje mesto med devetimi ekipami, pred kratkim pa so se tudi okrepili, saj je nov član Bomaxa postal vratar Rafael Koren. Najboljši strelca ekipe je Dušan Škorič z desetimi zadetki, Robert Bevc jih je dosegel osem, Robert Potokar pa sedem.

Ob igranju v 2. ligi pa Bomax nastopa tudi v Zimski ligi Grosuplja. Po zmagi v skupini A (predtekmovalje je potekalo v skupinah A in B, v vsaki je bilo deset ekip) so se uvrstili v končnico (1. ligo), kjer jim kaže odlično, saj so trenutno v vodstvu z 12 točkami; 10 jih je zbrala Račna, 7 pa KMN Kot. Ekipe, ki se niso uvrstile med pet najboljših v prvem delu, pa igrajo v 2. ligi.

Lojze Grčman

SMUČANJE V SMUČARSKEM KLUBU KOALA

V smučarskem klubu Koala smo letos zelo dejavni, saj smo organizirali že okoli 40 izletov v večje avstrijske smučarske centre. Izleti in šola potekajo 2- do 5- krat tedensko, in to vse do začetka maja. Poleg tega pa sta v polnem teku tudi mala smučarska šola in vrtec, ki se izvajata kar na smučišču Polževo. Tečajji potekajo v popoldanskem času ter ob vikendih. V smučarskem vrtcu se otroci spoznajo s smučmi in skozi igro poskušajo uspešno osvojiti prvo smučarsko znanje. Smučarsko šolo pa sestavljajo otroci, ki imajo že osvojene osnove smučanja in samostojno smučajo pod vodstvom smučarskega učitelja. Uspešnejše otroke bomo z veseljem vključili v tekmovalne sekcije. Veselje na snegu se tako za večino izmed njih šele začne. Vse dodatne informacije dobite na www.koala-sport.com ter na telefonu 041-791-888.

ŠD Koala

PROGRAM PLANINSKEGA DRUŠTVA POLŽ ZA LETO 2004

marec	NANOS
april	BLEGOŠ
maj	KOFCE - KLADIVO - ŠIJA
junij	KRN
julij	KOČNA
avgust	ŠKRLATICA
september	RADUHA
oktober	DEBELA PEČ

TRADICIONALNI POHODI V LETU 2004

marec	JURČIČEV POHOD
marec	ZIMSKI VZPON NA SNEŽNIK
marec	VIRIDIN POHOD
maj	STIŠKI POHOD
september	TRUBAR - LEVSTIK - STRITAR
oktober	LAVRIČEV POHOD
november	OD LITIJE DO ČATEŽA

Dodatne informacije dobite na naslovu:
PD Polž, Mestni trg 21, Višnja Gora
e-mail: pd_polz@email.si

Kontaktne osebe:

Roman Tratar	041 387 801
Kristijan Bašar	031 566 443
Rok Kastelic	041 751 238

Medobčinska zimska liga mali nogomet**VSE NAŠE EKIPE IGRAJO V 1. LIGI**

Prvi del medobčinske zimske lige se je končal, vse ekipe iz naše občine pa so se uvrstile med 10 najboljših, ki igrajo v 1. ligi. Ostalih deset ekip igra v 2. ligi.

Po prvih petih krogih drugega dela (rezultati tekem, ki so jih ekipe odigrale z nasprotniki iz iste skupine v 1. delu so že upoštevani v 2. delu) pa so igralci KMN Bomax na 1. mestu, Mizarstvo Trunkelj Krka na 4., TRM Filtri so 8., Višnja Gora pa 9. A do konca so še 4 krogi in zgodi se lahko še marsikaj. Zdi se, da bo boj za prvo mesto potekal le med dvema ekipama, medtem ko je boj za 3. mesto še povsem odprt za skoraj vse ostale ekipe.

1. LIGA – TRENUTNA LESTVICA (po 25. 1. 2003)

	število tekem	zmage	remiji	porazi	TOČKE	dani goli	prejeti goli	gol razlika
1 KMN BOMAX	5	5	0	0	15	27	7	20
2 RAČNA	5	4	1	0	13	24	12	12
3 KMN KOT	5	2	2	1	8	13	18	-5
4 MIZARSTVO TRUNKELJ KRKA	5	2	1	2	7	16	16	0
5 MOLECULA-STREET	5	1	3	1	6	8	7	1
6 INŠTALACIJE KOSEC&JAKA BAR	5	1	2	2	5	19	17	2
7 PROPALICE	5	1	2	2	5	20	19	1
8 TRM FILTRI	5	1	1	3	4	13	22	-9
9 VIŠNJA GORA	5	1	1	3	4	10	19	-9
10 ŠD MIX	5	0	1	4	1	13	26	-13

Andrej Cevc in Simon Bregar

NAJ ŠPORTNIKI OBČINE IVANČNA GORICA V LETU 2003

Decembrski izbor najboljših športnikov in ekip je bil združen s svečanostjo pred dnevom samostojnosti, zato je uvodni govor pripadel gospodu županu Jerneju Lampretu. Po uvodnih besedah in pevski točki pa se je začela podelitev.

Med deklicami je najboljša športnica postala atletinja Maša Ceglar zaradi izjemnih uspehov v teku na 1000 metrov - postavila je nov šolski rekord - in krosu.

Med dečki sta priznanje prejela David Hočevar in Damir Ljutič. David si ga je zaslužil s prvim mestom na področnem in drugim na državnem prvenstvu v metu žogice. Damir pa je priznanje dobil za osvojeni prvi mesti v karateju v kategoriji starejših in mlajših dečkov. Športnik leta v kategoriji dečkov je postal strelec David Božjak, ki je v ligaškem tekmovanju prve državne lige enkrat zmagal, enkrat pa osvojil drugo mesto. Ob tem je na pokalu Strelske zveze Slovenije osvojil drugo, na državnem prvenstvu pa šesto mesto.

Med mladinkami je priznanje prejela nogometašica Andreja Rus, kapetanka drugouvrščene malonogometne ekipe v zimski ligi. S šest-

si je ta naslov zaslužila s prvim mestom v borbah na prvem sankukai pokalnem tekmovanju in drugim mestom na drugem sankukai pokalnem tekmovanju za mlajše in starejše mladinke ter članice.

Športnik občine za leto 2003 med

člani je postal Uroš Šparl, "zaščitni znak" RK SVIŠ, za katerega igra že 12 sezon. Svoj klub je v prejšnji sezoni popeljal tudi v 1. B-ligo, kar je največji uspeh SVIŠ-a doslej.

Med šolskimi ekipami je priznanje

tekmovanje, kjer je osvojila odlično peto mesto. Šolska ekipa leta je postala rokometna ekipa SŠ Josipa Jurčiča, ki je zasedla peto mesto v državi.

V kategoriji klubskih ekip so priznanje za odlične športne dosežke dobile tri selekcije NK Livar: ženska nogometna ekipa, ekipa cicibanov U-10 in člansko moštvo. Dekleta U-16 so osvojila drugo mesto v državi v malem nogometu, prav tako so bila druga po jesenskem delu prvenstva, tri nogometašice pa so članice reprezentance U-19. Ekipa cicibanov je osvojila prvo mesto v jesenskem delu prvenstva, člani pa so bili v 2. SNL po jesenskem delu peti. Ekipa leta v občini za leto 2003 je postala članska ekipa RK SVIŠ, ki se je suvereno, s samimi zmagami in le enim remijem uvrstila v 1. B-ligo, kjer ji kaže odlično, saj je po jesenskem delu druga na lestvici. Odlično delo z mlajšimi ekipami pa

so lani dokazali kadeti s četrtnim mestom na državnem prvenstvu.

Franc Retar je prejel priznanje za zaslužnega športnega delavca za svoj prispevek v AMD Šentvid pri Stični. Med drugim so pod njegovim vodstvom v Dolini pod Kalom zgradili tudi dom, sicer pa je že 33 let član upravnega odbora AMD.

Nazadnje pa je žirija podelila tudi posebno priznanje NK Livar, ki je lani praznoval 30-letnico delovanja.

Prireditev, ki jo je povezoval Sašo Sever, je popestrila vokalna skupina deklet pod vodstvom Bojane Kek, prisotne pa so navdušili tudi mladi plesalci iz OŠ Stična, ki jih vodi Slavka Trnovšek. Ana in Janja sta nam zaigrali na flavto, Franci in David pa sta prikazala nekaj elementov samoobrambe. Svečanost je bila lep uvod v zadnje dni koledarskega leta, vsem nagrajenim pa iskreno čestitamo in jim želimo podobnih uspehov tudi v letu 2004.

Lojze Grčman

najstimi goli je bila tretja strelka prvenstva, poleg tega pa je še članica slovenske reprezentance U-19. Športnica leta med mladinkami je postala Špela Koščak, ki je na regijskem tekmovanju med posameznicami osvojila prvo mesto v 3. ligi in s 583 krogi postavila rekord 3. lige. Na državnem prvenstvu prve lige je skupno osvojila drugo mesto, z reprezentanco pa je nastopila tudi na evropskem pokalu v Muenchnu, kjer pa je zaradi okvare puške osvojila 32. mesto.

Naslov najboljšega športnika med mladinci je pripadel motokrosistu Damjanu Smrekarju, ki je v kategoriji do 125 ccm osvojil skupno četrto mesto, zmagal na pokalu Motorex in na juniorskem evropskem prvenstvu osvojil 13. in 14. mesto.

Najboljša športnica med članicami je postala karateistka Tanja Kralj, ki

za odlične športne dosežke prejela atletska ekipa dečkov OŠ Stična, ki je osvojila prvo mesto na področnem tekmovanju in se uvrstila na državno

ROKOMETNO DOGAJANJE

Konec koledarskega leta je vedno priložnost za pogled nazaj in podelitev različnih priznanj. Tako je tudi v naši občini, kjer niso pozabili na izjemne uspehe SVIŠ-a v pretekli sezoni. Člansko moštvo je prejelo priznanje za najboljšo ekipo v občini, kapetan Uroš Šparl pa je bil proglašen za najboljšega športnika. S temi laskavimi nagradami so rokometashi potem odšli na zaslužen počitek.

Vendar pa so kilogrami, ki so jih pridobili v prazničnih dneh, že davno zamenjali agregatno stanje, saj se SVIŠ že nekaj časa zagnano pripravlja na drugi del sezone. Spanje na lovorikah (beri: drugem mestu po jesenskem delu) gotovo ne pride v poštev, zato so treningi kvalitetni in naporni. Strokovni štab se namreč dobro zaveda, da bo le trdo delo prineslo možnost boja za zgornjo polovico lestvice, kar je cilj SVIŠ-a. Ekipa se je zato v premoru okrepila z Alešem Štormanom, sicer Celjanom, ki je nazadnje igral v Gorišnici. Aleš igra na mestu krožnega napadalca, odlikuje pa ga predvsem igra v obrambi. Z novimi soigralci je odigral tudi že dve prijateljski tekmi: SVIŠ je zanesljivo premagal Krim in Cerklje.

Aktivna je tudi kadetska ekipa, ki nastopa v eni od dveh polfinalnih skupin državnega prvenstva. V vsaki skupini nastopa osem ekip, najboljši dve pa se uvrstita na zaključni turnir. Kadeti so nadajevanje tekmovanja začeli odlično, saj so visoko, s 14 goli razlike, premagali Trimo in remizirali s Koproj z golom v zadnji sekundi.

Tudi kadeti so pred tem delom tekmovanja dobili pomembno okrepitev. To je Dejan Strojjan, odlični zunanji igralec, ki ga je SVIŠ-u za polovico sezone posodilo Grosuplje. Dejan je na prvih tekmah že dokazal, da bo izjemna pridobitev za SVIŠ v boju za ponovitev lanskih uspehov.

Lojze Grčman

11. ROKOMETNI DAN

Prirejanje rokometnih maratonov ima v SVIŠ-u že dolgoletno tradicijo. To je vsako leto dan, ko se v dvorani ŠC zberejo številne ekipe vseh generacij iz vse Slovenije. V celodnevem rokometnem dogajanju so v ospredju sproščenost, druženje in dobra volja, pa tudi za ljubitelje kulinarčnih užitkov se kaj najde.

Letos pa je bilo žal nekoliko drugače. Na 11. rokometnem dnevu so zaradi težav z dvorano nastopile le klubске selekcije. Tako so se med sabo najprej pomerili kadeti in starejši dečki, nato mladinci in člani, na koncu pa še veterani, okrepljeni z nekaterimi mlajšimi močmi.

Skrajšani program pa udeležencem nikakor ni vzel veselja do igre, kar je za prave športnike najpomembnejše. Prvemu delu je nato sledil še "podaljšek" z golažem v lovski koči na Goričici, kjer so vodstvo, igralci in prijatelji kluba v prešernem vzdušju proslavili izvrstno rokometno jesen.

Lojze Grčman

Srednješolska športna tekmovanja

ROKOMETAŠEM ŽAL NI USPELO

V petek, 23. januarja 2004, smo v Ivančni Gorici gostili enega od štirih četrtfinalnih turnirjev v rokometu za dijake srednjih šol. Poleg domače ekipe, ki je bila ena od favoritov za napredovanje med najboljših 8 ekip v Sloveniji, so si ta cilj poskušale izboriti še naslednje ekipe: ŠC za pošto, ekonomijo in telekomunikacije Ljubljana, Gimnazija Bežigrad Ljubljana in ETRŠ Brežice.

Tekmovalni sistem je tak, da se v prvem krogu po dve in dve ekipi pomerita med sabo na osnovi žreba. V drugem krogu, ki je odločilen za napredovanje, pa se pomerita med sabo zmagovalce prve tekme 1. kroga in poraženec druge tekme 1. kroga in obratno. Zmagovalca obeh tekem 2. kroga se uvrstita v nadaljnje tekmovanje med 8 najboljših ekip v Sloveniji.

Rezultati tekmovanja:

1. krog:

1. tekma: SŠ Josipa Jurčiča Iv. Gorica : ŠC PET Ljubljana 21 : 10
2. tekma: Gimnazija Bežigrad Ljubljana : ETRŠ Brežice 27 : 26 - po kazenskih streljih

2. krog:

1. tekma: SŠ Josipa Jurčiča Iv. Gorica : ETRŠ Brežice 14 : 15
2. tekma: Gimnazija Bežigrad Ljubljana : ŠC PET Ljubljana 17 : 15

V polfinale sta se torej uvrstili ekipi ETRŠ Brežice in Gimnazija Bežigrad Ljubljana. Žal tokrat našim to ni uspelo, čeprav je ostal vtis, da bi se to moralo zgoditi, saj imamo odlično generacijo igralcev, kar se je pokazalo v 1. tekmi.

Simon Bregar

Gospodinjska stran

PUSTNO RAJANJE ...

*Hopsasa, risasa
pustna nedelja -
lan sem bil špeha sit,
letos pa zelja...*

*Da bo debela repa in
korenje,
mora biti na pusta
norenje.*

Značilne beneške maske ter Kurenti - značilna slovenska maska in edini do danes ohranjen maskerni lik, katerega oprava je izdelana iz domačih, na kmetiji razpoložljivih odpadnih materialov

Na pusta so veliko jedli in pili. Veselili so se ga tako mladi kot stari. Eni zaradi norčij, drugi pa, ker so lahko spet kaj dobrega pojedli. Ženske so si vzele čas za peko in kuho pustnih jedi. Za pusta so ponavadi pekle ocvirkovo potico (špehovko), krofe z domačo češpljevo marmelado, ocvrte miške, flancate ...

Dnevi od četrta do torka so bili namenjeni otrokom - za mali pust. Torek je bil rezerviran za odrasle. Od hiše do hiše so hodili voščit srečo. Nabirali so klobase, suho meso, jajca, mošt, krofe, ocvirke ...

Nekoč so se maskirali izključno moški; prvotno je šlo za obrede z mitološko in ontološko vsebino. V stoletjih je postala ta podoba izkrivljena, nekdanjo vrednost je zamenjala nevednost, tako da je vse skupaj prešlo v burko. Vseeno pa je tudi pri nas v pustnih šegah mogoče opaziti vrsto poganskih magičnih prvin, s katerimi so skušali in še skušajo ljudje vplivati na naravo. Pustno rajanje naj bi odganjalo zimo in vplivalo na rodovitnost v prihajajočem letu.

Ob kolinah so za pustni čas pripravili svinjsko glavo ter jo sušili celo ali presekanano na pol. Iz glave so lahko skušali "suho župo", prav pa je prišla tudi pri kuhanju ješprenja, zelja, repe.

V pustni jedilnik sodi tudi suh jezik.

Renske blazinice

Sestavine:

75 g surovega masla, 50 g sladkorja, zavojček vaniljinega sladkorja, jajce, droben ščepec soli, 2 žlici ruma, 250 g moke, 4-5 žlic mleka, maščoba za cvrenje.

Priprava:

Maslo stopimo na slabem ognju, potem damo maščobo v skledo in pustimo, da se malo ohladi. Vanjo zamešamo sladkor, vaniljin sladkor, sol, jajce in rum. Primešamo še moko in toliko mleka, da dobimo voljno testo. Testo razvaljamo v tanko ploščo. S kolescem ga razrežemo na trikotnike. V veliki posodi segrejemo maščobo za cvrenje in spečemo blazinice. Ocvrte blazinice položimo na debelo plast kuhinjskega papirja, da se odcedijo. Posujemo z mletim sladkorjem.

Kako so se včasih za pusta mastili ...

Tradicionalna dolenska jed v zimskem času je prav gotovo tudi svinjska pečenka ter zelje ali repa z ocvirki. Ker je zdaj ravno čas kolin in pustni čas, vam bom razkrila, kako so včasih na kmetih pripravljali zelje s podmetom. Prav gotovo ga ponekod še pripravljajo na ta način, vendar se mnogi raje odločimo za bolj zdravo pripravo in uživanje te, z vitamini polne vrtnine.

Kislo zelje s podmetom na stari način

Kislo zelje ali repo so skušali v slani in zabeljeni vodi z dodatkom popra in česna. V zelju se je kuhal tudi kos prašiča (koža, jezik, hrbet). Zelje in repo so odcedili in zabelili s prežganjem, ki so ga pripravili iz masti, česna in moke.

Poleg so seveda ponudili vse mesne dobrote, ki se jih pripravi v času kolin.

Zelje in repa pričata o enolični prehrani. Sadike zelja so včasih vzgajali v zevniku, nakar so jih posadili na njivo. Oboje so kuhali vsak dan, v črnem železnem ali lončnem loncu je bilo vedno na razpolago eno ali drugo. Včasih so rekli tudi kolobariti, kar je pomenilo, da so jedli en dan zelje in krompir; drugi dan zelje in fižol, tretji dan repo in krompir, četrty dan repo in fižol.

Svinjska pečenka

Pečenka je okusnejša, če se peče s kostmi vred. Meso osolimo, natremo s poprom, kumino in česnom. Ob strani v pekaču dodamo malo vina ter lovorov list in pečemo v ogreti pečici na 200 °C približno 1 do 2 uri. Pečenko med peko polivamo s sokom, ki ga spusti meso.

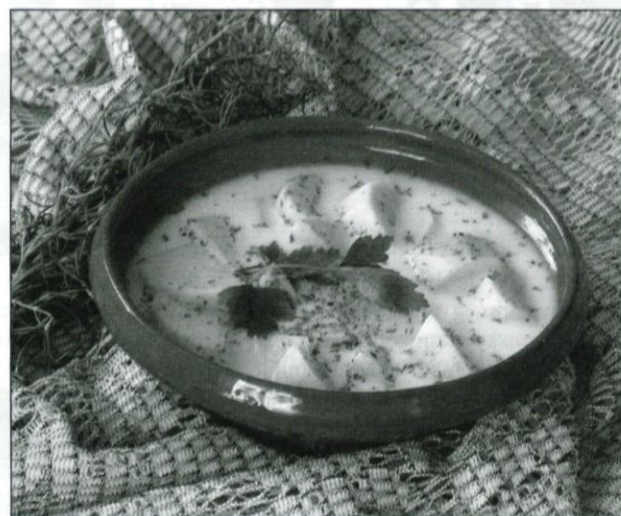
PEPELNIČNA SREDA

Po pustnem torku nastopi pepelnična sredo, čas, ko se začne post. Za pepelnico skuhamo joto in jo zabelimo z oljem, zraven lahko ponudim omleto z marmelado. Lahko postrežemo tudi s fižolovo juho, prežganko, zelo pogosto pa pripravimo tudi ribe. Včasih so post spoštovali do velike noči. V tem času ni bilo plesov in ne zabav.

Potegnjeno iz pozabe: Zaroštan krompir

Poseben običaj na pepelnico je bil vlečenje ploha. Dekleta, ki so se približevala tridesetim, pa niso bila oddana, so morala fantom na vasi nekaj plačati ali pa so morala vleči ploh. Nanj je bila pritrjena slamnata lutka. Po končanem vlečenju so ploh prodali na dražbi, lutko pa vrgli v vodnjak. Kupnino so, kot se spodobi, zapili na naslednjem plesu.

Zaroštan krompir (kmečka vsakdanja jed) pripravimo tako, da v slanem kroju skuhamo koščke krompirja, nato ga zabelimo s prežganjem, ki ga pripravimo iz masti, čebule, česna in moke. Dodatek moke jed zgosti, dodatek kisa pa naj bi prispeval k boljšemu okusu.

Dolenska smetanova juha s proseno kašo

Vodo malo solimo in vanjo zakuhamo 10 dag oprane prosene kaše. Vre naj vsaj 15 minut. Dodamo vsaj 3 dl kisle smetane, začинimo z malo kumine, belim poprom, lovorovim listom. Smetanova juha s proseno kašo je zelo diabetična juha.

Nasveti:

- Ko polagamo v vročo maščobo na žlici zajeto testo - pri pečenju mišk - moramo žlico za trenutek podržati v maščobi, da se tako testo hitro loči od žlice.
- Hkrati ne smemo peči preveč mišk, ker se sicer maščoba preveč peni in lahko prekupi čez rob.
- Maščoba za cvrenje krapkov je dovolj segreta, ko se ob palčki, ki jo vtaknemo v segreto olje, dvigajo mehurčki.
- Uporabljeno maščobo za cvrenje ohladimo in jo precedimo s kuhinjskim papirjem. Spravimo jo na hladno in uporabimo pri naslednjem cvrenju. Maščobo za cvrenje lahko uporabimo največ šestkrat.

Za gospodinjsko stran tekst in foto Nataša ERJAVEC

NAGRADNA KRIŽANKA

Kupček rešenih križank v našem uredništvu je naraščal iz dneva v dan. Izmed rekordnega števila prejetih križank smo pod budnim očesom stroge komisije izžrebali srečno nagradenko, ki je poslala pravilno rešeno križanko. Nagrado, ki jo podarja Zlatarstvo Tadena, prejme Tatjana Mikec, Stična 4, 1295 Ivančna Gorica.

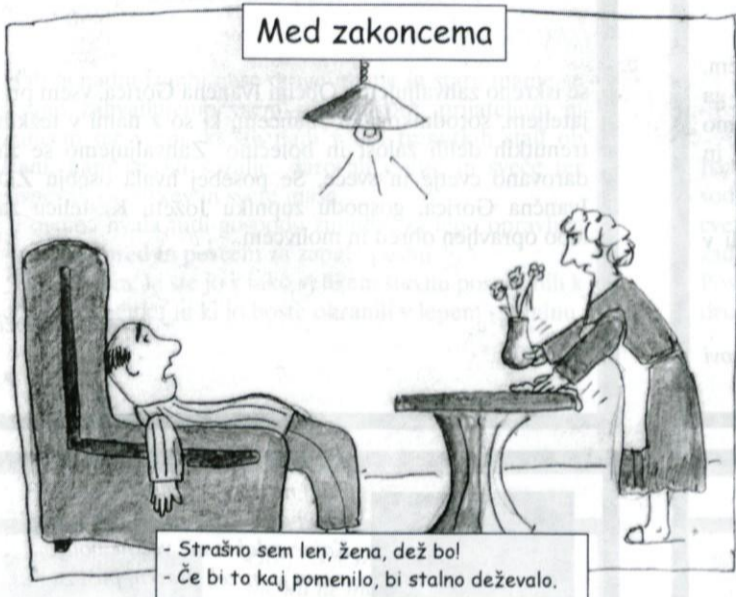
Čestitamo!
Tudi v januarski številki Klasja smo vam pripravili nagradno križanko. Pravilno rešeno pošljite na naslov uredništva: Časopis Klasje, Ulica II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica do 19. februarja 2004. Ne pozabite pripisati vašega naslova in davčne številke.

Nagrado tokrat podarja Frizerstvo Lili Vrhovec s.p. in sicer moško striženje z relaksacijsko masažo vratu in lasišča.

FRIZERSTVO LILI

ILUSTRIRANI ŠALI

AVTOR MARKO BOKALIČ		NESLO- ZNOST	ZDRAVNIK ZA OČESNE BOLEZNI	IGRALEC SUPER- MANA (CHRIS- TOPHER)	VLADO KRESLIN	TOK ZA OČALA	LAHKO- MISELNEŽ PREJSNJE IME VASI SVETI VID	OZNAKA KOPRA		NAREČJE	DELAVEC V APRETURI	ZEMLJINA ZA PRIDO- BIVANJE KOVINE		UPAD ČLANSTVA BOSANSKO- HRVAŠKA REKA		ZGOLJ		KOLIČINA, KI SE MERI S TEHTNICO		LUČAJ		DELOVNE OKROČINE		VEČJI KRAJ PRI CERKNICI		POLJSČINA, KI RODI ZRNJE		IZRAEL. PARLA- MENT		OTROŠKO ORODJE																					
ZAHODNI SKANDI- NAVCI		DENAR V OBTOKU		PLESNA FIGURA PRI ČETVORKI		MITOL. BIVALIŠČE UMRILIH		RUSKI NOGOM. TRENER ROMANCEV		TINA MAZE		URADNI SESTAV- LJAVEC PRAVNIH LISTIN		PEVEC DRAGO- JEVIC		VRTNA ZELE- NJAVA, KI SE JE SUROVA		TANGENS		PEVEC COCKER		IZTOK WINKLER		STOPNJA, RAVEN		TEHNIČNA NAPRAVA		SPLOŠNI PRAVNI AKT		RIMSKO MITOL. POD- ZEMLJE		OBZOBNO TKIVO FR. IZDE- LOVALEC KLAVIRJEV		NEM. SMUC. SKAKALEC THOMA ROCKER SANTANA		IT. GRAD POKORE V APENINIH KRAJ POD SLAVNIKOM		V ČRNO OBLEČEN PRIPADNIK MLAJŠE GENERACIJE		BOKSAR. BORISČE HRVAŠKI NAFTAR		ERVIN ČURLIČ		DELAVEC V PIVOVARNI		SIMON JENKO		EGIPČAN. STVARNIK SVETA TIŠINA		ANG. GLED. IGRALEC (EDMUND)	
BRŠKI BOG LJUBEZNI		KAR NAM KDO DA ZASTONJ		KRAJ MED DOLINAMA VIPAVE IN BRANICE		PRISTA- NIŠČE V JEMNU		ŠEFINJA RAZVEDRILNEGA PROGRAMA NA TV (MIŠA)		DISKOVNI OPERACIJSKI SISTEM ZA RAČUNALNIK		KRAJ PRI MOJSTRANI, ZNAK PO JAKOBU ALJAŽU		BRUGO NALVEČJE JAPONSKO MESTO		VSAKA OD OBEH PLATI LISTA		EMIL NAVINŠEK		KRAJ PRI MOJSTRANI, ZNAK PO JAKOBU ALJAŽU		BRUGO NALVEČJE JAPONSKO MESTO		VSAKA OD OBEH PLATI LISTA		EMIL NAVINŠEK		KRAJ PRI MOJSTRANI, ZNAK PO JAKOBU ALJAŽU		BRUGO NALVEČJE JAPONSKO MESTO		VSAKA OD OBEH PLATI LISTA		EMIL NAVINŠEK		KRAJ PRI MOJSTRANI, ZNAK PO JAKOBU ALJAŽU		BRUGO NALVEČJE JAPONSKO MESTO		VSAKA OD OBEH PLATI LISTA											

KVIZ

1. Kateri vitamin nas najbolj varuje pred gripo in podobnimi obolenji?

- a) vitamin B
- b) vitamin E
- c) vitamin C
- d) vitamin K

2. Kje so pri nas najboljši lehnjakovi slapovi?

- a) na potoku Bukovica
- b) na reki Temenica
- c) na potoku Kosca

3. Kateri rastlini pravimo tudi škrbinka?

- a) regratu
- b) radiču
- c) ohrovtu

4. Kako se je pri naših poganskih prednikih imenoval obredni kruh?

5. Katera veda spada h geologiji?

- a) kristalografija
- b) anatomija
- c) genetika

6. Kdo v cerkvi dela družino svete- mu Damjanu

- a) sveti Ahacij
- b) sveti Pankracij
- c) sveti Kozma

7. V kateri pesniški zvrsti je bil Prešeren največji mojster?

- a) v baladi
- b) v romanci
- c) v sonetu

Rešitve iz prejšnje številke: 1.b, 2.a, 3.c, 4.devet, 5.a, 6.b, 7.b.

SMEŠNICA

Prikupno dekle po cesti žene psa. Mimoidočemu fantu je bila mladenka všeč, zato je pripomnil: "Tako rad bi šel z vami namesto vašega psa." "Ne vem, če bi vam ugajalo. Pravkar ga namreč peljem k veterinarju, da mu bo skrajšal rep."

UGANKE ŠALJIVKE

1. Katero tele je tako glasno, da ga slišimo na drugi konec Slovenije?
2. Kje je sladkor najslajši?
3. Za koliko je prst manjši od prstana?
4. Kateri mož ne prenaša toplote?
5. Kateri slikar najhitreje napravi sliko?

ODGOVORI: 1. tele-fon 2. na jeziku 3. za dve črki 4. sneženi 5. ogledalo

ULTRA LAHKA KRIŽANKA

(s posebnim popustom samo za bralce Klasja)

V osenčenem navpičnem stolpcu nam bo pojasnila, kaj veselemu decembru sledi v januarju.

L									
		U							
S									
M		Č							
				S					
	O							T	
						V			

Vodoravno 1. gradbeno orodje, 2. listnato drevo, 3. brezvodje, 4. vlaga
5. travniško orodje, 6. ledvica, 7. jutranja pijača

DAN SE IZTEKA,
TI SI SONCE POSLAL POČIVAT.
TUDI JAZ SEM UTRUJENA.
TO JE ZNAMENJE,
DA ODNEHAM IN GREM SPAT.

ZAHVALA

V 83. letu se je poslovila od nas naša mama

MARIJA BERČON

po domače GREGORČEVA MAMA
dolgoletna gospodinja na Kmečkem turizmu Obolno

Iskrena hvala vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za izrečena osebna in pisna sožalja, za darovane sveče in prispevke namesto cvetja za dograditev mrliške vežice ob pokopališču v Javorju nad Bogenšperkom, kjer mama tudi počiva v družinskem grobu.

Posebno zahvalo izrekamo družini Perpar za popolno organizacijo pogreba, g. župniku Marjanu Lampretu in p. Avguštinu Novaku za lep cerkveni obred, pevcem - njenim sorodnikom iz Šmartna - za čudovito petje pri pogrebu in v cerkvi ter govornikoma g. Štefanu Mandlju in g. Justinu Berčonu.

Iskrena zahvala pa velja vsem, ki ste prišli v tako velikem številu na pogreb, ter mnogim, ki še vedno obiskujete njen zadnji dom in ji prižigate sveče.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta in dedija

ALOJZA ROGLJA

iz Ivančne Gorice

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, dobrim prijateljem, sosedom in znancem, ki ste se mu poklonili in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo gospodu župniku Jožetu Kastelicu, družinama Svetin in Kamnikar ter pevcem iz Šentvida.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

Odšel si za vedno,
odšel brez nas.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi brata in strica

JOŽETA VIDICA

Stantetova 3, Ivančna Gorica

se iskreno zahvaljujemo Občini Ivančna Gorica, vsem prijateljem, sorodnikom in znancem, ki so z nami v težkih trenutkih delili žalost in bolečino. Zahvaljujemo se za darovano cvetje in sveče. Še posebej hvala osebju ZD Ivančna Gorica, gospodu župniku Jožetu Kastelicu za lepo opravljen obred in molivcem.

Vsi žalujoči

Če bi lahko ti pomagali,
ne bi zdaj ob grobu stali.
Ne ljubezen ne solze
tebe, mama, več ne prebude.
Zato te v srcih ohranimo
in večni mir ti zaželimo.

V 84. letu starosti se je tiho poslovila od nas
draga mama, stara mama, tašča, teta in prababica

ANA JAKOPIČ

roj. MIKLAVČIČ
Bebrova iz Brezovega Dola

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani, izrazili sožalje, darovali sveče, cvetje in za svete maše.

Zahvaljujemo se ambruškemu župniku g. Antonu Zajcu za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem cerkvenega zbora pod vodstvom Cirila Hočvarja st.

Posebna zahvala patronažnim sestram in negovalkam iz Zdravstvenega doma Ivančna Gorica za nesebično pomoč in nego v času hude bolezni.

Žalujoči vsi njeni

Zdaj ne trpiš več, dragi Toni,
zdaj počivaš.
Kajne, zdaj te nič več ne boli;
a svet je mrzel, prazen, pust za nas,
odkar te več med nami ni.

Na pragu 70 let svojega življenja nas je za vedno zapustil

TONI ORAŽEM

iz Ivančne Gorice, Stantetova 3
oskrbovanec Doma upokojencev Domžale

Na njegovo zadnjo pot smo ga pospremili v torek, 13. januarja 2004, v ožjem družinskem krogu na pokopališče v Stični.

Hvala vsem, ki ste bili z nami v teh težkih trenutkih in nam stali ob strani. Posebej se zahvaljujemo osebju Doma upokojencev Domžale za nesebično pomoč ob njegovi težki bolezni, in tudi vsem, ki ste darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala g. župniku Jožetu Kastelicu za sočutne besede in opravljen pogrebni obred.

Vsi njegovi, ki ga ne bomo nikoli pozabili

ZAHVALA

V 71. letu življenja nas je nenadoma zapustil dragi mož, ata in stari ata

FRANC OKORN - DRMOŽENSKI

iz Stične 72

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od njega in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Še posebej se zahvaljujemo Podržajevim za nesebično pomoč, dr. Meti Čampa in sestri Nadi za skrb in nego, podjetju Reševalec in dializnemu centru Nefrodial.

Zahvala gre tudi kaplanu p. Maksimiljanu za lepo opravljen pogrebno mašo in šentviškim Slavčekom za občuteno petje.

Žalujoči vsi njegovi

Tam, kjer naša pot konča se,
čudovita je svetloba,
z njo nekoč se zliješ v eno
in temo premagaj groba.

ZAHVALA

V 79. letu starosti je zaspala naša draga mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA ZAMAN

z Mleščevega 8, Ivančna Gorica

Vsem sorodnikom, sosedom in znancem se za izrečena sožalja, darovane sveče, cvetje, darove za cerkev in svete maše iskreno zahvaljujemo.

Posebna zahvala g. župniku Jožetu Kastelicu za čuteč pogrebni obred.

Zahvaljujemo se tudi predsednici Društva upokojencev Ivančna Gorica ge. Ljubi Štrubelj za lepe poslovilne besede, pevskega zbora Stična in Jožetu Petku ml. za odigrano Tišino.

Sin Anton z družino

Umreti moram, da bom večno živel
v ljubezni, ki nikoli ne ugasne.

(Phil Bosmans)

V 90. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

FRANČIŠEK KOTAR

z Glogovice 24

Iskrena hvala vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, prispevke za svete maše in dober namen ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Še posebej se zahvaljujemo dr. Janezu Zupančiču, ki je bedel nad njegovim zdravjem, ter patronažnima sestrama Mateji in Mari.

Hvala molivcema Mileni in Feliksu Klemenčičevima, župniku Kerinu za obiske na domu in lepo sveto mašo, cerkvenemu pevskega zboru in Perparjevim.

Žalujoči domači

ZAHVALA

V 82. letu starosti je tiho odšla od nas in nas za vedno zapustila

ANGELA KOŠAK

po domače Kramparjeva iz Trebeža

Ob nenadni izgubi naše drage mame in stare mame se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste nam v teh trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter prispevali za cerkev in svete maše.

Prisrčna hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem za zapete pesmi.

Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku in ki jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni

*Bolečina in praznina je ostala,
smrt nam je mamo k atu odpeljala.
Bog želel je tako, da trpljenje se
končalo bo.*

*Mirno in spokojno je zaspala,
svoj križ z ramen je dala,
nam pa za vedno v lepem spominu
bo ostala.*

ZAHVALA

V 70. letu nas je zapustila naša draga
mama in stara mama

ANA MIKELJ

iz Bukovice 32

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, cvetje, sveče, darove za svete maše in spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala velja g. župniku Marjanu Lampretu, družini Perpar ter g. Štefanu Mandlju za lep govor.

Vsi njeni

*Saj ni rečeno, da te ni;
če tvojega glasu ni več,
beseda tvoja še živi,
za vedno ti med nami si!*

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustila draga
mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA KAHNE

iz Čagošč 12
Šentvid pri Stični

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče, za dobre namene in svete maše ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala tudi osebju ZD Ivančna Gorica. Iskreno se zahvaljujemo gospodu župniku za lepo opravljen obred in pevcem za odpete pesmi.

Vsi njeni bližnji

*Gospod je moj pastir,
nič mi ne manjka.
(PS 23)*

ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je za vedno zapustil
naš dobri brat in stric

JOŽE STRUNA

iz Valične vasi 18

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sovaščanom, prijateljem, sodelavcem iz IMP-ja in vsem znancem, ki ste se prišli posloviti od njega v mrliško vežico, vsem, ki ste darovali svete maše zanj, vsem, ki ste namenili darove za farno cerkev, vsem, ki ste prinesli cvetje in sveče, vsem, ki ste mu namenili molitve in lepe misli, in vsem, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot.

Posebna zahvala župniku g. Francu Vidmarju in g. Jožetu Plutu za občuteno vodeno pogrebni obred.

Lepa hvala številnim gasilcem iz gasilskih društev Zagradec, Ambrus, Korinj in Krka za ganljivo slovo, posebej pa gasilcem pogrebnikom.

Iskrena hvala zagraškim pevcem in zborovodji ter organistu Robiju Kohku za doživeto zapete pesmi, govorniku Slavku Blatniku pa za vse spoštljive besede, ki jih je izrekel v imenu KS Zagradec.

*Žaljujoči: brat Lojze
in sestri Micka ter
Kristina z družinami*

*Odšel si tja, ker ni solza,
ker ni trpljenja ne gorja,
le trud in delo tvojih rok ostaja.*

ZAHVALA

Ob izgubi našega očeta

VIKTORJA ŽNIDARŠIČA

iz Radohove vasi 28

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala za vsa izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, prispevke za svete maše in dober namen.

Iskreno se zahvaljujemo zdravnikom ZD Ivančna Gorica, gospodu Koželju in župniku Kerinu za opravljeno sveto mašo, pevcem in družini Perpar.

Vsi njegovi

*Odhoda najdražjih ni moč preboleti,
v sebi resnici ne da se verjeti.
Celo ko resnica ti v dlani leži,
jo ves čas zanikaš, ker bridko boli.*

Vsem, ki ste pospremili najinega sina

MATEJA ŠEMROVA

1981 - 2003

na njegovi zadnji poti: sorodnikom, prijateljem, sosedom, sošolcem, ki ste s cvetjem prekrili njegov mnogo prerani grob, mu darovali sveče ter nama izrekli ustno in pisno sožalje, se iskreno zahvaljujemo.

Posebna zahvala velja Martini Sardoč, PHE Izola, dr. Klari Požar, gospodu župniku Jožetu Kastelicu, Milki, Brigiti, Andreji in Klemenu.

*Kjerkoli si zdaj, naj te sreča poišče,
v svetlobi naj tvoje bo zdaj bivališče.*

mami Jožica in oči Peter

"Pozimi pa rožice ne cveto"..., prav gotovo pa daje tudi okolica lokalu svoj pečat.

CENIK OGLASOV

v občinskem glasilu KLASJE

Naklada 4.800 izvodov, najmanj 14.000 bralcev. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Izdatek za oglas se šteje med materialne stroške.

KOMERCIALNI OGLAS

cela stran 105.600, polovica strani 66.220,
četrtnina strani 33.660, osmina strani 25.410,
šestnajstina strani 14.630

Oglas na prvi strani je za polovico dražji, v več barvah za 100%. Vsaka naslednja objava oglasa je cenejša za 5 %, do največ 30 %.

ZAHVALE

Velikost cca 50 cm² 3.300 SIT.

V cene ni vračunano oblikovanje in 20% DDV.

Za enkratno objavo oglasa ali zahvale plačate ob naročilu,
za serijsko objavo pa sklenemo pogodbo.

Uradne ure uredništva časopisa Klasje:

ponedeljek: 8^h - 11^h
sreda: 13^h - 16^h
petek: 8^h - 11^h

tel.: 01/786 94 00
fax: 01/786 94 01
e-mail:
klasje.casopis@siol.net

naslov:
Časopis Klasje
Cesta II. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

Nadvse pridni sodelavci v narodopisnem kotičku so celo leto trli etnološke orehe in tako pomagali ohranjati našo kulturno dediščino. Za to jim gre kajpak iskrena zahvala. Človek kar ne more verjeti, da imamo na sorazmerno majhnem prostoru za enak ali podoben predmet toliko različnih imen. To izrazno

1. BRUS: pripomoček za ostrenje različnih rezil; tudi vodni brus, nožni brus, brus na nožni pogon, brusni kamen, brus na gredo, brusec, ojstrnik, ostrec ...

2. SUŠILNICA: naprava za sušenje lanu in sadja; tudi sušilnica za sadje, sušilnica za lan, lanenska peč, sadjevska peč, tarilna peč, tarilna jama, tarilna hišca ...

3. KROVKA: krovna deska za poravnavanje škope na slamnati strehi; tudi krovna plazna, krovna deska (dila), krovska poravnava, krovčar, škuparca, krovski štosman ...

bogastvo je vsekakor zanesljivo znamenje samoniklosti in starodavnosti našega jezika in je prava poslastica za domiselne besedoslovce. Pohvaliti moram tudi tiste dopisnike, ki niso poznali imena, so pa nazorno opisali rabo upodobljenega orodja.

Delovni pripomočki prednamcev so razporejeni po številkah

4. GOBEC: sestavina petrolejke, ki omogoča boljše izogorevanje petroleja, kar daje več svetlobe (Izraz je lep primer posnemovalnega /oblikoličnega/ imena. V danju takih imen so bili naši predniki resnično domiselni). Ostala imena: smrček, klobuček, razpoček, gorilna kapca, ritka, ritovc, zijalo, kapca, plamenčnik, razpršilček, plinjavček (Zadnja tri imena niso povezana z obliko, temveč s funkcijo izdelka).

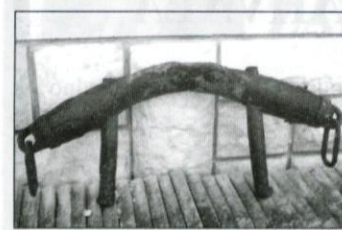

5. POVEZOVALNIK: zarezan in preluknjan klin za pritrdjevanje žrdi; tudi vrvnik, kavelj, žrdnik, kljuka, povezovalna kljuka, zijavc, zehovc, lakotnik ...

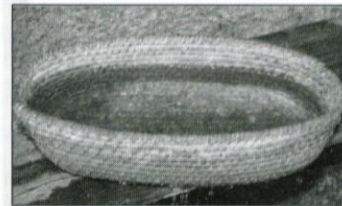

6. BRANAČ: pripomoček za rahljanje zorane zemlje; tudi enovprežna brana, klinovka, rahljača ...

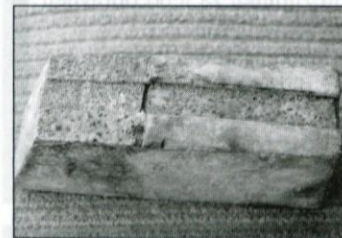
od 1 do 10, kakor so bili objavljeni v našem časniku. Priznati moram, da sem bil večkrat v zadregi, katero ime je "pravilno" in katero "manj pravilno".

7. ŽILO: starinski jarem za vleko voza z volovsko (govejo) vprego z natikanjem na čelo; tudi čelnik, žil, čelno žilo, jarm, ramen, zarožnik, jermiček, čelniček ...

8. ŠTRUČNICA: razpotegjen pehar iz slame in viter za vzhajanje testa; tudi pehar, štručnik, vzhajalnik, bede ...

9. ZOBLIČ: oblič za "oblanje" zobotrebcev. Delovni pripomoček je bil najtrši oreh za vse sodelavce našega kotička. To je tudi razumljivo, saj so to orodje prenehali uporabljati že pred prvo svetovno vojno. Pred nekaj desetletji so njegov delovni princip posneli sodobni stroji za izdelovanje zobotrebcev.

10. SLAMOREZKA: rezilo za poševno (ne krožno) rezanje živinske krme; tudi slamorezna kosa, slamorezka, rukarca, kosa za slamorezno trugo ...

MOJSTRI IZ PEKARNE

ČE GA BOŽAŠ, JE KRUH LEPŠI

"Mojster pek mora poznati vse faze priprave kruha, z delom in odnosom do kruha pa pokaže, da je tega naziva resnično vreden"

Naziv "mojster" je priznanje, ki je pekomo posebno v ponos. A kakšna je pot do njega? Janez Finc, mojster pek iz Pekarne Grosuplje je naredil prvi korak k temu pred štiridesetimi leti, ko je spekel svoj prvi hlebec.

Njegov mojstrski naziv je vse prej kot naključje, čeprav se je Janez Finc kot 17-letni fant v pekarnstvu znašel povsem po naključju. Poklic mu je do danes zlezel že povsem pod kožo, njegovo znanje pa je tako bogato, da ga lahko posreduje mladim pekovskim vajencem, ki pridejo v Pekarno Grosuplje. Kot mojster pek jih uči ročne priprave kruha, uvaja pa jih v vse faze priprave kruha in pekovskega peciva, predvsem pa jim skuša posredovati ljubezen do kruha in pekovskega poklica. "Učim jih, da se morajo delu posvečati in biti vestni, kajti to odlikuje dobrega peka", pravi Janez Finc. V šali pa dodaja, da moraš tudi kruh lepo pobožati, da bo na koncu lepši in boljši.

V pekarni opravlja še eno odgovorno delo. Kot vodja izmene usklajuje delo ostalih pekov, pogosto jim pomaga z nasveti in ves čas skrbi, da celotna proizvodnja poteka skladno z zahtevnimi živilskimi in tehnološkimi standardi. Pri delu večkrat sodeluje tudi s tehnologi, saj mu ti predstavljajo nove recepture, ki jih nato posreduje pekomo. Ročno delo se mu zdi zelo pomembno, saj verjame, da kruh naredijo dobre roke in ljubezen, zato je kar samoumevno, da sodi med peke, ki so spretni pri pripravi različnih pletenih izdelkov iz testa. Na delo v treh izmenah se je že povsem privadil, ob tem pa pripomni, da je tudi delo pekov precej lažje kot nekoč, predvsem zaradi najsodobnejše tehnološke opreme, ki jo imajo v grosupeljski pekarni.

Mojstru Janezu prostega časa ne primanjkuje. Takrat najraje gobari ali balina, nekoč je tudi kegljal. Zelo rad se odpravi na vikend, kjer skupaj z ženo skrbita za manjši sadovnjak in gojita jabolka in hruške. Ni ga lepšega kot so sadovi dela, ki ga opravlja s srcem, bi lahko zaključili skupaj z mojstrom, ko opazuje znanje mladih pekov ali pobira sadove s svojih sadnih dreves.

"V prostem času rad balinam in kegljam. V preteklosti smo s kolegi iz Pekarne Grosuplje v balinanju sodelovali v občinski ligi in večkrat tudi zmagali."

**Pekarna
Grosuplje**

Siva stran

Ljudje z začetka preteklega stoletja

[1900 - 1920]

ALOJZIJA MARINČIČ IZ ČAGOŠČ

V preteklih desetletjih sem velikokrat potoval po dolini potoka Bukovnice in se vsakič ozrl na prisojno reber čagoškega hriba, kjer leži vasica Čagošče.

Tedaj kajpak še nisem vedel, da tam domuje naša današnja slavljenska Alojzija Marinčič. Pa ni bila vedno ondi. Na svet je prišla daleč proč, za tremi gorami, v vasici z nenavadnim imenom Hohovica v gabrovski župniji.

Luč sveta je ugledala 26. maja 1912. Hovški oče Jože in mati Rozalka sta imela pet otrok. Alojzija je bila najstarejša, in kot kaže, najbolj trdoživa, saj je razen mlajše sestre Rozalke, ki še živi, vse ostale preživela.

V njenih zgodnjih letih je divjala prva svetovna vojska. Cesar je pod vojaško zastavo poklical tudi očeta Jožeta. Ko je ta po daljšem času prišel na dopust, ga mala Lojzka zaradi soldaškega gvanta sploh ni prepoznala. Tedaj je bilo tudi nekaj sreče: oče so se po štirinajstih dneh s težkim srcem poslovili in odšli nazaj

v vojaško kompanijo, a so bili po nekaj urah spet nazaj. Na železniški postaji v Litiji so namreč zvedeli, da je vojske konec in da gredo lahko domov.

Lojzka je tako kot večina drugih otrok pomagala pri delu na domačiji in hodila v šolo. Uspešno je opravila štiri leta obveznega šolanja in nato še dva ponavljalna letnika, kakor je bilo predpisano v tistih časih.

Ko je štela dobrih dvajset pomladi, je nekega dne šla s škafofom k studentu po vodo. Ravno takrat sta tja prihajala napojiti svoja konja dva neznanca fanta. Izmenjali so nekaj besed in se razšli. V nedeljo pa se je eden od njih oglasil pri Lojzkinem očetu in povedal, da bi se pri njihovi hiši rad oženil. Snubec je bil njen kasnejši mož Ignacij. Oče so o svojem bodočem zetu še malo pozvedeli, nato pa privolili. Ker je bila tudi Lojzka za to, so ji oče primaknili nekaj tavžentov dote in je odšla na nov dom v Čagošče. Pri tem velja omeniti še eno zanimivost. Ko je po poroki prevzela novo družinsko ime, se je zgodilo zanimivo glasovno naključje: v njenem dekl-skem primku Martinčič so izbrisali le eno črko, pa so dobili novo ime Marinčič.

V novem rodu je odraslo sedem otrok: štirje fantje in tri dekleta. Sin Jože z družino živi doma, ostali pa so šli po svetu. V svojem dolgem življenju je mama Alojzija prestala veliko težkih preizkušenj. Med zad-

njo svetovno vojsko je mina vpricho nje na njivi smrtno zadela njenega tasta. Potem pa so se nesreče kar vrstile: pred tremi desetletji je težko naloženi voz do smrti povozil moža Naceta, najstarejši sin Slavko je premiril na tujem v prometni nesreči, eden od njenih vnukov pa se je utopil v potoku. Naša slavljenska Alojzija je morala imeti zares trdno voljo do življenja, da je vse te tegobe prestala in ob trdem delu dočakala tako visoka leta.

Njeno rodovno drevo je lepo razraščeno. S pomočjo njenih domačih smo našli petnajst vnukov in deset pravnukov. Veseli jo, da je njena domača hiša lepo obljudena. Njen "kvartir" je v pritličju, sin Jože z družino živi v sredi, v najvišjem "štuku" pa si je uredil dom najmlajši rod.

Največja želja mame Alojzije je, da bi ostala do zadnjega primerno bistriga razuma in da bi še naprej lahko šla malo naokoli. Za sedaj lepo kaže. Ima izvrsten spomin, hodi okoli doma in pogosto obiskuje svoje domače v zgornjih hramih. Tudi k maši v šentviško cerkev pride, če je vreme primerno. Rada bere časopise, med njimi tudi domači časnik Klasje. Njena velika skrb sta tudi gredica in domača jata kokoši. Da bi le še dolgo bilo tako, ji vsi želimo od srca.

Klasjev Polde

Kje so tiste vodice, ki so včasih bile

NA OBISKU PRI DOPISNIKI

Občutek, da čas teče vedno hitreje, ima trdna tla. Kot bi trenil, se je zavrtelo leto 2003, kakor smo ga na kratko označevali, in že je prišel božični in prednovolletni december, ko se že vrsto let odpravim na pot s prazničnimi voščili in simboličnimi nagradami za zveste sodelavce v rubriki Iz zakladnice naših domov.

Čeprav so sredi decembra v nočeh tla že poledenevala in so se na oknih zarisovale ledene rože, sem se z veseljem pripravil na pot, vedoč, da bom po letu dni spet videl stare znance in prijatelje in se z njimi pomenil kaj prijetnega. Pričakovanje se mi je v polni meri izpolnilo.

Žreb je določil te bralce in bralce:

1. Marijo Vencelj iz Šentvida,
2. Danijelo Jermol z Vira,
3. Marijo Sadar iz Zaboršta,
4. Toneta Kastelica iz Brezovega Dola,
5. Nežko Normali iz Kriške vasi,
6. Marijo Mandelj iz Ivančne Gorice
7. Ivano Novak iz Zaboršta,
8. Magdo Lavrih iz Ivančne Gorice,
9. Marijo Zupančič iz Šentvida in
10. Frančiško Žnidaršič iz Ambrusa.

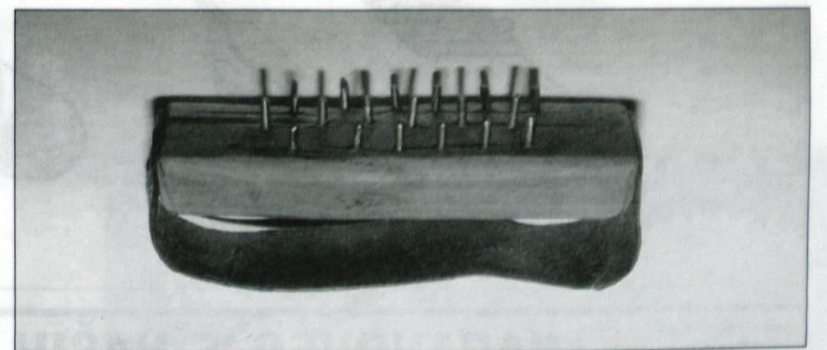
Izžrebani so dobili za nagrado leseno pručko z izpisano zahvalo za sodelovanje. Vsi bralci so seveda vladno vabljeni k sodelovanju tudi v prihodnje.

Leopold Sever

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

Moder ljudski pregovor pravi: "Po jutru se dan pozna". Če domislivo časovno razpotegnemo, dobimo njeno inačico: "Po januarju se leto pozna". Zategadelj je treba pri priči zastaviti novo etnološko zagonetko. Na podobi je delovni pripomoček, ki se že redko uporablja, vendar je gotovo še v spominu mnogih bralk in bralcev, zlasti starejših. Sporočite vse, kar veste o tej napravi. "Osti jarej".

L S

Vremenski pregovori za februar (svečan)

Svečnica zelena - velika noč snežena. Na svečnice dan gre zima stran. "To je laž," reče Blaž.

Če se svečnica jasno zdani, zima še dolgo trpi. Sveti Valentin prinese ključke do korenin.

BREZPLAČNA MALA OGLASA

Nudim pomoč enkrat ali dvakrat tedensko na vašem domu. Pospravljam in likam, lahko pa tudi pomagam starejšim osebam. Sem resna in natančna. Informacije: 031 796 024.

Želite, da vaš malček preživi prijetne urice v času vaše odsotnosti? Brezskrbno varstvo za vašega malčka nudi varuhinja na svojem domu. Informacije na telefon št.: 041 395 754.

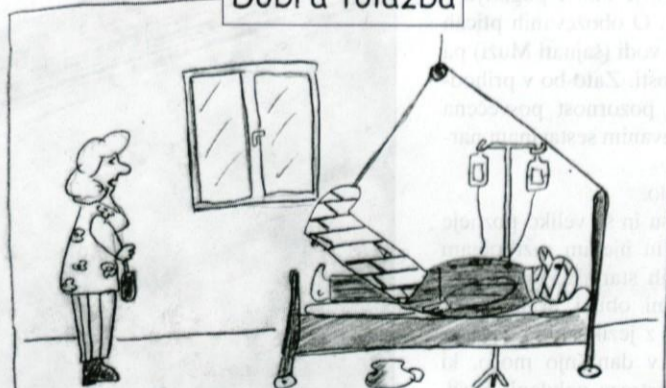
KATERA OBČINA JE NA SLIKI?

Pred vami sta dve nalogi:

1. Poskušajte prepoznati, katera občina je to. V pomoč naj vam bo podatek, da ni naša neposredna sosedica, čeprav ni daleč proč.
2. Uporabite svojo domišljijo in z nekaj rahlimi dopolnili naredite iz njene silhete živo bitje. Menim, da skice sploh ne bo treba obračati.

Dobra tolažba

- Ampak vseeno izgledaš boljše kot naš avto.

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta lokacijska dokumentacija po starih predpisih
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja Najdete nas na Taborski cesti 3 v Grosuplju in po telefonu (01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

"Hodil po zemlji
"SEVERNA"
sem naši ..."
STRAN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

* ZA DOBRO VOLJO *

KAKO SO GRIČARJEVA MATI ŽGANČE OBARVALI

Včasih so bili poleg močnika koruzni žganci najpogostejša jed v hiši. Pri Gričarjevih so imeli veliko družino: dve teti, strica, oba starša in toliko otrok, da jih je pogosto več kot dvanajst sedlo k mizi. Za toliko lačnih ust so se morali žganci kajpak kuhati v dokaj velikem loncu. Mešanje žgancev v takem loncu ni bilo lahko. Gospodinje so si pomagale tako, da so lonce postavile na tla, ga stisnile med noge in kuhalnico poprijele z

obema rokama.

Tako navado so imeli tudi Gričarjeva mati. Ko so žgance dodobra premešali, so jih zajeli s kuhalnico in začeli z vilicami štrgljati v veliko skledo, stoječo ob strani. Med štrgljanjem pa je prišel v vežo velik potepuški pes in si privoščil nekaj debelih goltljajev slastnih žgancev iz lonca. To je Gričarjevo mater tako razkačilo, da so ga s kuhalnico na vso moč kresnili po betici in potem mirno

nadaljevali z zdevanjem žgancev v skledo. Da se je pri tem na kuhalnico prilepilo nekaj pasje dlake, ni nikogar motilo, ker je pri mizi že nestrpno čakala rešta lačnih otrok in drugih članov družine.

Pasjemu žganceljubu se je moral dogodek vtisniti globoko v spomin, ker ga po tistem ni bilo nikoli več v vas.

L. Sever

LXII. REKORD

KORENJAŠKA GOSPODARICA

V sezoni se večkrat na dan zavihiti na enega od treh traktorjev ter odbrzi na travnike in kamor je treba.

Ondan sem imel posebno srečo. Med poizvedovanjem za rekordi med našimi ljudmi sem naletel na žensko, ki bi ji pri pričih lahko priznal toliko rekordov, kolikor je prstov na roki, in še kaj čez. Seveda sem povzel le enega, nekaj pa jih bom prihranil za sušne čase. Imetnica novega Klasjevega rekorda je Ana Glavič, po domače Požeževa Ani iz Zaboršta. Ana si je namreč naložila že sedem križev in pol, pa še vedno čisto sama skrbi za več kot dvajset glav živine. Zdaj mi pa pokažite še kakšno žensko, ki bi pri petinsedemdesetih skrbela za toliko živine in pri tem naredila še vse drugo, kar je treba pri hiši. Je ni pa pika, v naši občini že ne. To je rekord, in to tak, da se odkriješ pred njim. Pri tem moram omeniti tudi vzoren red, ki ga Ana vzdržuje v hlevu in okolici. Za vse to kapo dol in iskreno občudovanje.

Naša rekorderka lepo skrbi za živino in se z njo pogovarja.

ZVESTA SODELAVKA KLASJA

Med najbolj pridnimi sodelavci našega narodopisnega kotička je Marija Sadar iz Zaboršta. Poleg rešitev, ki so večinoma pravilne, v pismu vedno zanimivo pokramlja tudi o drugih stvareh, kar me še posebej razveseli. Marija je preprosta kmečka gospodinja z veliko pripovednega daru, zlasti v pisni obliki. To kaže tudi njen dnevnik. Pisati ga je začela, ko je bila še mlada, in ga nadaljevala vse do zrelih let. V njem je zapisala veliko zanimivih dogodkov.

L. S.

Marija Sadar s pručko, ki jo je dobila za sodelovanje v rubriki Iz zakladnice naših domov.

NARAVOVERJE NAŠIH PREDNIKOV

Naši predniki so bili izraziti naravoverci. Beseda naravoverje je manj znana in zategadelj terja dodatno pojasnilo. V oblikovnem pomenu jo lahko primerjamo s praznovanjem, v vsebinskem pa za označitev oboževanja narave in naravnih pojavov. Naravoverci so torej častilci narave.

Čaščenje narave in njenih sestavin so prednamci oblikovali, ko so iskali odgovore na življenjska vprašanja, zlasti na tista o smislu njihovega bitja in žitja.

Ko spomladi kambij zavodení, je les mužen. Tedaj si lahko naredimo piščalke.

Ker je vsebina našega podlistka zemljepisno omejena, bomo kajpak spoznavali le oboževane naravnine prednamskih Lobjancev - prebivalcev zahodne Dolenjske v stari železni dobi.

Številni ohranjeni sledovi iz davnine kažejo, da so Lobjanci častili zlasti tri sestavine narave: vodo, ptice in mesec.

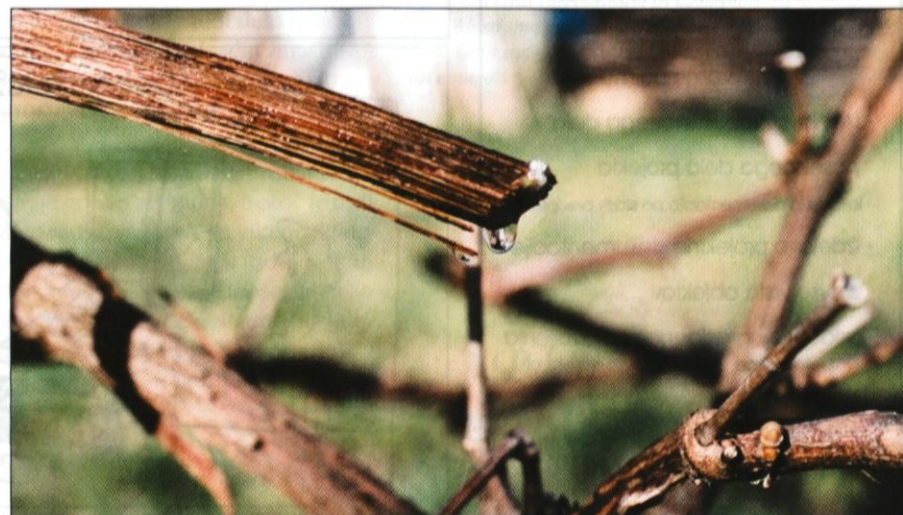
O mesecu smo v našem podlistku nekaj že lahko prebrali. To je bilo v poglavju o šajnatih Reitiji (rejti). O oboževanih pticah (šajnatih Ticah) in o vodi (šajnatih Muži) pa še nismo brali kaj dosti. Zato bo v prihodnjih poglavjih naša pozornost posvečena predvsem tem oboževanim sestavinam narave.

Začeli bomo z vodo.

V halštatskem času in še veliko pozneje so prednamci vodi in njenim raztopinam rekli muža. Pri naših starejših piscih ime najdemo še v izvorni obliki in pomenu. Pozneje je v skladu z jezikovnimi zakonitostmi izraz prešel v današnjo moč, ki pomensko povsem ustreza nekdanji muži. Vendar tudi to ime neustavljivo tone v pozabo. Slišimo ga lahko v pregovoru: "Suša

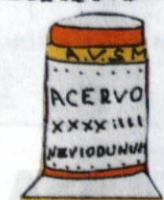
vzame kos kruha, moča pa dva." Na srečo raziskovalcev se je starejši izraz za življenjsko tekočino (mužo) ohranil v številnih izpeljanih besedah. Naj navedem samo nekaj primerov: mužen les, muzga (tekočina iz obrezane vinske trte, mozgovga kost-narečno muzgovga kust). Tu imajo svoje glasovno in pomensko izhodišče tudi druge besede in njihove starejše narečne inačice,

npr. mulj, mozek (muzek), mož (muož, muž), močnik (muočnik), močvirje, luža, molža (mouža), morje (murje), mokro (makró), mošt, mušica (mužica, ker nastaja v muži - povretem sadnem soku), most (must, ker vodi preko muže), muka (ob trpljenju človek oddaja mužo - znoj). Takih primerov je še veliko. O njih se bomo kaj več pomenili ob kaki drugi priložnosti.

Iz odrezane vinske trte spomladi odteka vodna raztopina, imenovana muzga.

PODLISTEK

NAŠI
KRAJIV
PRETEKLOSTI

LEOPOLD SEVER